

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav Pedagogiky a sociálních studií

PAVEL MORAVEC

VI. ročník – kombinované studium

Obor: pedagogika – správní činnost

**MĚSTSKÁ POLICIE JAKO VÝZNAMNÝ FAKTOR V OBLASTI
PREVENCE KRIMINALITY**

Diplomová práce

Vedoucí práce: JUDr. Zdenka Nováková, Ph.D.

OLMOUC 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne 23. února 2011

.....
Pavel Moravec

Poděkování

Děkuji JUDr. Zdence Novákové, Ph.D. za odborné vedení a připomínky při vypracování diplomové práce.

Děkuji také Mgr. Františku Fojtíkovi, vedoucímu sociálního odboru Městského úřadu v Krnově a ředitelům základních a středních škol za spolupráci při realizaci empirické části práce.

Mé poděkování patří rovněž Mgr. Igoru Kelešimu, náčelníkovi Městské policie Trnava za poskytnuté materiály a informace z činnosti Městské policie Trnava.

Obsah

Úvod.....	7
Teoretická část	9
1 Z historie policie	10
1.1 Historie četnictva na území Českého státu	10
1.1.1 Založení první městské policie v Brně	12
1.2 Městské a obecní policie po roce 1989.....	13
1.3 Vznik městské policie v Krnově	14
2 Zákon o obecní policii	15
2.1 Úkoly obecní policie	17
2.2 Prevence kriminality z pohledu zákona o obecní policii	19
2.3 Strážníci obecní policie, jejich povinnosti a oprávnění	19
2.3.1 Povinnosti strážníků	20
2.3.2 Oprávnění strážníků	22
3 Městská policie v Krnově	26
3.1 Organizační členění a struktura	26
3.2 Činnost MP Krnov s využitím statistického přehledu	28
4 Policie České republiky	30
4.1 Struktura Policie ČR	30
4.2 Komparace s činností obecní policie	32
4.3 Úloha Policie ČR v oblasti prevence kriminality	33
4.4 Pojem „Community Policing“	40
5 Prevence kriminality	42
5.1 Systém prevence kriminality	42
5.1.1 Primární, sekundární, terciární prevence	44
5.1.2 Sociální prevence	45
5.1.3 Situační prevence	47
5.2 Komunikace s veřejností	49
5.2.1 Spolupráce s veřejností v Krnově	49
5.3 Koncepce prevence kriminality města Krnova na období 2009 – 2011	51
5.4 Prevence kriminality na Slovensku	53
5.4.1 Systém prevence kriminality na Slovensku	54

5.4.2 Městská policie Trnava	56
5.4.3 Prevence kriminality MsP Trnava	57
5.5 Prevence kriminality u MP Krnov	62
5.5.1 Preventisté	62
5.5.2 Projekty prevence kriminality	63
5.5.3 Děti a mládež	65
5.5.4 Senioři	68
5.5.5 Dětský den	70
Empirická část	72
6 Empirické šetření	73
6.1 Vymezení prováděného výzkumu	73
6.1.1 Stanovení cílů	73
6.1.2 Metody výzkumu	73
6.1.3 Technika dotazníkového šetření	74
6.1.4 Výstupy prováděného výzkumu	75
6.1.5 Stanovení hypotéz	75
6.2 Průběh realizace empirického šetření	76
6.2.1 Demografická analýza	76
6.2.2 Charakteristika respondentů	78
6.3 Výsledky dotazníkového šetření	80
6.4 Vyhodnocení stanovených hypotéz	98
Diskuze	102
Závěr	104
Použitá literatura a informační zdroje	107
Přílohy	112

Motto:

„Policejní strážník je povinen chovati se ku každému zdvořile a přívětivě, jakož i ochotně a zřetelně všelikým dotazům odpovídati a vyžadované zprávy dávat, a zejména pak se mu klidné a rozvážené chování vždy a všude za povinnost ukládá.“

Služební řád obecní stráže Královského věnného města Hradec Králové – tzv. „Instrukce“ z roku 1884.

Úvod

Městská policie je širokou veřejností vnímána jako poměrně nepopulární represivní složka a strážníci městských a obecních policií nemají v rámci celé České republiky příliš velký společenský kredit. Snad je to tím, že na počátku 90. let minulého století, přesněji v roce 1991, kdy tyto složky začaly v různých městech republiky vznikat, se formovaly z řad nadšenců, sportovců a bohužel také z občanů často nedisponujících ani středoškolským vzděláním. Původní filosofie byla naprosto přímočará, a to napomáhat v obcích a městech stávající policii se zajištěním v oblasti veřejného pořádku. Jinými slovy – aktivně se podílet například na zákrocích, kde bylo zapotřebí využít jejich dobrý fyzický potenciál, což strážníci zcela jistě splňovali. Mnozí z nich si u veřejnosti také tímto přístupem vybudovali respekt, ovšem nemohlo trvat dlouho a pouhé fyzické dispozice nutně musely přestat stačit. S přibývajícímí léty a narůstáním povinností bylo nutné také změnit přístup a filosofii městských policií a začít více pracovat s veřejností. Občané byli zcela jistě rádi za skutečnost, že se mohou na strážníky obracet v případech, kdy potřebují bezprostřední pomoc v situaci, kterou nejsou schopni sami zvládnout, ale bylo rovněž nutné všem lidem dokázat, že různým nepravostem lze také systematicky předcházet. Proto se v několika městech v různých krajích republiky našlo pár nadšenců, kteří se začali intenzivně věnovat preventivní činnosti a programům. Těší mě, že město Krnov a její zástupci právě z řad městské policie byli mezi prvními, kteří se do této práce zapojili. Právě tak je velice potěšující být u zrodu něčeho, co se zanedlouho rozšířilo do všech regionů České republiky a vidět, že preventivní programy městských policií dnes slaví mezi veřejností úspěch. Vše před léty začalo prací s dětmi a mládeží, nyní jsou již vypracovány a realizovány projekty pro všechny skupiny obyvatel. Uvědomuji si, že zejména práce s dětmi přímo na školách má zásadní význam pro jejich budoucí život a sami se činností v oblasti prevence kriminality snažíme v kooperaci s pedagogickými pracovníky k jejich zdárnému rozvoji také přispět. Mezi některými lidmi ovšem stále přetrvává jistá hořkost a nelibost z činnosti městských policií, jejichž příčiny lze zřejmě spatřovat zejména v nepopulární, ale zároveň nezbytné represí.

Jsem strážníkem městské policie v Krnově od prvního dne roku 1992, prošel jsem nejen všemi fázemi jejího vývoje, ale také jsem si vyzkoušel všechna pracovní

zařazení, která tato městská policie nabízí, včetně té poslední možné – jsem doposud jejím velitelem. Po uvedení do této funkce v roce 1999 jsem dostal možnost změnit pohled občanů na tuto nepříliš oblíbenou složku a jako jednu z cest jsem zvolil aktivní přístup strážníků směrem k veřejnosti a to zejména v oblasti prevence kriminality. Tato má diplomová práce by měla dát odpověď mně i všem zainteresovaným na otázku, zda se dnes lidé na práci strážníků dívají jinýma očima, než v jejich pionýrských začátcích.

V teoretické části budu popisovat celkovou problematiku působení městské policie zejména se zaměřením na situaci v Krnově, kde uvedu důležitost preventivní činnosti v návaznosti na převažující prvky činnosti represivní. Budu srovnávat postupy práce v oblasti prevence kriminality nejen na místní úrovni u Policie České republiky a městské policie. V této souvislosti přidám poznatky z aktivit u kolegů působících ve Slovenské republice, zejména s využitím zkušeností u městské policie Trnava. Součástí této práce bude také uvedení postupů a přínosu Ministerstva vnitra České republiky, které zaštiťuje většinu projektů prevence kriminality na celostátní i regionální úrovni.

Praktická část mé diplomové práce se skládá z výsledků prováděného výzkumu formou dotazníkového šetření na vybraných základních a středních školách v Krnově a také u vzorku občanů žijících v tomto městě. Budou zde prezentovány souhrnné názory a postoje oslovených jedinců, které mi daly odpovědi na otázky o činnosti krnovské městské policie a to především se zaměřením na oblast prevence kriminality.

Za cíl této práce jsem si stanovil přesvědčit, že krnovská městská policie má významný podíl na zajišťování bezpečnosti občanů ve městě a to zejména za využití prostředků, metod a postupů, které sama začala před lety uvádět do praxe.

Výstupem mé diplomové práce by měly být informace, jak veřejnost hodnotí a vnímá činnost krnovské městské policie a to zvláště v oblasti prevence kriminality. Na základě získání těchto informací lze následně zkvalitňovat práci strážníků ve prospěch všech občanů města.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Z historie policie

Abychom mohli dostatečně pochopit systém a práci současné policie ať už na jakékoli úrovni či její specifikace, je nutné znát alespoň základní informace také o tom, jak k této odpovědné a nelehké činnosti přistupovali naši předchůdci. Ti samozřejmě disponovali naprosto odlišnými postupy, měli k dispozici z našeho pohledu jen omezené prostředky, přesto dohled na nekalými praktikami některých jedinců byl naprosto nezbytný v kterékoliv dějinné etapě. Bez ohledu na časové zařazení, snažili se být lidé vykazující ne vždy poctivou činnost o pověstný krok před těmi, kteří se jim v tom snažili zabránit. Dnešní policejní práce, stejně jako kdykoliv předtím, se neobejde bez důkladných znalostí v nejrůznějších oborech a vědních disciplínách. Přesto se domnívám, že jednou z nejvýznamnějších oblastí vždy byla a je práce z člověkem a jeho osobností. A zřejmě, podobně jako dnes, nemohlo být nikdy v minulosti příliš jednoduché skloubit represivní policejní činnost, zobrazenou v podobě tolik nepopulárního vynucování dodržování zavedených společenských pravidel, s oblíbeností těch, kteří jsou povinni v tomto smyslu konat. Jde o to nalézat takové postupy, které by byly přijatelné pro většinu společnosti, aby ta pak v konečném důsledku mohla ocenit tuto službu a policistů si za jejich činnost vážit.

1.1 Historie policie a četnictva na území Českého státu

Bezpečnostní složky byly a jsou označovány různými jmény. U nás byl ještě donedávna oficiálním názvem „Sbor národní bezpečnosti“ (SNB). Ve světě je asi nejběžnějším označením „policie“, nacházíme ale i další, například „četnictvo“, „žandarmerie“, „milice“ aj. Výraz policie má kořeny v řeckém slově *polis* (obec, město), v přeneseném slova smyslu stát.¹

Pokud se vrátíme na samotný počátek vzniku „policie“ na našem území, je nutné začít již ve středověku, kde podle městského zřízení, kodifikovaného roku 1526 Ferdinandem I., vykonávali policejní funkce ve Vídni a v předměstích sami měšťané. Vrchní velení měl purkmistr jakožto „nejvyšší hejtman“.

---

¹ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I.*, 1. vyd. Praha: Themis, 1997. 9 s. ISBN 80-85821-52-4.

Za vlády Karla VI. se objevily první tendence ke sjednocení policejní organizace. Tehdejší systém byl velmi nepružný, projevovala se nedostatečná kooperace mezi zemskými vládami a lokálními vrchnostmi. Pro koordinaci stíhání zločinců a rušitelů veřejného pořádku musely vést nejvyšší instance řadu zdlouhavých jednání. První reforma státní správy včetně policie spadá do období krátkého míru mezi slezskými válkami a sedmiletou válkou. Podstatnými složkami reformy z roku 1749 bylo oddělení policejní správy od justice, zřízení krajských úřadů s vrchním dozorem nad policií a dále specifický vývoj policie ve Vídni.²

Druhá policejní reforma spadá do období delšího míru po sedmileté válce. První návrh na zřízení policejního ředitelství pochází z roku 1767, další z roku 1771. Realizace se protáhla až do roku 1776. Vzorem pro nově zřízené policejní ředitelství ve Vídni byla pařížská policejní struktura, fungující již od roku 1667. Zajímavé jsou kvalifikační požadavky na policejní úředníky – znalost správních předpisů a záležitostí a dále pak i ovládání francouzského a italského jazyka (kvůli značnému pohybu cizinců ve městě). Právnícká studia přímo vyžadována nebyla, ale pokud je policejní úředník absolvoval, považovalo se to za přednost.³

Třetí významná reorganizace policejních služeb spadá do období vlády Josefa II. Provedením reformy byl roku 1782 pověřen tehdejší dolnorakouský místodržitel hrabě Perggen. V rámci Perggenových reforem byla zrušena stará bezpečnostní komise. Od roku 1783 byla uniformovaná policie podřízena policejnímu řediteli, titulovanému nyní jako vrchní policejní ředitel. Podle Perggenova projektu z roku 1784 vznikala od roku 1785 policejní ředitelství v Praze, Brně, Opavě, Budapešti, Bratislavě, Sibini (Hermannstadtu), Lvově a Miláně. Pro všechny policejní úřady byly vydány všeobecné instrukce podle vídeňského vzoru z roku 1776 a dále speciální instrukce, upravené pro místní podmínky (například pro Brno roku 1786, pro Prahu roku 1787).⁴

V roce 1848 byla policie začleněna pod ministerstvo vnitra. Nejvyšší policejní úřad byl v roce 1859 přejmenován na policejní ministerstvo. Vlastními policejními úřady byla policejní ředitelství ve větších městech a policejní komisařství čili komisariáty v menších centrech. Po reorganizaci roku 1860 bylo četnictvo dáno

---

² MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I.*, 1. vyd. Praha: Themis, 1997. 45, 47 s. ISBN 80-85821-52-4.

³ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I.*, 1. vyd. Praha: Themis, 1997. 48 s. ISBN 80-85821-52-4.

⁴ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I.*, 1. vyd. Praha: Themis, 1997. 49 s. ISBN 80-85821-52-4.

k dispozici politickým úřadům k zachování klidu, pořádku a bezpečnosti. Nad místními policejními záležitostmi obcí mělo mít nyní četnictvo jen dohled a v případě potřeby podporovat obecní orgány. Stálá hlídková služba byla zrušena. Zřízení zemských velitelství a posílení početního stavu četnictva mělo naopak pozitivní vliv na kvalitu služby a zlepšení bezpečnostních poměrů. Počátkem 20. století bylo četnictvo cvičeno v bertilonáži, daktyloskopii a v zásadách pro užívání služebních psů. Četnictvo podunajské monarchie se v průběhu dějin stalo vysoce výkonnou bezpečnostní složkou, oceňovanou nejen doma, ale i v zahraničí.⁵

Po roce 1918 byla postupně rozšiřována síť státních policejních úřadů. Zákon ukládal státním policejním úřadům pečovat o klid, veřejnou bezpečnost, bezpečnost osob a majetku, udržovat veřejný řád a vést v patrnosti obyvatelstvo i cizince. Na konci 20. let 20. století také vznikaly populární četnické pátrací stanice, které od roku 1933 fungovaly jako samostatné útvary, podřízené ve věcech bezpečnostní služby příslušnému četnickému oddělení.⁶

1.1.1 Založení první městské policie v Brně

Na podzim roku 1866 byla v Brně založena městská policie. Byla definována jako civilní strážní sbor a exekutivní orgán lokální policie zemského hlavního města Brna. Podléhala purkmistrovi či jeho zástupci. Tato městská policie čítala 90 mužů. V roce 1866 byla však brněnská městská policie ustavena pouze provizorně, definitivně pak roku 1868. Od tohoto roku měla též právo udělovat licence na hudební produkce, taneční zábavy, otevření hostinců a kaváren přes zavírací hodinu a provádět inspekce veřejných tanečních zábav. Její stav vzrostl na 100 mužů a k městské policii přešli další úředníci c.k. policejního ředitelství. Další reorganizace proběhly v letech 1892 a 1905. Strážníci byli přijímáni na dvouměsíční zkušební lhůtu. Před definitivním přijetím skládali služební přísahu. Strážník měl plnit bezpodmínečně a bezodkladně všechny služební příkazy svých nadřízených. Při hlídkové službě měl dbát o průjezdnost vozovek a průchodnost chodníků i o čistotu

---

⁵ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I.*, 1. vyd. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4.

⁶ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva II.*, 1. vyd. Praha: Vydavatelství Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9.

veřejných prostranství. Dále byl povinen kontrolovat nájemné vozy, provádět dohled na tržištích apod.

Počátky brněnské městské policie nebyly snadné. Přes prvotní potíže se městská policie osvědčila jako výkonná represivní složka, která za normálních okolností zajišťovala bez větších problémů bezpečnostní situaci ve městě. Vedle toho pomáhali policisté za mimořádných okolností při požárech, záchranných akcích apod.⁷

Postavení současných městských policií tak navázalo na tuto tradici a nemohlo nevycházet ze zkušeností této první městské policie na území dnešní České republiky. To, že ani po více jak sto letech nebyly počátky znovuzrozených městských policií jednoduché a že kromě represe musely přejít i k činnostem ostatním, je dokladováno např. kronikami nebo výročními zprávami o činnosti jednotlivých městských policií.

1.2 Městské a obecní policie po roce 1989

Obce v České republice⁸ se po společenských změnách v roce 1989 dostaly do pozice, že měly otevřenou cestu k řešení své bezpečnostní situace a to již nejen prostřednictvím tehdejších bezpečnostních sborů. Zákonodárci svěřili obcím v rámci samostatné působnosti⁹ zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, což tehdy upravili v zákoně č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení). Tato možnost dala vzniknout institutu obecní (městské) policie¹⁰. Česká národní rada v této souvislosti přijala dne 6. prosince 1991 zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1992. Je nutno podotknout, že tímto krokem není stanovena povinnost obecních zastupitelstev¹¹ zřizovat obecní policie, ale je ponecháno pouze na nich, zda tohoto práva využijí. Pokud ano, musí toto své rozhodnutí stvrdit vydáním obecně závazné vyhlášky. Je tedy právě výhradní záležitostí obecního zastupitelstva zřídit a zrušit obecní policii.¹² V současné době¹³

---

⁷ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I.*, 1. vyd. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4.

⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

⁹ § 7 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ § 35a odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹¹ § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹² § 1 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

je v registrech Ministerstva vnitra České republiky (MVČR) uvedeno 371 obcí¹⁴, měst¹⁵, městysů¹⁶, statutárních měst¹⁷ a Hlavní město Praha, kde jsou zřízeny obecní a městské policie, ve kterých je zařazeno přes 9000 strážníků. Rozlišujeme tak obecní policie, které jsou zřizovány obcemi, a městské policie, které jsou zřizovány městysy a městy. Z hlediska pravomocí však není mezi obecní a městskou policií žádný rozdíl. Rozdíl je pouze v názvu. Například, je-li hovořeno o obecní policii, rozumí se tím městská policie a naopak.¹⁸

1.3 Vznik městské policie v Krnově

Také v Krnově se zastupitelé města dohodli na zřízení městské policie a učinili tak na svém 4. zasedání dne 17. dubna 1991. Pod číslem usnesení 17/4 zastupitelstvo zřídilo městskou policii s počtem 6-ti pracovníků do doby, než bude schválen zákon o obecní policii a na 15. zasedání dne 1. července 1992 pod číslem usnesení 93/15 schválilo obecně závaznou vyhlášku č. 2/92 o zřízení městské policie v Krnově. Během let se postupně stav strážníků navyšoval až na současných 26, což odpovídá nepsanému pravidlu a dlouhodobému průměru v České republice jeden strážník na tisíc obyvatel města. Z této souvislosti je patrné, že ve městě Krnově žije přibližně 26000 obyvatel.

V tehdejších podmínkách při počtu šesti strážníků nebylo možné zajistit 24 hodinovou službu, proto se v prvních měsících sloužilo výhradně přes den a až s navyšujícím počtem strážníků a následnými zákonnými oprávněními se přidávaly také služby v nočních hodinách. Roky 1992 a 1993 byly pro městskou policii v Krnově z hlediska vývoje přelomové, protože se začal využívat nově schválený zákonný předpis¹⁹ a také počet strážníků v těchto letech již dosáhl zmiňovaných 26. V současné době strážníci slouží v pravidelných 12-ti hodinových intervalech směny denní a noční. Podrobněji se o organizačním členění budu zmiňovat v kapitole 3.

---

¹³ ke dni 31. srpna 2010

¹⁴ § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ § 3 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹⁶ § 3 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ § 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹⁸ <http://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

¹⁹ zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

2 Zákon o obecní policii

Jak již bylo uvedeno, Česká národní rada dne 6. prosince 1991 vydala zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii. Obecní policie je podle tohoto zákona orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou.²⁰ Ke zřízení či zrušení obecní policie tak není zapotřebí již žádných dalších rozhodnutí či vyjádření orgánů státní správy ani orgánu kraje.

Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.²¹ Zákon o obecní policii však definici pojmu „veřejný pořádek“ nezahrnuje. V obecném slova smyslu lze pod tento pojem podřadit souhrn pravidel chování na veřejnosti. Tento souhrn tvoří jednak pravidla obsažená v právních normách, ale i pravidla chování, která právně vyjádřena nejsou, ale jejich zachování je podle obecného názoru a přesvědčení nezbytnou podmínkou klidného a spořádaného společenského soužití a to ve veřejném zájmu. Pojem „veřejný pořádek“ je i základním znakem skutkové podstaty přestupků proti veřejnému pořádku – § 47 a 48 přestupkového zákona^{22, 23}. Termín „místní záležitosti“ veřejného pořádku předurčuje strážníkům plnit úkoly v obci, kde danou činnost vykonávají. Z tohoto pojmu rovněž vyplývá, že každá jednotlivá obecní policie tak může ve své obci plnit dle svých potřeb jiné úkoly vztahující se k místní problematice. Zcela jistě se strážníci zaměří na jiné skutečnosti v obci, která má pouze tisícovku nebo dokonce i jen několik stovek obyvatel a jiné povinnosti budou čekat na strážníky např. ve statutárních městech.

Obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky (dále jen „policie“), státními orgány a orgány územních samosprávných celků.²⁴ Zde zákonodárci zcela jasně vymezili oblast spolupráce policejních složek, státních orgánů a orgánů samosprávy. Je v zájmu společnosti, aby k této vzájemné spolupráci docházelo, neboť jen tak je možno zajistit co nejefektivnější vymáhání porušení práv. Jako příklad spolupráce obou policií může sloužit např. ustanovení, že strážník je povinen bez zbytečného

---

²⁰ § 1 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

²¹ § 1 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

²² zákon číslo 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

²³ SKARKA, O. *Zákon o obecní policii*. Vydání druhé. Příbram: srpen 2008

²⁴ § 1 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

odkladu oznámit policii důvodné podezření ze spáchání trestného činu a podle povahy též zajistit místo činu proti vstupu nepovolaným osobám.²⁵ Spolupráce se také jistě očekává např. při konání různých kulturních, sportovních a dalších společenských akcí, kde je nutné dohlédnout na zajištění veřejného pořádku. Při porušení ustanovení jednotlivých právních norem je pak nutná spolupráce nejen s policií, ale také s dalšími orgány ať už činnými v trestním řízení či správními orgány. Mezi příklady takové spolupráce může sloužit např. doručování důležitých písemností, kdy díky velmi dobré místní znalosti jsou strážníci schopni rychleji přispět k dořešení jednotlivých záležitostí. Dalším nepochybně důležitým prvkem součinnosti je oprávnění strážníků předvedení osob ať už na policii²⁶ nebo na žádost správního orgánu.²⁷ Spolupráce všech participujících stran se dále může rozvíjet a upravovat zvláštními zákony.

Obecní policie zřízená obcí, která je městem²⁸ nebo statutárním městem²⁹, a v hlavním městě Praze se označuje městská policie.³⁰ Zákon o obcích také pracuje s pojmem „městys“, ovšem pro působnost zákona o obecní policii ztrácí tento pojem význam. Pokud je obecní policie zřízena právě zde, používá se termín „městská policie“.

Obecní policie může jí svěřené úkoly plnit i na území jiné obce, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.³¹ Toto oprávnění umožňuje obcím, které nemají z nejrůznějších příčin, nejčastěji však finančních, zřízení obecní policii, na základě veřejnoprávní smlouvy³² požádat např. o zajištění veřejného pořádku nebo o učinění jiných opatření, které by nebyly sami schopny zabezpečit. Obce v této souvislosti nejčastěji žádají o odchvy toulavých a synantropních zvířat, ale může se zde jednat také o velmi naléhavé záležitosti zejména ve spojitosti s odstraňováním škod po přírodních katastrofách.

---

²⁵ § 10 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

²⁶ § 13 odst. 1, 2, 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

²⁷ § 13 odst. 4 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

²⁸ § 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

²⁹ § 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

³⁰ § 1 odst. 4 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³¹ § 1 odst. 5 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³² § 159 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

2.1 Úkoly obecní policie

Na rozdíl od Policie České republiky, která má ve svém zákoně přímo zakotvenu povinnost chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek³³ zákonodárci obecním policiím tuto formulaci upravili na „pouhé“ přispívání k ochraně a bezpečnosti osob a majetku³⁴ při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Jak z obou formulací vyplývá, přístup obou složek se může jevit zdánlivě rozdílný, přesto obě policie v rámci spolupráce pracují na stejném zájmu. Přestože strážníkům tedy zákon přímo nenařizuje chránit bezpečnost osob a majetek, v praxi, přímo na ulici, se jejich postupy budou lišit jen nepatrně.

Strážníci v rámci zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku také dohlížejí na dodržování pravidel občanského soužití.³⁵ Byť pojem občanského soužití není v našem právu výslovně definován, je možno jej vymezit jako souhrn pravidel chování, jejichž zachování je podle obecného názoru a přesvědčení nezbytnou podmínkou klidného a spořádaného soužití občanů v daném místě.³⁶ Oblast občanského soužití a zejména jeho narušování upravuje přestupkový zákon.³⁷

Jak uvádějí Kučerová a Horzinková³⁸ vedle občanského zákoníku³⁹ a trestního zákoníku⁴⁰ představuje např. ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona další způsob ochrany občanského soužití, konkrétně základních hodnot a to občanské cti a lidské důstojnosti. Ustanovení § 11 občanského zákoníku poskytuje ochranu fyzické osobě, která má podle uvedeného zákona právo na ochranu své osobnosti, zejména života, zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy. Kučerová a Horzinková (Praha, 2009) rovněž v této souvislosti upozorňují na fakt, že použití zákona o přestupcích, popř. též trestního zákoníku nepřichází v úvahu vždy, ale pouze pokud to umožňuje intenzita a povaha útoku a jestliže sankce pro útočníka, již

---

³³ § 2 odst. 1, písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v platném znění

³⁴ § 2 písm. a) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³⁵ § 2 písm. b) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³⁶ SKARKA, O. *Zákon o obecní policii*. Vydání druhé. Příbram: srpen 2008

³⁷ § 49 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁸ KUČEROVÁ, H., HORZINKOVÁ, E. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Vydání první. Praha: Leges, 2009. ISBN 978-80-87212-15-8

³⁹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁰ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb.

lze dosáhnout použitím patřičných ustanovení občanského zákoníku, se jeví jako zjevně nedostačující.

Dalším jedním z nejdůležitějších úkolů strážníků je zejména dohled nad dodržováním obecně závazných vyhlášek (dále jen „OZV“) a nařízení obce.⁴¹ V této souvislosti se nejčastěji jedná o činnost spojenou s volným pohybem psů na veřejných prostranstvích, kontroly zaplacených poplatků např. na místních tržišťích a v poslední době také strážníci v mnoha městech dohlížejí nad dodržováním OZV o zákazu konzumace alkoholických nápojů na vybraných veřejných prostranstvích. Porušení OZV jsou strážníci oprávněni projednávat a také ukládat pokuty v blokovém řízení.⁴²

Jednoznačně nejrozšířenější činností strážníků je podíl nad dohledem na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.⁴³ Zde podobně jako u ustanovení téhož paragrafu pod písm. a), kde se jednalo pouze o přispívání strážníků k ochraně a bezpečnosti, také tato pasáž svým způsobem omezuje strážníky pouhým podílem nad dohledem v dopravě. Přestože, jak jsem uvedl, strážníci se na této činnosti pouze podílejí, bývá vždy ve statistikách uváděno nejvyšší číslo řešených přestupků právě z dopravy. Z této oblasti je pak nejvíce přestupků řešeno v souvislosti s nedovoleným stáním nebo zastavením vozidla na pozemní komunikaci a v posledních letech také u mnoha městských policií porušením pravidel o překročení nejvyšší dovolené rychlosti. Otázka možnosti měření rychlosti obecními policiemi bývá na veřejnosti poměrně často diskutována. Ať už jsou stanoviska odborníků i veřejnosti jakákoliv, zákonný předpis umožňuje, aby strážníci tyto přestupky řešili. Můj názor na tuto problematiku však zůstává dlouhodobě neměnný. Jsem jeden z prvních a dodnes rovněž jeden z mála vedoucích pracovníků obecních policií, který upřednostňuje myšlenku, že by tato činnost obecními policiemi být vykonávána neměla. Měřit rychlost v obci by mělo i nadále zůstat výsadou pouze Policii ČR. Represe ze strany obecní policie se v tomto případě velmi často setkává s nepochopením a veřejnost tuto činnost vnímá pouze jako účelovou – spatřuje v tom způsob, jak co nejvíce přispět finančním obnosem do městských pokladen. Městské policie mohou využívat (a také tak konají) mnoho jiných opatření, jak preventivně působit na řidiče, aby dodržovali rychlost v obci.

---

⁴¹ § 2 písm. c) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁴² § 86 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴³ § 2 písm. d) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

2.2 Prevence kriminality z pohledu zákona o obecní policii

Úkol podílet se na prevenci kriminality v obci⁴⁴, který byl obecním policiím v rámci tohoto zákona svěřen, je kupodivu poměrně nový. Starší verze zákona na tuto činnost z nejrůznějších důvodů nepamatovala. Osobně se domnívám, že tuto významnou oblast nastartovaly nejrůznější projekty a programy, které jednotlivé obecní policie zařadily do svých pracovních náplní. Jednoznačně podstatný podíl na rozvoji prevence kriminality mělo Ministerstvo vnitra České republiky, které zpracovalo Strategii prevence kriminality. Postupně se přihlašovalo do tohoto programu stále více měst zejména těch nad 25000 obyvatel. Z mého pohledu je tato skutečnost – vznik preventivních aktivit, považována za jeden z největších přínosů v činnosti obecních policií vůbec. Jen tímto způsobem totiž mohla přestat existovat bariéra mezi touto represivní složkou na jedné straně a samotnými občany na straně druhé. Vzhledem k tomu, že práce v oblasti prevence kriminality je zakotvena v zákoně, může to způsobit nemalé potíže těm obecním policiím, které disponují jen velmi omezeným počtem strážníků – nezdědka pouze jen několika jednotlivci. Ale i zde se byť jeden strážník může prezentovat např. v místní škole při přednáškové činnosti, případně může seniory upozorňovat na různá nebezpečí. Forma a způsoby prevence kriminality již zůstává na jednotlivých strážnících. Podrobněji se budu prevenci kriminality věnovat v další části této práce.

2.3 Strážníci obecní policie, jejich povinnosti a oprávnění

Strážníkem může být občan České republiky, který je bezúhonný, spolehlivý, starší 21 let, je zdravotně způsobilý, dosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou a má osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů (dále jen „osvědčení“).⁴⁵ Zákon taxativně stanoví, že strážníkem může být výhradně občan České republiky. Bezúhonnost a spolehlivost je rovněž přímo definována zákonem⁴⁶, kdy spolehlivost je zde naprosto novým prvkem a mnohdy bude věcí osoby, která obecní policii řídí, jak případnou spornou záležitost posoudí. Naproti

---

⁴⁴ § 2 písm. f) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ § 4 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁶ § 4a, 4b zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

tomu zdravotní způsobilost je jednoznačně definována vyhláškou Ministerstva vnitra⁴⁷, která nabyla účinnosti dne 1. ledna 2009. Je jen ku prospěchu věci, že zákonodárci do zákona o obecní policii přidali ustanovení o nutnosti středního vzdělání ukončeného maturitní zkouškou. Jak jsem psal již v úvodu této práce, tento faktor mnohdy přispěl k tomu, že na pozici strážníka byli přijímáni i takoví lidé, kteří by dnes ne vždy tímto sítem prošli. A to se samozřejmě také nutně muselo projevit na celkovém obraze strážníků a jejich vnímání veřejností. Na ty, kteří tento kvalifikační požadavek nesplňovali, zákonodárci mysleli a ustanovili tzv. přechodné období do 31. prosince 2015, aby si mohli dotyční strážníci vzdělání doplnit. Jedinou výjimku tvoří ti, kteří k 1. lednu 2009 dosáhli věku 45 let a minimálně třikrát úspěšně absolvovali zkoušku odborné způsobilosti⁴⁸ před zkušební komisí Ministerstva vnitra.

2.3.1 Povinnosti strážníků

Zákon o obecní policii definuje povinnosti strážníků v ustanoveních § 6 – 10, což při výkonu jeho pravomocí bude většinou spojeno opět s represivní činností. Je samozřejmostí, že se právě této oblasti nelze vyhnout, proto bylo nutné ze strany zákonodárce strážníkům tyto povinnosti cíleně uložit. Již v prvním odstavci je uvedeno, že při provádění zákroků a úkonů k plnění úkolů obecní policie je strážník povinen dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem.⁴⁹ Zde jsou rovněž uvedeny dva pojmy – zákrok a úkon, a jak popisuje Skarka (2008, Příbram), za zákrok považujeme takovou činnost, která výrazněji zasahuje do práv a svobod občanů, případně institucí, při kterých strážník používá zákonných oprávnění, resp. prostředků (např. donucovacích, služební zbraně apod.) a to zpravidla k tomu, aby byl zjednán právní stav, eliminováno protiprávní jednání, kterým je např. ohrožován veřejný pořádek či bezpečnost osob a majetku apod. Úkonem se rozumí takový druh činnosti strážníka, který mu umožňuje zabezpečovat

---

⁴⁷ Vyhláška MV ČR č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie

⁴⁸ § 4d zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ § 6 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

plnění úkolů obecní policie a při kterém nedochází k zásahu do práv a svobod občanů⁵⁰ – jako příklad můžeme uvést doručování písemností do vlastních rukou, usměrňování provozu na pozemních komunikacích apod.⁵¹

V této části jsou několikrát zmiňována lidská práva a svobody. Jak uvádí Hubert Smekal,⁵² terminologie pojmu lidských práv a svobod je značně nejednotná. Rada Evropy nazvala svůj obecný lidskoprávní dokument *Úmluva na ochranu lidských práv a základních svobod* a Evropská unie zase *Charta základních práv*, tudíž přibývají pojmy „základní svobody“ a „základní práva“. Velmi matoucí terminologii obsahuje česká Listina základních práv a svobod, jejíž hlava druhá nese název *Lidská práva a základní svobody*, a hned oddíl první se jmenuje *Základní lidská práva a svobody*. Listina tedy bez zjevného rozlišování operuje s následujícími pojmy: základní práva, lidská práva, základní lidská práva, základní svobody a svobody. Z předcházejícího výkladu plyne, že různými názvy lze označit obsahově zhruba stejné věci. Nejjednodušeji a nejpřehledněji se jeví souhrnné užívání pojmu lidská práva, jenž by zahrnoval jak práva, tak i svobody, ať už jsou opatřeny adjektivem základní či nikoliv. V nejobecnější rovině Smekal (2009, s. 70) pak charakterizuje lidská práva jako požadavky či aspirace, směřující k ochraně lidské důstojnosti a života a dosahující jisté intenzity, které zpravidla reagují na předchozí negativní zkušenost a které jsou v souladu se společenským vnímáním spravedlnosti a morálky.

Další nezbytnou povinností strážníka je poučit osoby o jejich právech, provádí-li zákrok nebo úkon spojený se zásahem do jejich práv, pokud to povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu dovolují; v opačném případě je poučí okamžitě, jakmile to okolnosti dovolí.⁵³ Toto poučení bude spočívat v tom, že osoba může za zákonných předpokladů odepřít podat vysvětlení, může také využít opravných prostředků, případně se domáhat náhrad a nákladů, které jí vzniknou s případným předvoláním k sepsání zápisu o podání vysvětlení.

Strážník je také povinen v pracovní době v mezích tohoto nebo zvláštního zákona provést zákrok nebo úkon, nebo učinit jiné opatření, je-li páčán trestný čin nebo přešůpek či jiný správní delikt anebo je-li důvodné podezření z jejich

---

⁵⁰ Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

⁵¹ SKARKA, O. *Zákon o obecní policii*. Vydání druhé. Příbram: srpen 2008

⁵² SMEKAL, H. *Lidská práva v Evropské unii*. Brno: Masarykova univerzita. Mezinárodní politologický ústav, 2009. 67s. ISBN 978-80-210-5045-7

⁵³ § 6 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

páchání.⁵⁴ Strážník je ovšem i mimo pracovní dobu povinen v mezích zákona provést zákrok, popřípadě učinit jiná opatření, zejména vyrozumět nejbližší útvar policie, je-li páchan trestný čin nebo přestupek, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek.⁵⁵ Obě tyto ustanovení přímo nařizují strážníkům vykonávat činnost bez ohledu na to, zda jsou právě ve službě či nikoli. Je ovšem nutno podotknout, že tak mohou učinit pouze v rámci svého katastrálního území, kde jsou oprávněni vykonávat své povinnosti. Pokud bude tedy strážník na území jiné obce, povinnost zasáhnout v případě porušování zákonů nemá, nicméně učinit tak může jako běžný občan a podle závažnosti situace by měl událost alespoň oznámit nejbližší služebně policie. Veškerá činnost strážníků konaná podle těchto ustanovení bude mít samozřejmě zejména represivní charakter, protože si lze jen obtížně představit, že by strážník obecní policie ve zmíněných souvislostech působil v oblasti prevence kriminality.

2.3.2 Oprávnění strážníků

Strážníci obecních policií disponují poměrně širokým rejstříkem oprávnění a veřejnost může být mnohdy zaskočena některými jejich úkony. S vývojem zákona o obecní policii nutně muselo dojít ke zvyšování pravomocí strážníků a to i vzhledem k tomu, že rozsah jejich činnosti se neustále rozšiřuje. Také z tohoto důvodu jsou některá oprávnění k plnění povinností nezbytná. Ustanovení, která vymezují veškerá oprávnění strážníků jsou definována zákonem o obecní policii⁵⁶ a já namátkou uvedu alespoň několik, která považuji za stěžejní.

Strážník je oprávněn vyzvat osobu, aby prokázala svoji totožnost:

- a) jde-li o osobu, vůči které provádí úkon k plnění obecní policie
- b) jde-li o osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo přestupku či jiného správního deliktu
- c) jde-li o osobu, od níž bude třeba vyžadovat vysvětlení (§11)
- d) jde-li o osobu, která odpovídá popisu osoby hledané policií nebo osoby pohřešované

---

⁵⁴ § 7 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁵ § 7 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁶ zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

- e) na žádost jiné osoby, jestliže tato osoba má na zjištění totožnosti právní zájem
- f) jde-li o osobu, která žádá o prokázání totožnosti podle písmena e)
- g) jde-li o osobu, která oznamuje podezření ze spáchání trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu⁵⁷

Záměrně jsem uvedl všechna ustanovení druhého odstavce § 12, ze kterého je patrné, že ani toto základní oprávnění nebude mít s preventivní činností strážníků příliš společného. Prokázáním totožnosti se pro účely tohoto zákona rozumí zjištění jména, příjmení, data narození, rodného čísla a bydliště osoby. Důvod ke zjišťování totožnosti určuje míru spolehlivosti, s níž se zjištění provádí.⁵⁸ Je to zcela nepochybně jedna z nejčastějších činností strážníků, protože v souvislosti s plněním daných úkolů je to zkrátka nezbytné. Jak vyplývá z uvedených povinností, strážník při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku odhaluje přestupky a jiné správní delikty, z tohoto důvodu je také nutné mít oprávnění zjistit o osobě, která se přestupku či správního deliktu dopustila, či je z něj podezřelá, její totožnost. Veřejnost stále ne vždy přijímá s pochopením, že strážník požaduje o dané osobě její údaje a mnohdy se stane, že občané se domáhají přivolání hlídky Policie ČR. Neuvědomují si, že neochotou prokázat svou totožnost porušují další ustanovení tohoto paragrafu, protože každá osoba je povinna výzvě podle odstavce 2 vyhovět.⁵⁹ Bohužel strážník nemůže konat jinak, než že osobu v tomto smyslu poučí, ovšem pomalu se tak roztáčí spirála nepochopení ze strany jedné a striktní vyžadování svých oprávnění na straně druhé. Zde je samozřejmě na strážníkovi, jak tuto situaci vyřeší, neboť v případě nezvládnutí této záležitosti může dojít u kontrolované osoby k profilování názoru na strážníka a v konečném důsledku na celou obecní policii. Strážníkům je zde poměrně často vyčítán arogantní postoj, jistá nadřazenost, což jsou faktory, které spolu s výše zmiňovaným (dle některých osob) nedostatečným vzděláním naprosto devalvují postavení obecních policí v České republice. Také z tohoto důvodu je nutné se strážníky neustále pracovat v oblasti komunikace s občany, asertivního jednání, naznačovat možnosti řešení stresových situací apod. Jen po zvládnutí těchto „disciplín“ lze veřejnost přesvědčit o smysluplnosti instituce jakou je městská policie.

---

⁵⁷ § 12 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁸ § 12 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁹ § 12 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

Další ze série oprávnění strážníka úzce souvisí s předchozím ustanovením a také se neseťkává u veřejnosti příliš často s pochopením. Strážník je totiž oprávněn předvést na policii osobu, která odmítla vyhovět výzvě strážníka k prokázání totožnosti podle § 12 odst. 2 nebo nemůže ani po poskytnutí nezbytné součinnosti strážníka svou totožnost prokázat.⁶⁰ V návaznosti na výše uvedené, je třeba ze strany strážníka opravdu zvolit vhodný postup. Nastanou situace, které lze na místě vyřešit bez nutnosti předvedení na policii, ovšem zákonodárce zcela pochopitelně dává strážníkům toto oprávnění pro případ, že osoba strážníkovi odmítá svou totožnost sdělit. Ze zkušeností lze konstatovat, že přes počáteční nechuť sdělit své iniciály většina osob svůj názor přehodnotí a to zejména ve chvíli, kdy strážníci začínají naplňovat svá oprávnění k předvedení a provádějí prvotní úkony s předvedením spojené. Přestože strážníci v takovém případě postupují zcela v souladu se zákonem, jejich represivní počínání nemůže mít příliš příznivé ohlasy.

Jednoznačně represivní povahu má další vybrané oprávnění strážníků a to je použití donucovacích prostředků.⁶¹ Strážník je oprávněn donucovací prostředky použít v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek.⁶² Strážník však může použít jen takový prostředek, který by byl dostačující k překonání odporu osoby, která se protiprávního jednání dopouští. Navíc před použitím donucovacích prostředků, s výjimkou technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla „tzv. botičky“, je povinen strážník osobu vyzvat k tomu, aby upustila od protiprávního jednání, slovy „jménem zákona“ s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků; to neplatí, je-li ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.⁶³ O tom, který z donucovacích prostředků použije, rozhoduje strážník podle konkrétní situace tak, aby dosáhl účelu sledovaného zákonem; přitom použije takového donucovacího prostředku, který je nezbytně nutný k překonání odporu osoby, která se dopouští protiprávního jednání.⁶⁴ Z vlastní zkušenosti mohu uvést, že strážníci nejčastěji právě k překonání odporu osoby volí hmaty, chvaty, údery a kopy (dříve se uvádělo „sebeobranu“). Vzhledem ke všem ostatním prostředkům jsou tyto jistě nejmírnější a

---

⁶⁰ § 13 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ § 18 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁶² § 18 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁶³ § 18 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁴ § 18 odst. 4 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

také většinou postačí k uklidnění situace a zajištění pořádku. Na druhou stranu je důležité vědět, že strážníci jsou oprávněni použít za zákonem⁶⁵ stanovených podmínek i služební zbraň⁶⁶, pokud to situace vyžaduje. Naštěstí jde pouze o výjimečné případy a v praxi se s tímto jevem nesetkáváme příliš často. Jak jsem již uvedl, tato uvedená oprávnění strážníků lze chápat jednoznačně represivně. V rámci prevence kriminality je používání hmatů, chvatů a případně dalších donucovacích prostředků možné snad jen při ukázkách z činnosti na akcích pro děti resp. pro další širokou veřejnost.

Strážníkům obecních policií rozhodně na popularitě nemůže přidat také skutečnost, že jsou oprávněni projednávat přestupky přímo na místě a to v blokovém řízení⁶⁷. Tuto činnost si vždy dovoluji srovnávat s výkonem například hasičů, jejichž profese obecně patří mezi ty oblíbenější. Hasič je záchránce, člověk, který je vždy připraven pomoci a nikdo jej nenutí v rámci služby k tomu, aby si počíнал vůči veřejnosti jakkoliv represivně. Ne tak strážníci, ti přestože také dovedou velmi rychle a dobře pomoci, jejich primárním úkolem je dohlížet na veřejný pořádek v obci. Samozřejmě při jeho narušení přichází na řadu postih a velmi často je to právě zmíněná pokuta. Po výčtu těchto uvedených oprávnění je nezbytné, aby strážníci o sobě dávali vědět také prostřednictvím jiných, nerepresivních činností a snažili se ten nepříliš populární obraz u veřejnosti vylepšit.

---

⁶⁵ § 20 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁶ § 20 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁷ § 86 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů

3 Městská policie v Krnově

Městská policie Krnov byla zřízena usnesením městského zastupitelstva v roce 1991 a počáteční stav strážníků byl ustanoven na šest. Postupným vývojem jak už v oblasti legislativní, tak i z hlediska koncepce se stav strážníků doplnil na konečných 26. Je nutné říci, že tento stav je konečný pro současnou etapu jejího vývoje a je předpoklad, že by se mohl v budoucnu rozšířit. Ekonomická situace však není právě v těchto měsících a letech této myšlenky nakloněna. Jako velitel a člověk, který je zodpovědný za vše, co je s krnovskou městskou policií spojeno, si dovedu představit navýšit počet strážníků na celkových třicet a „mužstvo“ rozšířit také o pracovníka zabývajícího se výlučně prevencí kriminality. Není to nic neobvyklého, v mnoha městech je tato pracovní pozice zřízena a jistě ku prospěchu věci.

3.1 Organizační členění a struktura

Vzhledem k poměrně nízkému počtu strážníků v Krnově není organizační struktura nikterak složitá (viz *obr. č. 1*).

Krnovskou městskou policii řídí starosta města. V současné době je tato funkce svěřena ženě, což je sice zvláštní prvek, ale pokud mohu subjektivně hodnotit, činí tak velmi dobře. Při plnění svých, zejména politických, povinností, nemůže ovšem starostka obsáhnout veškerou agendu a faktické řízení strážníků. Zastupitelstvo města rozhodlo, že pověří k této činnosti určeného strážníka⁶⁸ a také mu bude ustanoven zástupce. V pracovním řádu krnovské městské policie jsou tyto pozice nazvány „velitel městské policie“ a „zástupce velitele městské policie“. Další čtyři strážníci jsou určeni na pozici „dozorčího stálé služby“. Ti mají za povinnost dohlížet na službukonající strážníky a jsou odpovědní za celý výkon služby. V případě nepřítomnosti velitele resp. jeho zástupce přebírají odpovědnost za činnost a stav městské policie a metodicky řídí službukonající strážníky.

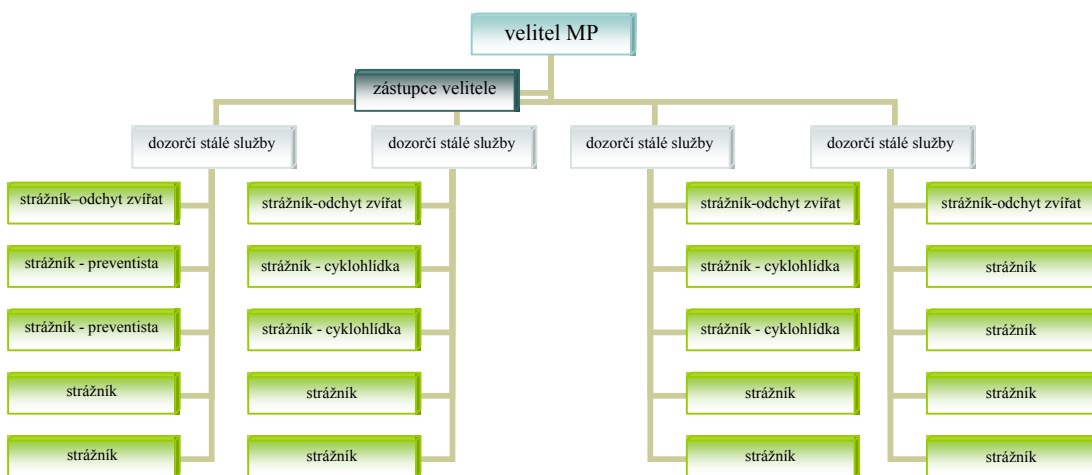
Slžbukonající strážníci jsou určeni pro přímý výkon služby, kdy jejich hlavní náplní je zejména dohled nad dodržováním veřejného pořádku na území města. Výkon služby v terénu je prováděn hlídkovou činností a to v jednočlenných či

---

⁶⁸ § 3 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

vícečlenných hlídkách. Krnovských strážníků je celkem dvacet a jsou rozděleni po pěti do čtyř hlídek. V každé z těchto hlídek je vycvičen a proškolen strážník, který je určen k odchyту toulavých a synantropních zvířat. Tuto činnost vykonávají strážníci v rámci běžného výkonu služby dle potřeby. Ve dvou hlídkách slouží také strážníci, kteří zejména v příznivém počasí plní úkoly jako cyklohlídka. Jejich povinnosti směřují zvláště k doručování důležitých písemností určených do vlastních rukou a to obvykle v okrajových částech města. Jsou také vítanými pomocníky při kontrolách odlehlejších objektů (např. zahrádkářských kolonií), které nejsou tak snadno dostupné služebními vozidly. Zde je výhodná jejich jistá rychlost, mobilnost a samozřejmě nezanedbatelná ekonomická úspornost. Dva strážníci z celého kolektivu byli vybráni pro činnost spojenou s prevencí kriminality. Také tito „preventisté“ jsou nuceni stihnout veškeré povinnosti v souvislosti s prevencí kriminality v rámci běžného výkonu služby. Mnohdy se tak samozřejmě neděje a je nutné jako řešení zvolit práci přesčas. Jak je naznačeno výše, je to řešení, které je dlouhodobě neudržitelné a vhodnější by bylo mít pro tuto významnou oblast samostatného pracovníka.

obr. č. 1

3.2 Činnost MP Krnov s využitím statistického přehledu

Vyjmenovávat veškerou činnost strážníků by bylo poměrně obsáhlé a pravděpodobně vzhledem k velké rozmanitosti také prakticky nemožné. Z tohoto důvodu přikládám přehlednou tabulku jednotlivých nejčastějších činností (viz *tab. č. 1*). V posledních letech se počet výjezdů na oznámení ustálil okolo počtu 3000 za rok. Toto číslo, jak jsem naznačil, není počet všech událostí, které strážníci řeší, jde o skutky nahlášené ať už přímo osobami formou telefonických či osobních oznámení, ale také např. výjezdy po signalizaci při narušení objektu prostřednictvím pultu centralizované ochrany (dále jen „PCO“). Do výše uvedeného čísla rovněž nejsou započteny veškeré události, které strážníci řeší přímo v ulicích, např. jednotlivé přestupky nebo další skutky, které není nutno zaznamenávat do statistik. Jak vyplývá z uváděné tabulky, strážníci nejčastěji vyjíždějí právě po spuštění poplachu na PCO. Zde je ovšem nutné zmínit, že jen mizivá část z nich je skutečně způsobena neoprávněným narušením objektu. Signalizaci tak většinou spustí sami zaměstnanci při nesprávné manipulaci kódovacího zařízení při vstupu do objektu nebo za spuštěním v některých případech stojí jiné fyzikální faktory. Ze statistického přehledu také vyplývá, že strážníci velmi často spolupracují se složkami integrovaného záchranného systému – Policií ČR, hasiči a službou rychlé záchranné pomoci. Při nejrůznějších událostech se jen zdokonaluje systém kooperace, který je možno následně využít např. při živelných katastrofách, zejména povodních. Je velmi důležité, že všechny tyto složky si velmi dobře rozumějí, což se následně projevuje souhrou všech zúčastněných při řešení složitých situací.

Jak již bylo uvedeno výše, strážníci se věnují záležitostem zabezpečování veřejného pořádku. V této souvislosti se zvláště v posledních letech začaly naplňovat kolonky statistik čísly, které zaznamenávají počet událostí řešených s osobami pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Jde zejména o občany, kteří právě díky působení těchto látek nejsou schopni koordinovat své pohyby, velmi často zůstávají ležet na komunikacích a ohrožují tak životy nejen své, ale často i ostatních. S tím bývá rovněž spojen problém znečišťování veřejného prostranství, projevuje se u těchto osob agresivita nejen vůči strážníkům, ale také zdravotníkům či záchranářům. Zde je opět na místě velmi dobrá spolupráce zainteresovaných složek a také z tohoto důvodu lze s uspokojením konstatovat, že prozatím v Krnově nedošlo

k fyzickému napadení zdravotníků zmíněnými osobami, jak tomu nezřídka bývá v jiných městech České republiky.

tab. č. 1

rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
výjezdy celkem	1149	1413	1965	2337	2297	2314	2631	2792	2302	2581	2953	3281	3112
výjezdy PCO		320	382	302	284	313	468	459	370	380	492	413	365
obč-práv.spor	154	98	53	91	120	136	178	148	135	148	140	254	177
restaurace	148	109	18	41	63	92	102	108	99	84	83	143	105
žádost PČR	191	163	162	160	137	123	119	131	82	98	99	122	106
předáno PČR	126	141	172	161	153	180	236	243	194	204	193	211	192
Armáda spásy	10	2	4	3	8	1	6	5	4	8	8	19	9
asist. otvírání bytu	59	65	86	111	120	116	136	135	127	160	165	91	60
dopravní nehody	15	26	14	25	19	25	44	33	40	28	40	40	25
odchycení psi	63	55	92	67	58	51	53	76	53	55	93	69	99
přivolání RZS	20	37	47	47	42	46	60	59	60	42	67	75	74
žádosti RZS			37	43	52	41	22	58	37	46	27	23	43
nalezené věci	1	4	4	12	20	49	44	55	38	45	27	61	48
přivolání hasiči	7	5	9	13	13	14	28	38	11	14	22	26	14
žádosti hasičů				3	40	57	117	139	122	175	192	102	78
hledané osoby	13		12	32	23	37	43	44	28	23	17	45	30
krádeže v obch.		32	89	115	204	221	51	12	11	4	3	76	309
výjezdy k opilým (jiné návyk. I.)					202	179	246	300	249	264	300	399	278

Strážníci městských policií bývají velmi často veřejností vnímáni jako pouzí „řešitelé“ dopravních přestupků. Je však také nutno říct, že prakticky ve všech městech, kde strážníci slouží, bývá procento této činnosti nejvyšší. Krnov nemůže být výjimkou. Krnovští strážníci řeší každoročně více než tisíc přestupků, z nichž kolem 80% bývá právě v dopravě. Jak je uvedeno v Závěrečné zprávě o činnosti městské policie Krnov za r. 2009⁶⁹, počet zaznamenaných přestupků byl 1179, za které bylo uloženo v blokovém řízení 966 pokut v celkové hodnotě 211.950,- Kč. Správním orgánům jich bylo předáno k dořešení 202, za které strážníci uložili 126 pokut ve výši 240.500,- Kč. Počet zjištěných přestupků v dopravě činil 661, proti majetku 266 a ostatních přestupků proti veřejnému pořádku 109. Z uvedených čísel vyplývá, že strážníci se represivní činnosti nevyhýbají, ovšem na druhou stranu je potřeba tuto nepopulární aktivitu vyvážit preventivním působením.

⁶⁹ <http://www.mprkrnov.cz/clanky/statistika-cinnosti-mp.html>

4 Policie České republiky

Policie ČR byla jako ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky zřízena zákonem č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Její postavení v současné době upravuje zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku veřejného pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. Policie ČR je podřízena Ministerstvu vnitra ČR.⁷⁰

4.1 Struktura Policie ČR

Organizační struktura Policie ČR (dále jen „policie“) je v souvislosti s širokým spektrem vykonávaných činností poměrně složitá. Jak již bylo zmíněno v úvodu, policie je podřízena Ministerstvu vnitra ČR. Policii tvoří Policejní prezidium České republiky, útvary s působností na celém území České republiky a útvary s územně vymezenou působností. Útvary policie zřizuje ministr na návrh policejního prezidenta.⁷¹ V čele policie stojí policejní prezident. Jemu jsou přímo podřízeni tři náměstci – náměstek pro SKPV (služba kriminální policie a vyšetřování), náměstek pro vnější službu a náměstek pro ekonomiku. Pod přímé velení policejního prezidenta dále spadá kancelář policejního prezidenta, ředitelství

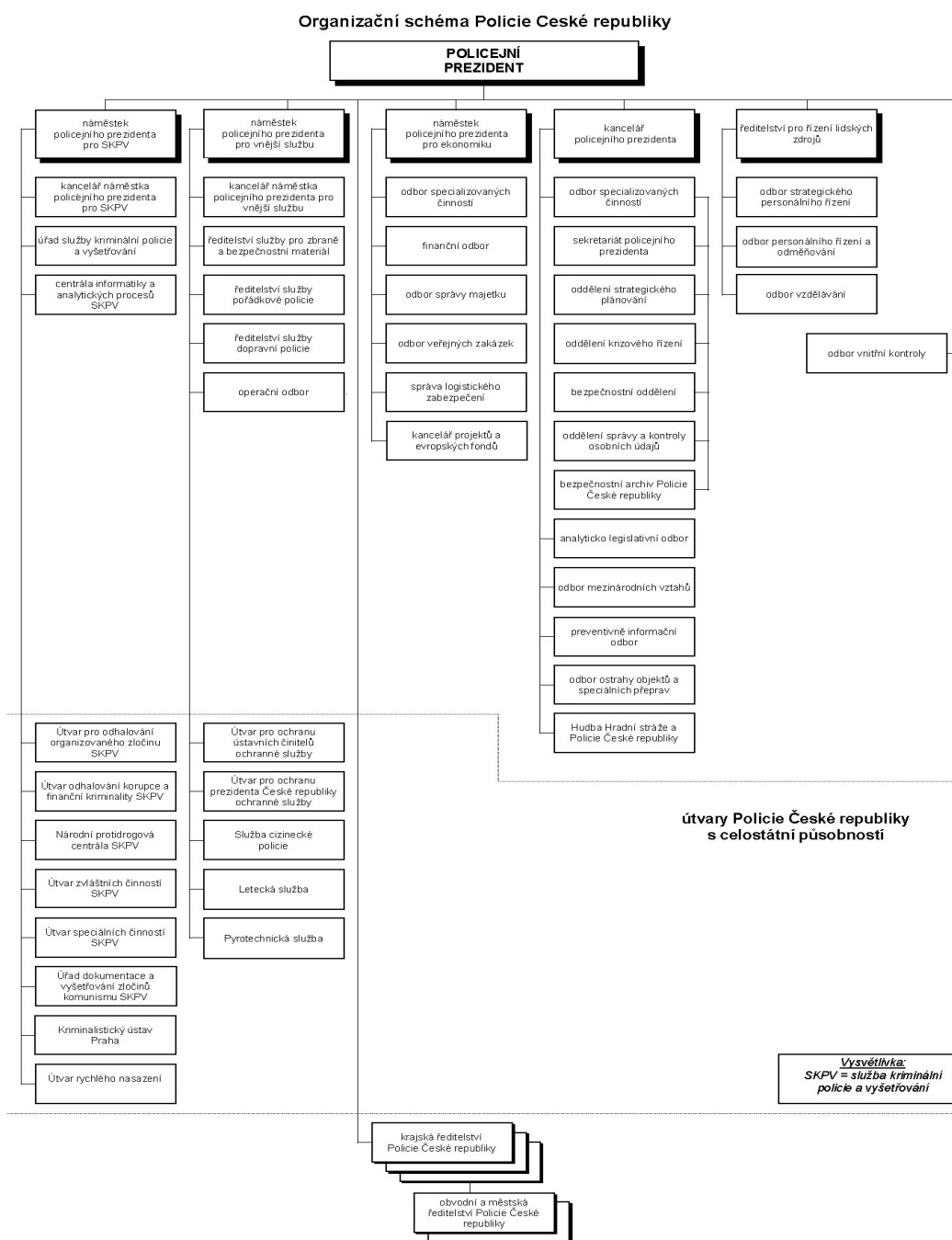
⁷⁰ <http://www.policie.cz/clanek/povinne-zverejnovane-informace-136591.aspx>

⁷¹ § 3 odst. 2 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších změn a doplňků

pro řízení lidských zdrojů a odbor vnitřní kontroly. Policejní prezident je rovněž přímo nadřízen jednotlivým krajským ředitelstvím, pod která dále spadají příslušná obvodní a městská ředitelství Policie ČR. Bližší úpravu organizace policie, zejména řízení útvarů a služeb policie, součinnost mezi nimi a způsob jejich hospodářského zabezpečení stanoví na návrh policejního prezidenta ministr.⁷² Pro přehlednost uvádím celou organizační strukturu policie v následující tabulce (tab. č. 2).

tab. č. 2

Příloha č. 2 k RPP č. 226/2008

⁷² § 3 odst. 9 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších změn a doplňků

4.2 Komparace s činností obecní policie

Porovnávat veškeré činnosti obou složek lze uvedením jednotlivých ustanovení příslušných zákonů. Úkoly policie jsou taxativně vymezeny ustanovením § 2 odst. 1 zákona o Policii České republiky⁷³ (dále jen „zákon o policii“) a obecní policie se pak řídí ustanovením §1 odst. 2 zákona o obecní policii⁷⁴, který hovoří o tom, že obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

Další paragraf tohoto zákona stanoví, že obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky, státními orgány a orgány územních samosprávných celků.⁷⁵ Zde je patrný rozdíl mezi zákonnými ustanoveními obou složek, kde strážníci obecních policií mají za úkol, jak nařizuje zákon, s policií spolupracovat. Další povinnosti strážníků jsou následně uvedeny ustanovením § 2 zmíněného zákona. Nelze rovněž přehlédnout, že zákon o obecní policii byl sestavován tak, aby korespondoval se zákonem o policii. Pokud například zákon o policii stanovuje, že policie chrání bezpečnost osob a majetku, pak obecní policii je nařízeno přispívat k ochraně a bezpečnosti osob a majetku. Policie na rozdíl od obecní policie odhaluje trestné činy, zjišťuje jejich pachatele a koná vyšetřování o trestných činech. Strážníci obecních policií také odlišně od policie nevedou boj proti terorismu, nezajišťují ochranu státních hranic, nezajišťují ochranu ústavních činitelů. Policie také vyhledává celostátní pátrání, na základě vyrozumění orgány Vězeňské služby České republiky provádí úkony související s bezprostředním pronásledováním osob, které uprchly z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody; zadržuje svěřence s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, kteří jsou na útěku, a spolupůsobí při jejich vyhledávání; zajišťuje pohotovostní ochranu jaderných zařízení, která určí vláda České republiky, a podílí se na fyzické ochraně jaderného materiálu při jeho přepravě podle zvláštního zákona a kontroluje doklady o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu⁷⁶ a to vše na rozdíl od strážníků obecních policií, kteří tyto pravomoci svěřeny nemají. Zákonodárce obecním policiím ustanovil zákonnou povinnost podílet se na prevenci

⁷³ zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších změn a doplňků

⁷⁴ zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁵ § 1 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁶ § 2 odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších změn a doplňků

kriminality v obci.⁷⁷ Je s podivem, že tuto povinnost nemají svým zákonem předepsanou rovněž policisté. Je ovšem nutno poznamenat, že prevence kriminality byla obecním policiím svěřena až poslední úpravou zákona. Domnívám se, že tato skutečnost vyplynula z dlouhodobé preventivní činnosti, na kterou se strážníci obecních policií zaměřili. Policie České republiky však v posledních letech v této oblasti vyvinula značné úsilí a vydala se podobnou cestou. Důkladná represivní činnost nemůže mít u veřejnosti vždy příznivé reference, pakliže se nekombinuje s činností preventivní.

4.3 Úloha Policie ČR v oblasti prevence kriminality

Policie České republiky se práci v oblasti prevence kriminality snaží zejména v posledních letech pracovat velice usilovně. Je to zřejmé z množství projektů, které uvádí do života. Policisté se věnují všem věkovým a sociálním skupinám v závislosti na jejich specifických potřebách. Na rozdíl od obecních policií je práce v oblasti prevence kriminality řízena centrálně Ministerstvem vnitra a jednotlivé projekty následně prezentují příslušní pracovníci preventivně informačních skupin – tzv. „PIS“ na jednotlivých odděleních policie ve městech. Odlišnost spočívá také v tom, že policisté z PIS nemusejí přemýšlet o jejich financování. Resort MV rozděluje prostředky plošně na individuální projekty. Ne tak preventisté z městských policií – ti pokud chtějí zpracovat a později realizovat některý z projektů, musejí jej buď financovat ze svých (městských) rozpočtů nebo žádají o granty a dotace Ministerstvo vnitra. Zde existuje samozřejmě riziko, že projekt nebude ze strany MV podpořen a následně tedy nemusí vůbec dojít k jeho realizaci. Domnívám se, že strážníci jsou díky těmto skutečnostem v jisté nevýhodě. Na druhou stranu mají možnost se více přizpůsobit místním podmínkám a jednotlivé projekty tak vypracovávat vyloženě „na míru“, což může být pro občany jednotlivých měst naopak výhodou.

Policie České republiky v současné době realizuje tři projekty dlouhodobého a celorepublikového významu:⁷⁸

---

⁷⁷ § 2 písm. f) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁸ <http://www.policie.cz/clanek/akce-a-projekty-655004.aspx>

- ✚ Zebra se za tebe nerozhledne!
- ✚ Senioři sobě
- ✚ Ajaxův zápisník

Zebra se za tebe nerozhledne!

Projekt zaměřený na chodce a další účastníky silničního provozu.

Preventivní projekt "Zebra se za Tebe nerozhledne" probíhá dvakrát ročně v rozsahu jednoho týdne po celém území České republiky, a to na začátku školního roku a v jeho druhé polovině.

Cílem projektu je preventivně působit na chodce a další účastníky silničního provozu, zejména pak

- ❖ osvojovat dodržování pravidel bezpečného přecházení vozovky
- ❖ odbourávat mýty o absolutní přednosti chodců na přechodech pro chodce

Zebra radí:

1. Vozovku přecházej na přehledném místě, pokud je v blízkosti přechod pro chodce, použij ho!

2. Do vozovky smíš vstoupit po bezpečném rozhlédnutí. **Pravidlo zní: 3x se rozhlédni: vlevo, vpravo, vlevo a rychle přejdi!**
3. Vždy si počínej tak, aby řidič měl šanci zastavit vozidlo před přechodem pro chodce!
4. Do vozovky vstupuj, až když vozidla bezpečně zastaví, nikdy nevbíhej před jedoucí vozidla

Preventivní projekt "Zebra se za Tebe nerozhlédne" je realizován ve spolupráci se Zdravotní pojišťovnou Ministerstva vnitra České republiky.

Senioři sobě

Projekt zaměřený nejen na seniory.

Senioři patří k jedné z nejvíce ohrožených skupin osob zejména v souvislosti s majetkovou trestnou činností. Starší lidé, lidé se zdravotním handicapem, lidé důvěřiví, lidé žijící osamocně a slabé ženy se často stávají obětí podvodníků a zlodějů, kteří se pod různými záminkami dostávají do jejich blízkosti a velmi často přímo do jejich obydlí. Podvodem nebo krádeží je připraví mnohdy o celoživotní úspory, někdy se setkáváme i s fyzickým napadením.

Formou informačních letáků, informací v regionálních i celostátních médiích, besed a přednášek jsou senioři a další "ohrožené" osoby na tato nebezpečí upozorňováni, bohužel trestných činů páchaných na nich neubývá.

Projekt "Senioři sobě" je postaven na těchto principech:

- ❖ aktivní spolupráce samotných seniorů a dalších aktivních občanů s představiteli obcí, měst a Policie České republiky,
- ❖ speciální policejní proškolení na tzv. "kurýra prevence", který po absolvování policejního zaškolení oslovuje známé z okruhu seniorů a dalších "ohrožených" osob (osoby důvěřivé, se zdravotním handicapem, osamocené) ve svém okolí,
- ❖ dobrovolnost a aktivita seniorů ochránit sami sebe, svoje blízké nebo známé.

Projekt je realizován ve třech fázích:

- ❖ dvouhodinový seminář - získání informací a převzetí materiálů,
- ❖ realizace v terénu - distribuce materiálů a vyplňování anket,
- ❖ odevzdání a vyhodnocení anket, slavnostní poděkování "kurýrům prevence".

"Kurýři prevence" jsou pro svou činnost vybaveni taškou s preventivně informačními materiály, které jim slouží k prezentaci rad a návodů. Některé materiály jsou určeny přímo pro oslovené občany. **Taška "kurýra prevence" obsahuje:**

- ❖ brožura "(Ne)bezpečný věk" - doporučení seniorům,
- ❖ samolepka "Neotvírej každému" - slouží k nalepení na vchodové dveře,
- ❖ DVD "(Ne)bezpečný věk" - 8 příběhů - rizikových situací pro seniory (k využití zejména pro seniorská centra a další organizace),

- ❖ reflexní samolepky - slouží k nalepení na kolo, hole, svrchní vrstvy oděvu, tašky, dveře aut a jiná místa.
- ❖ anketa - její vyplnění slouží Policii České republiky k získání důležitých informací pro správné zaměření preventivních aktivit, mapování rizikových faktorů a nastavení správných opatření.

Ajaxův zápisník

Projekt určený pro žáky 2. tříd základních škol.

„Ajaxův zápisník“ je preventivní projekt, jehož cílem je zvyšovat právní vědomí již u dětí mladšího školního věku; průvodce jim dělá policejní pes Ajax.

Žáci druhých tříd základních škol se učí pomocí Ajaxova zápisníku předcházet různým sociálně patologickým jevům např.

- ❖ **šikaně,**
- ❖ **alkoholu a nealkoholovým drogám,**
- ❖ **hazardním hrám apod.**

Seznamují se také s běžnými každodenními záležitostmi

- ❖ **pohyb v silničním provozu,**
- ❖ **vlastní bezpečnost.**

Žáci dostávají zápisník, se kterým pracují po celý rok za pomoci učitelů a rodičů. Policisté pro ně připravují různé soutěže a testy a přitom zjišťují, co se od policejního psa Ajaxe naučili.

Kromě těchto tří zmíněných projektů se policie věnuje mnoha dalším programům, které jsou rozděleny pro jednotlivé skupiny obyvatel a také podle rizikové problematiky. Stručné schéma lze charakterizovat takto.⁷⁹

Děti a mládež

- jak zajistit bezpečí pro děti
- šikana
- drogy

Senioři

- podvody na seniorech
- násilí páchané na seniorech

Bezpečí v dopravě

- chodci
- cyklisti
- řidiči
- cestování
- dopravní zpravodajství

---

⁷⁹ <http://www.policie.cz/clanek/rady-policie-cr-a-informace-o-prevenci-143872.aspx>

Domácí násilí

- domácí násilí
- institut vykázaní

Majetková kriminalita

- zabezpečení vozidel – rady a informace na www.rokzabezpecenivozidel.cz

Informační kriminalita

- rady a informace na www.bezpecnyinternet.cz

Policisté (ale také strážníci) kromě preventivní činnosti jsou nuceni věnovat se také aktivitám, které nepřímo s prevencí souvisejí. Jedná se o předcházení problémům při řešení jednotlivých situací s občany jiných národností, etnik a kultur, kteří žijí rovněž na území České republiky. Jak uvádějí Budilová, Hirtl a kol.,⁸⁰ Česká republika je demokratický právní stát založený na tzv. občanském principu. To znamená, že nositelem státnosti není národ (jako skupina osob definována jazykem, kulturou a tradicí), ale lid, tedy taková skupina, jejíž členy spojuje právě to, že bez ohledu na tyto rozdíly se vlastnosti jsou občany jednoho státu. Veškerá činnost policie a výkon jejich pravomocí se musí opírat o zákon a musí se odehrávat v jeho mezích. Tento obecný princip platí také ve vztahu k národnostním menšinám a jejich příslušníkům.

Ve vztahu k menšinám se mohou policisté setkávat s problémy několika typů. Prvním z nich je protiprávní jednání, kdy jsou jedinci z řad národnostních menšin či cizinci spíše obětmi než původci patologického jevu (např. převaděčství, zaměstnávání cizinců za nevýhodných podmínek, apod.)

Druhým typem problémové situace je porušování zákonů cizinci či příslušníky národnostních nebo etnických menšin v souvislosti s existencí odlišných vzorců chování v jejich kulturách. Přesto podle Budilové, Hirtla a kol. (Praha, 2005) však platí, že pokud dojde k protiprávnímu jednání (byť by bylo ve shodě

---

⁸⁰ BUDILOVÁ, L., HIRTL, T. a kol. *Policista v multikulturním prostředí*, Praha: Varianty, Člověk v tísni – společnost při ČT, o.p.s., 2005. 6, 7 s. ISBN 80-903510-1-8

s kulturními vzorci dané menšiny), je třeba vůči němu postupovat v souladu se zákonem.

4.4 Pojem „Community Policing“

Community policing je filozofie policejní práce, která klade důraz na místní znalost a ukotvenost policisty v lokalitě, ve které slouží. Cílem všech policejních postupů, které z této filozofie vycházejí, je zapojit veřejnost do policejní práce takovým způsobem a v takové míře, aby se zvýšila její efektivita, a zapojit policistu do veřejného života takovým způsobem a v takové míře, aby se zvýšila jeho prestiž.

Jednotlivé postupy, které z této filozofie vycházejí, jsou založené na spolupráci policie, veřejnosti, samosprávy a místních organizací a institucí. Na otevřené, partnerské komunikaci, sdílení společných problémů v oblasti kriminality a hledání a přijímání společných řešení. Všechny tyto postupy jsou zaměřené na předcházení škodám a následkům kriminálního a rizikového chování nebo na předcházení recidivě takového chování.

Partnerská spolupráce je založená na hledání společných cílů a společných cest, jak těchto cílů dosáhnout. Opatření, která všechny spolupracující subjekty přijímají, jsou buď dlouhodobá, zaměřená na zmírnění setrvalých problémů, anebo krátkodobá, vyžadující rychlé a okamžité řešení aktuálně vzniklého ohrožení.

Základní východiska community policing:

- ❖ Kriminalita není pouze věcí policie, policisté jí nemohou řešit sami. Kriminalitu vnímají jako součást prostředí a systematicky omezují prostor pro její vznik a projevy.
- ❖ Policie je služba veřejnosti, proto se policisté občanů ptají, co od nich očekávají a potřebují.
- ❖ Policisté jsou schopní včas rozpoznat veřejné problémy, které mají vazbu na bezpečnostní situaci, navrhují a hledají jejich řešení.

- ❖ I drobná opatření mají na kriminalitu a pocit bezpečí rozhodující vliv a policisté je nepodceňují.
- ❖ Lidé se cítí dobře a bezpečně tam, kde se mohou vzájemně spolehnout jeden na druhého.
- ❖ Policistova práce je hodnocena podle výslednosti a podle schopnosti pojmenovávat problémy, navrhopat jejich řešení a přijímat za ně svůj díl odpovědnosti.
- ❖ Policista pomáhá občanům k svépomoci a věci řeší především problémově, nejen případ od případu. Problém se nejlépe řeší tam, kde vzniknul, těmi, kteří mu rozumí a chtějí ho řešit a tehdy, když je ještě zvládnutelný.⁸¹

---

⁸¹ <http://www.community-policing.cz/community-policing.php>

5 Prevence kriminality

Pojem „kriminalita“ je společností vnímán jako jednání, které je nežádoucí a je spojeno s trestnou nebo přestupkovou činností. Samotné slovo kriminalita je odvozeno z latinského *crimen* („zločin“).

Prevence kriminality zahrnuje soubor nerepresivních opatření, tedy veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páchaní kriminality a snižování obav z ní. Patří sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality a jejích následků, ať již prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí, nebo působením na potenciální pachatele a oběti trestných činů. Jedná se o opatření sociální prevence, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří nejrůznější formy závislostí. Prevence kriminality je vedle represe součástí trestní politiky.⁸²

Dalším významným pojmem jsou tzv. kriminogenní faktory, které si můžeme velmi zjednodušeně definovat jako obecně rizikové činitele, které ve své podstatě představují celou řadu jevů a příčin, které „napomáhají“ vyvoláním, usnadněním či podporou, spáchání trestného činu. Jde tedy o celou řadu příčin, podmínek, záměrů, pohnutek a motivací, které výraznou měrou ovlivňují strukturu a dynamiku kriminality.⁸³

5.1 Systém prevence kriminality

Základy systému prevence kriminality v České republice byly položeny usnesením vlády ČR č. 22/1993 ze dne 20. ledna 1993 ke koncepci ministerstva vnitra v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti a k doktríně Policie ČR, kterým vláda uložila ministru vnitra ve spolupráci s ministry obrany, spravedlnosti, práce

---

⁸² <http://www.mvcr.cz/clanek/prevence-519728.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d>

⁸³ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. 1. vyd. Praha: Armex publishing, 2004. ISBN 80-86795-05-5.

a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy a generálním prokurátorem předložit návrh programů sociální prevence a prevence kriminality. Ke konci roku 1993 byl vládou zřízen také mezíresortní koordinační a metodický orgán – Republikový výbor pro prevenci kriminality, jehož členy jsou zástupci ústředních orgánů státní správy, Policie ČR, Nejvyššího státního zastupitelství, Generálního ředitelství cel a vězeňské služby, Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity, Rady vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky, Institutu pro kriminologii a sociální prevenci, Správy služeb zaměstnanosti MPSV a Probační a mediační služby.

Podle aktuální Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 se systém prevence kriminality člení do 3 úrovní:

1. Republiková úroveň – v gesci Ministerstva vnitra

Úkolem republikové úrovně prevence kriminality je koordinovat preventivní aktivity jednotlivých článků systému (resortní, krajské, městské), zkvalitňovat systém prevence po stránce personální, metodické a informační, zabezpečovat realizaci mezíresortních a celorepublikových projektů, vytvářet podmínky pro finanční zabezpečení realizace úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011. Mezi její hlavní priority patří: plošné zavádění systému včasné intervence, Efektivní čerpání prostředků z Evropských strukturálních fondů a legislativní zakotvení prevence kriminality.

2. Krajská úroveň – zahrnuje 14 krajů v ČR

Úkolem krajské úrovně je vytvářet preventivní politiku v rámci své působnosti, koordinovat a zabezpečovat ji po metodické, konzultační a částečně finanční stránce. Nástrojem pro realizaci preventivní politiky na této úrovni jsou Krajské programy prevence kriminality.

3. Městská úroveň – zahrnuje města s počtem obyvatel nad 25 tisíc

Úkolem městské úrovně je vytvořit komplexní přístup k prevenci kriminality. Cílem preventivních programů měst by měla být ochrana lokálních komunit před

kriminalitou, posílení pocitu bezpečí občanů, kooperace všech institucí, které na místní úrovni působí a integrace Policie ČR do preventivních aktivit města.⁸⁴

5.1.1 Primární, sekundární, terciární prevence

Primární prevence zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování zejména děti a mládeže (využívání volného času, možnosti sportovního vyžití). Těžiště primární prevence spočívá v rodinách, ve školách a v lokálních společenstvích.

Sekundární prevence se zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamblerství, povalečství, vandalismus, interetnické konflikty, dlouhodobá nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací.

Terciární prevence spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení...). Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.⁸⁵

Podle Matouška a Kroftové⁸⁶ dobrá primární a sekundární prevence kriminality nemůže být tak specifická, aby bránila pouze budoucímu kriminálnímu chování dětí. Dobrá prevence musí předcházet všem typům sociálního selhání – kriminalitě, nadměrnému užívání drog, odpadávání ze škol a z učebních poměrů, předčasným těhotenstvím, nákaze HIV virem atp. Navíc – cílem primární prevence nemůže být pouhá absence sociálně patologických jevů, cílem musí být prezence sociálně příznivého chování, tj. chování, jež se neslučuje s jednáním protispolečenským. Jinak řečeno primární a sekundární prevence je nemyslitelná bez

---

⁸⁴ http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/soc_2106.html

⁸⁵ <http://www.mvcr.cz/clanek/prevence-519728.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d>

⁸⁶ MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. 2.vyd. Praha: Portál, 1998, 2003. 267 s. ISBN 80-7178-771-X

ohledu na hodnotovou orientaci dětí, bez podpory alternativních životních programů, odklánějících rizikové děti od stylu života, který by mohl vést k jejich společenské degradaci.

5.1.2 Sociální prevence

Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti. Projekty z okruhu sociální prevence se proto orientují především na potenciální nebo již na skutečné pachatele trestné činnosti, na kriminogenní prostředí a na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel. Do sociální prevence je zahrnuta také pomoc obětem trestné činnosti.

Široké spektrum projektů sociální prevence lze rozčlenit dle převažující povahy aktivit a zaměření na cílové skupiny následujícím způsobem:

- sportovní aktivity (sportovní vybavení, skate + in-line areály, plácky, hřiště)
- jiné zájmové aktivity (klubové, technické, umělecké)
- nízkoprahová zařízení + streetwork
- poznávací akce, výchovné a terapeutické pobyty
- krizová a poradenská zařízení (azylová zařízení, výchovná zařízení)
- specifické projekty (projekty na zvyšování právního vědomí, proti šikaně a projekty participující na činnosti Probační a mediační služby, Systém včasné intervence, fanprojekty apod.)
- pomoc obětem trestné činnosti

Přesné hranice vymezující výše uvedené typy nelze většinou stanovit, protože aktivity které zahrnují, se často prolínají a přesahují. Navrženou typologii je tudíž třeba chápat jen jako orientační a zařazování projektů k jednotlivým typům záleží na jejich obsahu a podílu převládajících aktivit.⁸⁷

---

⁸⁷ DOČKAL, M., DOSTÁLOVÁ, I. *Typy projektů prevence kriminality*. Praha: Odbor prevence kriminality MV, 2008

Všechna města v rámci sociální prevence přizpůsobují tvorbu jednotlivých programů svým potřebám. Vždy vycházejí z aktuální bezpečnostní situace a monitoringu cílových skupin. V rámci sportovních aktivit města využívala dotačních prostředků k realizaci hřišť, jejich vybavení, ale také možnostem vybudování in-line parků, které se staly v současné době velmi populárními mezi mládeží. V této souvislosti je nutné také zajistit alespoň částečný dohled na užívání areálu zodpovědnou osobou, nejlépe pověřeným pracovníkem městského úřadu, orgánu sociálně-právní ochrany dětí, neziskové organizace případně i kontrolami policistů nebo strážníky městské policie. Tento dohled pomáhá předcházet projevům spojeným např. s konzumací alkoholu, užíváním návykových látek a v neposlední řadě i vandalismu.

K oblasti sociální prevence můžeme rovněž přiřadit programy, které se dostávají nejčastěji k dětem a mládeži prostřednictvím přednášek strážníků a policistů. Jedná se zejména o projekt „*Právo na každý den*“ dříve „Street law“, který této skupině populace rozšiřuje obzory v oblasti práva, právního vědomí, různých společenských norem apod. Účastníci tohoto projektu diskutují o zmíněných tématech ve skupinách a nalézají různé formy jejich řešení.

Projekt nazvaný Street Law vznikl ve Spojených státech, poprvé byl vyučován v 70. letech ve vybraných středních školách v Columbi. Instruktory byli studenti práv z Georgetown University Law Center. Projekt se postupně rozšířil jako alternativní předmět do všech státních středních škol ve Washingtonu. První ucelená učebnice byla vydána v roce 1974 speciálně pro District of Columbia. Vznikla jako výsledek revizí dřívějších textů, důležitou úlohu sehrála hodnocení a připomínky žáků, učitelů a studentů práv. V současné době je projekt realizován ve více než 30 zemích světa všech kontinentů, včetně zemí střední Evropy. V České republice je program zaváděn od roku 1998.⁸⁸ Strážníci – preventisté krnovské městské policie se rovněž zúčastnili školení na tomto projektu, který s úspěchem dodnes zařazují při práci s dětmi a mládeží na školách.

---

⁸⁸ http://www.partnersczech.cz/p_street.htm

5.1.3 Situační prevence

Situační prevence staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Nejeftektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti tím, že minimalizuje kriminogenní podmínky prostřednictvím klasické, technické, fyzické a režimové ochrany.

- **Klasická ochrana** – mechanické zábranné prostředky (např. různé bezpečnostní uzamykací systémy, zabezpečovací systémy dveří, bezpečnostní folie, schránky a zavazadla, mříže, tresory apod.).
- **Technická ochrana** – elektrická zabezpečovací a požární signalizace, uzavřené televizní okruhy, městské kamerové dohlížecí systémy, pulty centralizované ochrany (dále jen „PCO“), perimetrie, kontrolní systémy selektivního vstupu, přepětíové ochrany, ochrana dat a informací, speciální technika.
- **Fyzická ochrana objektů** – je prováděna policií, armádou, strážnými a zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb.
- **Režimová ochrana** – zahrnuje administrativně organizační opatření komplexního charakteru.

Cílem opatření situační prevence je:

- ztížení dostupnosti cílů a snížení výnosnosti trestných činů pro pachatele,
- zvýšení pocitu bezpečí občanů,
- vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách,
- zvýšení efektivity práce bezpečnostních složek a zlepšení koordinace jejich postupu,
- využití jako represivního prostředku pro zachycení, identifikaci, dopadení pachatele a při dokazování trestné činnosti.⁸⁹

Mezi nejčastěji realizované projekty v rámci situační prevence jednoznačně patří budování městských kamerových dohlížecích systémů (dále jen „MKDS“).

---

⁸⁹ DOČKAL, M., DOSTÁLOVÁ, I. *Typy projektů prevence kriminality*. Praha: Odbor prevence kriminality MV, 2008

Také město Krnov již v roce 1998 využilo dotačního titulu a připojilo se k mnoha dalším městům, které tyto kamerové systémy rovněž vytvářely. V první etapě bylo na území města umístěno devět kamer, které začaly sledovat předem vytypovaná riziková místa. V současné době je počet navýšen o dvě kamery, tedy celkem na jedenáct. Kamerové systémy umožňují rychle reagovat na zjištěná protiprávní jednání a díky neustálému monitoringu vybraných lokalit se lépe daří např. odhalovat přestupky, sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích a neposlední řadě zefektivňují výkon služby strážníkům i policistům, protože tito mohou svou činnost vykonávat v ostatních částech města. Přestože jde o finančně nejnáročnější realizované projekty v rámci prevence kriminality, tak se ve městech budováním MKDS vytvářejí bezpečné zóny, kde je trvale dohlíženo na dodržování veřejného pořádku a tím se u občanů zvyšuje pocit bezpečí.

Dalšími technickými opatřeními v rámci situační prevence jsou pulty centralizované ochrany (PCO). Tato zařízení umožňují elektronicky zabezpečit různé objekty proti vstupu nepovolaných osob a tím tak chránit tento majetek mnohdy značných hodnot. Může se jednat jak o budovy města – např. školy, úřady, kulturní centra a zařízení apod., tak i o soukromé objekty firem, domy, byty apod. Město Krnov rovněž disponuje tímto zařízením a je zde v současné době napojeno více jak 70 různých objektů.

Vzhledem k neustálému vysokému počtu krádeží jízdních kol mnohá města využila další technický prvek ke zmírnění těchto následků. Byly zde instalovány bezpečnostní stojany pro jízdní kola, které umožňují uzamknout kolo za rám pevné konzole pomocí odolného uzávěru, který je součástí stojanu. Je tím prakticky docíleno toho, že jízdní kolo nemůže být ukradeno. Stojany jsou umístěny na veřejně přístupných místech, nejčastěji u škol, veřejných budov a úřadů, kulturních a sportovních center a tak je může využívat kdokoliv. Je ovšem nutné opatřit si zámek, který není součástí stojanu, ale lze jej zakoupit u prodejců jízdních kol, případně, jak je tomu i v Krnově, v informačním centru přímo na Hlavním náměstí.

Všechna tato zejména technická opatření velmi ztěžují potencionálním nenechavcům jejich nekalé počínání a tím velmi napomáhají k pocitu bezpečí občanů.

5.2 Komunikace s veřejností

Neméně podstatným prvkem v rámci prevence kriminality je informování občanů o veškerých aktivitách, které vyvíjejí nejen strážníci a policisté, ale také různá občanská sdružení, neziskové organizace apod. Všichni mají za cíl prostřednictvím setkávání se s občany upozorňovat na možná nebezpečí, rizika a také informovat o ochraně před nimi. Je velmi důležité zejména při práci s dětmi a mládeží, ale také se seniory klást důraz na důsledné zabezpečování svého majetku a také zajišťování vlastní bezpečnosti. Zvolenými prostředky velmi často bývají přímá setkávání s různými věkovými skupinami obyvatel, ať už formou besed, přednášek, dnů otevřených dveří apod. Předávat důležité informace občanům lze s úspěchem také prostřednictvím nejrůznějších médií. V současné moderní době internetu se jeví tato možnost jako jedna z nejlepších. Ovšem zejména starší občané jsou vděčnější za informace sdělené tradičnější cestou – televizí, rozhlasem, případně tiskem. Důležitá je však přesnost a aktuálnost předávaných informací.

5.2.1 Spolupráce s veřejností v Krnově

Krnovská městská policie klade důraz na komunikaci s občany a využívá k tomu několik forem. Pravidelně informuje veřejnost o své činnosti prostřednictvím různých médií. Každý týden se objevují na internetových stránkách města Krnova i samotné městské policie aktuální informace o nejzávažnějších událostech, které se staly v průběhu uplynulého týdne. Tyto zprávy jsou následně předávány rovněž regionálnímu tisku, který je také pravidelně uveřejňuje. Za jistou „výsadu“ lze označit také možnost pravidelné spolupráce s Českým rozhlasem Ostrava, kde mám možnost jako velitel krnovské městské policie v pravidelné rubrice „Záchranáři v akci“ informovat veřejnost o důležitých skutečnostech, které se odehrály v uplynulých dvou týdnech. Upozorňuji zde rovněž občany na potenciální rizika spojená s určitým ročním obdobím, jako jsou např. vánoční svátky, kde mnoho lidí podléhá jejich atmosféře a při vybírání a nákupu vánočních dárků zapomínají být opatrní na své osobní věci. Stávají se proto často snadným terčem kapesních zlodějů, kteří všech zmíněných skutečností dokáží velmi dobře využít. Právě v tom spočívá důležitost zveřejňování podobných instrukcí občanům v tomto větším měřítku.

Nadstandardem jsou pak komentované události, které zaujmou také pracovníky nejrozšířenějšího a v současnosti stále ještě nejvlivnějšího média – televize. V tomto případě se jedná ale pouze o události, které se vztahují k nevšedním příhodám v rámci plnění služebních povinností strážníků a svou závažností tak dokáží zaujmout i občany mimo území města Krnova. Spolupráce s televizí je výhodná rovněž v případech, kdy je vhodné propagovat a uveřejnit i novinky, které vznikly přímo u městské policie a to zejména právě v oblasti prevence kriminality. Jde např. o prezentaci jednotlivých projektů, případně sdělení důležitých informací v návaznosti na projekty stávající.

Dalším důležitým prvkem komunikace s veřejností je také přístup jednotlivých strážníků k občanům v rámci plnění svých pravomocí. Bohužel, jak jsem již zmiňoval, nebývá příliš snadné vždy komunikovat s občanem, kterému je ukládán trest za spáchaný přestupek. Jednání strážníka musí být vedeno v profesionální rovině, bez náznaků arogance, agresivity či nadřazenosti, která bývá nezřídka strážníkům vytýkána. Strážník musí být schopen komunikovat tak, aby dostal svému statusu úřední osoby a to v souladu s ustanovením zákona⁹⁰, který uvádí, že: *„při provádění zákroků a úkonů k plnění povinností úkolů obecní policie je strážník povinen dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní...“*.

Jak uvádí Bednaříková,⁹¹ komunikace probíhá všude tam, kde spolu přicházejí lidé do styku, kde spolu pracují, hovoří, radí se, předávají si zkušenosti, baví se apod. V každém ze zmíněných kontaktů je však nezbytné komunikovat specifickým způsobem, adekvátně, s ohledem na situaci, místo, prostředí, čas, s přihlédnutím k účelu a ostatním účastníkům komunikace. Kdo to neumí, může mít v procesu komunikace značné problémy.

Bednaříková (2008, Olomouc) dále tvrdí, že umění komunikovat a jednat s lidmi je jedním z klíčových faktorů tzv. emoční inteligence. Jde o schopnost poznat, jak se lidé cítí, jaké signály vysílají, umět na ně reagovat a ovládat svoje vlastní projevy. Patří sem i uvědomění si sebe sama, ovládnutí svých nálad, impulsů apod. Vysoká úroveň zmíněné emoční inteligence je však pouze potenciál, který ještě nezaručuje praktické využití. Je však jedním z předpokladů tzv. emoční kompetence, která již podmiňuje naši výkonnost a úspěšnost, zvláště v pracovním procesu.

---

⁹⁰ § 6 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁹¹ BEDNAŘÍKOVÁ, I., *Sociální komunikace*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. 14, 16 s. ISBN 80-244-1357-4

5.3 Koncepce prevence kriminality města Krnova na období 2009 – 2011

Město Krnov bylo zařazeno do programu prevence kriminality na místní úrovni, jehož vyhlášovatelem bylo Ministerstvo vnitra ČR, již v roce 1996. Prostředky z MV ČR na realizaci prvních dílčích projektů město čerpalo v roce následujícím.

Ze sledovaných statistik vyplývá, že Krnov tehdy patřil mezi nejhůře hodnocená města v České republice co do počtu trestných činů spáchaných na svém území. V roce 1996 Krnovu připadla nelichotivá třetí příčka v počtu trestných činů na počet obyvatel (tzv. „index nápadu trestné činnosti“) mezi sledovanými městy. V posledních několika letech se naopak Krnov díky úspěšné realizaci programů prevence kriminality zařadil mezi města s nejmenším nápadem trestných činů v ČR.

V průběhu let 1996 až 2008 realizovalo město Krnov 60 projektů prevence kriminality v celkové částce 10.213.000,- Kč. Navíc, město v rámci grantové politiky každoročně z vlastního rozpočtu podporuje projekty prevence kriminality realizované krnovskými organizacemi.

Po celou dobu realizace programu koordinuje aktivity v oblasti prevence komise, resp. pracovní skupina prevence kriminality, schvalovaná radou města. Pracovní skupina v různém složení předkládala zastupitelstvu ke schválení střednědobé koncepce prevence kriminality. Tato koncepce z velké části navazuje na poslední schválenou koncepci prevence kriminality na období 2006 – 2009. Zároveň byl rozhodnutím rady č. 911/33 ze dne 4. 3. 2008 jmenován nový manažer prevence kriminality, který je hlavním koordinátorem tvorby koncepce.⁹²

Koncepce definuje vizi jako ideální stav, kterého by ráda obec na konci období 2009 - 2011 dosáhla. Vize je rozpracována do pěti obecných cílů a k jejich dosažení definuje patnáct opatření. Rozsah opatření je navržen tak, aby potřeby každé z definovaných cílových skupin koncepce byly řešeny alespoň v jednom opatření (viz *tab. č. 3*).⁹³

---

⁹² *Koncepce prevence kriminality města Krnova na období 2009 – 2011*. Krnov: Město Krnov, srpen 2008

⁹³ *Koncepce prevence kriminality města Krnova na období 2009 – 2011*. Krnov: Město Krnov, srpen 2008

tab. č. 3

VIZE	CÍLE	OPATŘENÍ
Dlouhodobé snižování počtu trestných činů a jiných deliktů spáchaných na území města	Zkvalitnit materiálně-technické vybavení sloužící pro účely PK	Modernizace městského kamerového dohlížecího systému (MKDS)
		Rozšíření městského kamerového dohlížecího systému (MKDS)
		Podpora vybavenosti kontrolních orgánů
Zvyšování pocitu bezpečí občanů	Zvyšování informovanosti občanů o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností	Realizace průzkumu priorit volnočasových aktivit dětí a mládeže
		Informace pro zahraniční návštěvníky
		Jednotný systém informací v oblasti preventivních aktivit
		Přednáškové cykly pro cílové skupiny ohrožené trestnou činností
		Realizace a aktualizace průzkumů potřeb občanů v oblasti prevence kriminality
Udržení a zvyšování počtu stávajících aktivit PK, jejich kvality a efektivity	Zvýšení nabídky služeb a počtu aktivit v oblasti PK	Podpora volnočasových pobytových aktivit v průběhu prázdninových měsíců a o víkendech
		Zefektivnění finanční podpory organizacím působících v oblasti PK
		Skupinové terapie prvoodsouzených
	Zvýšení počtu pracovníků působících v oblasti PK a jejich odbornosti	Podpora vzdělávání pracovníků působících v oblasti PK
		Podpora „peer“ programu
	Vytvoření uceleného a funkčního systému koordinace institucí působících v oblasti PK	Systém včasné intervence (SVI)
CPTED (Crime Prevention Through Environmental Design)		

Obecnými cíly koncepce je navrhnout taková opatření a cíle, aby byl zachován pozitivní trend ve vývoji počtu spáchaných trestných činů na území města a zároveň, aby se jejich prostřednictvím ještě více omezily příležitosti k páčání trestných činů. Podporovány by měly být především projekty situační prevence, které znesnadňují páčání trestných činů, zvyšují riziko dopadení pro pachatele, snižují zisky z trestné činnosti a odstraňují záminky pro trestnou činnost. V oblasti sociální prevence je nutné předcházet nežádoucím společenským jevům v rodinách, ve škole a ve společnosti, zmírnit dopad sociálně patologických jevů na jedince a společnost, zvýšit rozvoj dovedností jednotlivce a začlenit jej do společnosti.

Míra efektivity koncepce souvisí s cíleným zaměřením pozornosti na konkrétní skupiny občanů reprezentující největší riziko, a to ať už z pohledu oběti či pachatele. Pozornost tak je zaměřena především na:

- děti a mladistvé ohrožené sociálněpatologickými jevy a s kriminální zkušeností
- recidivisty
- seniory
- zahraniční návštěvníky regionu
- oběti trestné činnosti a oběti domácího násilí
- dysfunkční rodiny
- pracovníky působící na poli prevence
- skupiny ohrožené sociálním vyloučením (bezdomovci, navrátilci z výkonu trestu, drogově závislí)

Dlouhodobé zapojení města Krnova do programů prevence kriminality a velmi pozitivní výsledky projektů prevence jsou již samy o sobě dostatečnou zárukou pro pokračování práce v oblasti prevence i nad časově omezený rámec Strategie PK.

Město počítá se zachováním pozice manažera prevence kriminality, pracovní skupiny, která bude obměňována v závislosti na aktuálních potřebách. Dokumenty, které slouží jako podkladový materiál k tvorbě koncepce PK, budou i v následujících letech aktualizovány z důvodu zefektivnění finanční podpory do oblasti prevence.

V rámci veřejné finanční podpory z rozpočtu města jsou již dlouhodobě vyčleňovány nemalé prostředky na realizaci projektů organizací působících na poli prevence, případně město samo je realizátorem mnoha z těchto aktivit. Záměrem města je tuto tendenci zachovat.⁹⁴

5.4 Prevence kriminality na Slovensku

Předcházení zejména trestné činnosti je důležitou součástí každé společnosti. Také ve Slovenské republice se odborníci nezapomínají věnovat činnostem spojeným s prevencí kriminality. Velice dobře si uvědomují, že kriminalitu a nutnost řešení velkého množství problémů si lidé z rozdílných společenských vrstev vysvětlují

---

⁹⁴ *Koncepce prevence kriminality města Krnova na období 2009 – 2011*. Krnov: Město Krnov, srpen 2008

různě a problematika kriminalizace společnosti se dotýká všech skupin obyvatelstva napříč celým věkovým spektrem.

Vláda Slovenské republiky, která vzešla voleb roku 1998, v návaznosti na své programové prohlášení, usnesením č. 482 z 9. června 1999 schválila **Strategii prevence kriminality ve Slovenské republice**, čímž na vyšší kvantitativní úrovni navázala na **Celospolečenskou koncepci prevence kriminality a jiné protispolečenské činnosti** z roku 1997.

Ve smyslu deklarovaného principu institucionálního a personálního zabezpečení prevence byly na různých úrovních zřízeny koordinační orgány prevence:

- na národní úrovni Rada vlády SR pro prevenci kriminality
- na úrovni 12 vybraných ministerstev pracoviště prevence
- na úrovni místní státní správy (krajské a okresní úřady) komise pro prevenci protispolečenské činnosti
- na místní úrovni (zejména krajská a okresní města) komise pro prevenci protispolečenské činnosti

Základním úkolem orgánů prevence na všech úrovních bylo zabezpečovat role v oblasti prevence, rozpracované na základě strategie prevence, koordinovat přípravu, realizaci a hodnocení preventivních aktivit v rámci své působnosti a zapojovat do tohoto procesu relevantní subjekty na principu partnerství.⁹⁵

5.4.1 Systém prevence kriminality na Slovensku

Ve Slovenské republice je vybudován tříúrovňový systém prevence kriminality:

- I. celostátní úroveň***
- II. regionální úroveň***
- III. místní úroveň***

---

⁹⁵ *Stratéga prevencie kriminality v Slovenskej republike*. Bratislava: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Rada vlády SR pro prevenci kriminality, 2003, 3 s.

Na **celostátní úrovni** se řeší zejména následující úkoly:

- ❖ legislativní – vyjádření potřeby prevence ve zvláštním zákoně nebo v jiných souvisejících zákonech,
- ❖ konceptní – formulování zásad preventivní politiky jako součásti kriminální politiky, která je subsystémem bezpečnostní politiky státu; tvorba národních programů, strategií a koncepcí prevence
- ❖ ekonomické – poskytování finanční podpory progresivním preventivním aktivitám realizovaných na všech úrovních, které pružně reagují na celospolečenské potřeby a úkoly prevence v kontrole kriminality
- ❖ koordinační – ve vztahu k národním programům, strategiím, koncepcím a nositelům jejich úkolů, k regionálním a místním orgánům prevence a také ve vztahu k mezinárodním a zahraničním partnerům
- ❖ výkonné – týká se zejména vzdělávání v problematice prevence, poradensko-informačních služeb, výzkumu v prevenci apod.

Na **regionální úrovni** se prioritně řeší úkoly:

- ❖ konceptní a programové – tvorba regionálních koncepcí a programů prevence kriminality
- ❖ koordinační – ve vztahu k regionálním koncepcím, programům prevence a realizátorům jejich úkolů, orgánům prevence v rámci regionu, k sousedním a družebním regionům ve SR i v zahraničí
- ❖ ekonomické – poskytování finanční podpory preventivním aktivitám orientovaným na prioritní úkoly kontroly kriminality v rámci regionů a vyjadřování stanovisek k žádostem o finanční podporu z celostátní úrovně pro orgány a subjekty prevence v rámci regionů
- ❖ výkonné – týkají se vzdělávacích a propagačních aktivit, poradensko-informačních služeb pro orgány a výkonná pracoviště prevence a pro veřejnost

Na **místní úrovni** jsou plněny analogické úkoly jako na úrovni regionální, jsou však modifikovány z hlediska působnosti na podmínky měst, obcí, městských částí apod.⁹⁶

---

⁹⁶ *Stratéga prevencie kriminality v Slovenskej republike*. Bratislava: Ministerstvo vnitra Slovenské republiky, Rada vlády SR pro prevenci kriminality, 2003, 15 s.

5.4.2 Městská policie Trnava

Město Trnava je jedno z nejvýznamnějších měst Slovenska, leží v centrální části Trnavské pahorkatiny, v nadmořské výšce 146 m, ve vzdálenosti 45 km od hlavního města Slovenské republiky, Bratislavy.

Na křižovatce starých obchodních cest využívaných od pravěku, u říčky Trnávka, byla založena kupecká osada Trnava. První písemná zmínka o této obci pochází z roku 1211. Je to listina ostříhomského arcibiskupa Jána „*o donácii príjmov miestneho kostola ostrihomskej kapitule*“.

Význam Trnavy zesílil zejména v 16. stol., kdy se zde před blížícím se tureckým nebezpečím, v roce 1543, přestěhovalo ostříhomské arcibiskupství s kapitulí. Bratislava se stala administrativním centrem země a Trnava převzala roli kulturního a náboženského centra této země.

Od roku 1996 je Trnava krajským městem, ve kterém žije téměř 70 000 obyvatel. Pulzuje tu bohatý společenský, kulturní a sportovní život. V Trnavě se koná mnoho akcí, které svým významem přesahují hranice města.⁹⁷

Městské zastupitelstvo města Trnava zřídilo na základě samostatné působnosti podle článku 67 a 68 Ústavy Slovenské republiky, podle § 4 odst. 1) a podle odst. 3), písm. m, § 6 odst. 1) zákona č. 369/1990 Sb., o obecním zřízení ve znění pozdějších předpisů a podle § 2 odst. 2) zákona č. 564/1991 Sb., o obecní policii ve znění pozdějších předpisů, všeobecně závazným nařízením Městskou policii Trnava na svém zasedání dne 20. srpna 1991.

Tímto nařízením také stanovilo právní rámec jejího fungování s existujícím právním stavem, určilo její postavení, organizační strukturu, vymezilo její úkoly, stanovilo oprávnění a povinnosti příslušníků Městské policie (MsP), rámcově

---

⁹⁷ http://www.trnava.sk/new/viewpage.php?page_id=1&sekcia=mesto&menu=historia

vymezilo pracovně-právní vztahy, materiálně-technické zabezpečení a definovalo prokazování se k její příslušnosti.

Dále bylo tímto nařízením vymezeno postavení Městské policie Trnava jako pořádkového útvaru Města Trnavy, která působí při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, ochrany životního prostředí v obci a plnění úkolů vyplývajících ze všeobecně závazných nařízení obce, z usnesení městského zastupitelstva a z rozhodnutí primátora města.⁹⁸

5.4.3 Prevence kriminality MsP Trnava

Činnost v oblasti prevence kriminality byla na Slovensku, podobně jako v České republice, přímo ustanovena v zákoně až po několika letech práce strážníků. Prvotní ustanovení zákonů městským policiím přímo nenařizovala práci na úseku prevence kriminality, avšak strážníci sami dříve pochopili, že se bez těchto prostředků u veřejnosti neobejdou. Jak uvádí Keleši,⁹⁹ na Slovensku díky iniciativě náčelníků městských policií krajských měst a silné podpoře ze strany primátorů mohla být připravena od roku 1995 novelizace zákona O obecní policii, která měla již přímo v sobě zapracovánu preventivní práci městských a obecních policií na místní úrovni. Tato nová právní úprava prošla až díky změně politické vůle a pochopení principů samospráv a posílení jejich pravomocí, schválením zákona č. 319/1999, kterým se mění a doplňuje zákon č. 564/1991 Sb., o obecní policii. Ten již přímo zahrnul v čl. 5, § 3, odst. 1) text: „...plní úkoly na úseku prevence v rozsahu působnosti ustanovené tímto zákonem.“

Keleši (2000, s. 56) rovněž uvádí, že městské zastupitelstvo nedlouho poté ustanovilo také koordinátora preventivních programů a také schválilo komisi pro prevenci kriminality města Trnava. Tato komise si stanovila tři zásadní přístupy k prevenci kriminality:

- a) *uplatňování zákona*
- b) *sociální prevence*

---

⁹⁸ <http://www.trnava.sk/new/vzn.php?readmore=13&sekcia=samosprava&menu=vzn>

⁹⁹ KELEŠI, I. *Prevencia kriminality v teórii a praxi, Aplikácia na preventívnu prácu pre mesto Trnava*. Trnava: Trnavská univerzita, fakulta zdravotníctví a sociální práce, 2000. 53 s.

c) *situační prevence*

uplatňování zákona zahrnuje:

- cílené a viditelné policejní hlídky
- doplněné hlídky bezpečnostních služeb a policejních rezerv
- místní právní předpisy
- vycvičené akční jednotky pro kamerové systémy

sociální prevence se orientuje na:

- výchovné programy pro děti zaměřené na zvyšování pozornosti (např. v oblasti sexuálního zneužívání)
- svépomocné komunitní programy
- volnočasová zařízení pro mládež
- centra pro podporu obětí

situační prevence obsahuje:

- městské centrum kamerových systémů
- zlepšení městského osvětlení
- rozšíření pěších zón
- upravování architektury ulic, budov, parků apod. s cílem redukce příležitostí pro páchaní trestné činnosti, jako jsou např. loupeže, násilné trestné činy apod.

Městská policie v Trnavě přirozeně využívá ve své činnosti také několik preventivních programů:

- 🇪🇺 **systém besed a přednášek** - do programu prevence kriminality je začleněn již od roku 1996; je určen zejména předškolní, školní i středoškolské mládeži se zaměřením na činnost a postavení městské policie, činnosti orgánů samosprávy, ukázky výstroje a výzbroje, práci psovodů a pořádání různých soutěží; velmi úspěšným projektem je preventivní program „*Správaj sa normálne*“, který je zaměřen na žáky 5. tříd základních škol

✚ **Správaj sa normálne** – filozofií tohoto projektu je skutočnosť, že uniformovaný policista, ktorý bol na práci s deťmi špeciálne proškolen, približuje deťom za pomoci pracovných listů desiat zaujímavých tém:

- ***Práťelé policisté*** – cieľom tohoto tématu je seznámit deťi s postavou chlapca „Roba“, ktorý je zároveň maskotom tohoto projektu; deťi by sa s ním mali ztotožniť, zamýšľať sa nad problémami a brať ich ako svojho múdreho kamaráda; cieľom je rovněž priblížiť deťom prácu polície, seznámit je s jejimi hlavnými úlohami a pritom v nich rozvíjať pozitívny smýšľaný o polícii
- ***Kdo krade, je zloděj*** – cieľom je informovať o krádežiach a jejich predchádzaní
- ***A jedeš v tom s námi..*** – cieľom je rozmlouvať s deťmi o násilí a normálným soužití a také informovať o linkách pomoci
- ***Chovej se normálne***
- ***To musíš vědět*** – obě témata informují o zásadách bezpečné jízdy na jízdním kole, o zodpovědném a slušném chování v prostředcích hromadné dopravy a především věnují pozornost chodcům v silničním provozu
- ***Zákeřná droga; Bingo! ...za moje peníze!; Na zdraví! Děkuji, raději ne!*** – společným cílem těchto témat je informovat deťi o závislostech a jejich škodlivosti pro člověka; věnovat pozornost problémům, které tímto způsobují potíže jejich okolí, zejména rodině; důležité je rovněž přivést deťi k přemýšlení nad zodpovědností za vlastní život
- ***Odpal to do vzduchu!*** – je velice přitažlivé téma, kde je probírána problematika zábavné pyrotechniky zejména v souvislosti s možností

poukázat na případné trvalé následky při jejich neodborné manipulaci; toto téma je zařazováno většinou před vánočními svátky a silvestrem

- ***Každý je jiný!*** – poslední problematika je věnována informacím o předsudcích, diskriminaci, rasismu a ponižování; cílem je podporovat a šířit toleranci s poukázáním na rovnost všech lidí před zákonem

Tento projekt plní nejen informační, ale zejména preventivní funkci, např. poskytuje konkrétní rady dětem jak se nestat obětí trestného činu, jak zvládat zátěžové situace, kam se obrátit pro případnou pomoc apod.

Cílem tohoto projektu je budování mostu důvěry mezi policií, školou, dítětem, rodinou a veřejností.¹⁰⁰

V roce 2009 se tohoto projektu za účasti MsP v Trnavě zúčastnilo 197 dětí z 5 škol.

z dalších programů:

- ✚ **program evidence a prevence krádeží jízdních kol** – tento program patří mezi nejstarší a datuje se již k r. 1994; MsP Trnava tento program realizovala na Slovensku jako první po dohodě s obvodním oddělením PZ (policajného zboru) SR Trnava a Slovenskou poisťovnou. Jedná se o evidenci jízdních kol na MsP Trnava pomocí nálepky s evidenčním číslem a následnou kontrolní činností obou policejních složek ve městě. Tímto opatřením se předchází krádežím jízdních kol a statistiky to jen dokazují.
- ✚ **program informovanosti veřejnosti o důležitých telefonních číslech** – jde o jednoduchý a nenáročný program, který byl realizován již v roce 1999 za finanční podpory Slovenskej poisťovny a spočívá ve vyhotovení samolepek obsahující nejdůležitější telefonní čísla pro nouzová volání; tyto samolepky byly následně distribuovány do základních škol a vylepeny na všechny telefonní automaty ve městě; v souvislosti s tímto programem bylo rovněž uvedeno do provozu telefonní číslo 159 – jako nouzové volání městské policie

---

¹⁰⁰ <http://www.minv.sk/?spravaj-sa-normalne-1>

 využití průmyslových kamer pro účely městské policie v Trnavě – jedná se o finančně nejnákladnější a rozsahem nejnáročnější preventivní projekt; monitorovací kamerový systém se využívá k ochraně zdraví a majetku občanů města Trnavy, ale také ostatních návštěvníků. V současnosti je nainstalováno 16 kamer, které jsou situovány do míst, kde se soustředí větší počet osob a 3 stacionární kamery jsou také na MsP. Kamery snímají a nahrávají 24 hodin denně, záznam se ukládá na 7 dní a poté se automaticky vymazává. Výstupy z kamer jsou většinou využívány pro potřeby orgánů policejního sboru. Nahrávky jsou vydávány na jejich požádání. Zavedením kamerového systému se podařilo snížit počet přestupků, ale také trestných činů v Trnavě. Místa na instalaci kamerového systému byla vybrána podle největšího pohybu obyvatel ve městě Trnava. Kamerové systémy využívá na Slovensku celkem 73 městských a obecních policií.¹⁰¹

V roce 2009 se kromě výše uvedených programů pracovníci prevence kriminality MsP Trnava zúčastnili v období letních prázdnin *besed s účastníky prázdninových dvorů*; ve spolupráci s republikovou policií a úřadem sociálních věcí a rodiny prováděli kontroly na *záškoláctví a dodržování zákazu podávání alkoholických nápojů* dětem a mladistvým; v rámci akce „*Veletrh seniorů*“, který pořádalo město Trnava pracovník prevence absolvoval besedu na téma „*Bezpečí seniorů*“; na konci prosince se pracovníci MsP Trnava setkali s dětmi z Asociace dětí a mládeže s tělesným a mentálním postižením ve SR, což spojili s přednáškou na téma „*Bezpečné chování v bytě (domě), na ulici a v dopravních prostředcích*“.

Z uvedených skutečností vyplývá, že pracovníci městské policie se práci v oblasti prevence kriminality věnují značně aktivně. Výsledky, které v této oblasti zaznamenávají jednoznačně dokazují, že předcházení trestné činnosti je velice důležitou součástí práce jejich i ostatních policejních sborů.

---

¹⁰¹ <http://www.msptnava.estranky.sk/stranka/kamerovy-system>

5.5 Prevence kriminality u MP Krnov

Počátky aktivního přístupu strážníků v oblasti prevence kriminality u městské policie v Krnově sahají již do roku 1997, kdy se nesmělými krůčky začalo uvažovat o prvních projektech, které měly za cíl předcházet páchání trestné a přestupkové činnosti. Nejdříve se využívalo přirozených obranných prostředků právě v závislosti na zvyšování nápadu přestupkové a trestné činnosti. Až s následnými kroky na úrovni Ministerstva vnitra a také zejména na prvotních setkáních nově formovaných preventivních skupin u jednotlivých městských policií v celé České republice se začaly realizovat projekty, které se staly v práci strážníků nepostradatelnými a mají svá trvání až do současnosti.

5.5.1 Preventisté

Jak jsem naznačil, napříč celou Českou republikou se začaly v jednotlivých městech vytvářet tzv. „*skupiny prevence*“, někde „*skupiny prevence a dohledu*“, které měly za cíl věnovat se pouze této oblasti v rámci plnění úkolů městské policie. Šlo o úzce specializované strážníky, kteří začali pracovat na projektech reagujících na vývoj páchání přestupkové a trestné činnosti na území daných měst. Velkými propagátory v této oblasti byli strážníci z městské policie Pardubice, kteří zorganizovali v březnu roku 2002 první seminář **preventistů**. Byl to velmi důležitý moment rozvoje spolupráce v oblasti prevence kriminality, protože se zanedlouho potvrdilo, že problémy (z pohledu kriminality), které jsou nuceni řešit např. v Pardubicích nemají daleko k problémům v ostatních městech. Krnovská městská policie se ihned v následujícím roce ujala realizace dalšího semináře preventistů a zařadila se tak mezi první městské policie v České republice, která se takto aktivně rozhodla přistupovat k řešení otázek spojených s prevencí kriminality.

Pořádaným seminářům předcházela skutečnost, že pro tuto funkci byli v Krnově vybráni dva strážníci, kteří splňovali požadavky a předpoklady k této činnosti. Že to nebyla špatná volba, je dokázáno realizací několika jejich vlastních projektů, které mají možnost uplatňovat na území Krnova. Důkazem může být také to, že některé myšlenky a programy převzali od krnovských preventistů i strážníci z jiných měst. Nejdůležitější je ovšem skutečnost, že se v Krnově v posledních letech

daří snižovat nápad trestné činnosti. Není příliš snadné dokázat, a obtížně se k tomu hledají hmatatelné argumenty, že je to způsobeno právě kvalitní preventivní činností ve městě. Snad nám to pomůže přiblížit výběr následujících preventivních programů a projektů, které se v Krnově podařilo uskutečnit.

5.5.2 Projekty prevence kriminality

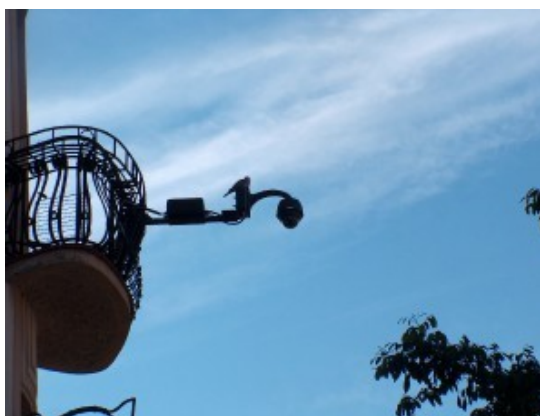
Jedním z prvních projektů, které se povedlo zrealizovat bylo již v roce 1997 zavedení trvalé **evidence jízdních kol**, tzv. „**pískování**“ za užití technologie pískovací pistole a kompresoru. Jednalo se o reakci na časté krádeže jízdních kol ve městě. Strážníci pomocí tohoto zařízení pískují do rámu jízdního kola evidenční číslo, které je následně přelepeno výraznou samolepkou s textem: *„jízdní kolo je v evidenci městské policie“*. Majitel kola obdrží evidenční průkaz jízdního kola s evidenčním číslem a podrobným popisem a vše je zařazeno do evidence. Filosofie tohoto projektu byla (a v současnosti stále je) založena na tom, že kolo, které je takto trvale označeno se stává pro potencionálního zloděje „nežádoucím zbožím“ protože označení nelze z kola jednoduše odstranit. Pokud je tento potencionální pachatel připraven kola krást, raději se poohlédne po neoznačeném. Je zde třeba konstatovat, že tato jednoduchá myšlenka s sebou přinesla radikální snížení počtu krádeží jízdních kol, která jsou takto trvale označena.

Jedním z nejrozsáhlejších a finančně nejnáročnějších projektů prevence kriminality je **městský kamerový dohlížecí systém (MKDS)**. Podobně jako v mnoha jiných městech České republiky, také v Krnově přispívá k ochraně obyvatel, jejich majetku, ale také upozorňuje na páchaní přestupkové a trestné činnosti. Svou nezastupitelnou úlohu sehrává v místech, kde jsou kamery nainstalovány, protože jen tak mohou být některé lokality střeženy nepřetržitě po celých 24 hodin.

Kamerový systém v Krnově byl poprvé spuštěn v roce 1998 a bylo vybráno devět lokalit. Postupně se MKDS modernizuje, zastaralá analogová technologie je nahrazována digitální a to včetně záznamu. Ten je jeho důležitou součástí a přispívá zejména práci Policie ČR, která má možnost lépe posuzovat a vyhodnocovat např. závažné skutky.

5.5.3 Děti a mládež

Problematika věnující se dětem a mládeži je jednou z nejrozšířenějších aktivit nejen u krnovské městské policie, ale také v mnoha dalších městech celé České republiky. Je to vysoce riziková skupina, u které je důležité vhodnými formami včas upozorňovat na možná úskalí spojená s jejich vývojem ve společnosti. Programů a projektů určených dětem je nepřehledné množství, já zde uvedu činnosti, které jsou spojeny s činnostmi krnovských strážníků.

Strážníci městské policie v Krnově se věnují dětem již od nejútlejšího věku, tzn. i dětem v mateřských školách. Tato setkávání bývají velice přátelská a jde zde především o získání prvotních informací o policii, seznámení se ze základními prvky činnosti policie a poskytnutí nejdůležitějších rad pro předškoláky. Strážníci se snaží v dětech vzbudit pocit kamarádů a pomocníků. Učí je například jak se chovat při setkání s cizím člověkem, ale také třeba s neznámým pejskem nebo kočičkou. Formou povídání jsou také děti upozorňovány na nebezpečí her na pozemních komunikacích. Každá z besed v předškolních zařízeních bývá obohacena o předvedení výstroje a výzbroje a doplněna rozdáním drobných propagačních předmětů městské policie.

Děti základních škol jsou aktivně zapojovány do činnosti tak, aby setkání neprobíhala pouze formou přednášek, což by mohlo vést k nečinnosti a nekázní. Na

prvním stupni ZŠ jsou děti seznámeny např. s cestou do školy, bývají s nimi rozebírány všechny jejich povinnosti včetně upozornění na správně uzamčený byt či dům. Preventisté připravili pro děti formou projekční prezentace konkrétní krnovské lokality, zejména s upozorněním na nebezpečné křižovatky, dopravní značení a přechody pro chodce. Zde je kladen důraz na správné přecházení a také na možnosti kontaktů s cizími osobami. Děti se rovněž učí formou hry vnímat své okolí – krnovští preventisté dětem vymysleli tzv. „módní přehlídku“, kdy bez předchozího upozornění je jeden žák (nelépe pestře oblečen) poslán za dveře a ostatní následně musejí popisovat, co má v danou chvíli na sobě.

Žáci v 5. ročnících základních škol jsou obecně seznamováni se zákonem (jako pojmem) a jsou např. vyzýváni k otázkám, kde je možné se se zákonem setkat. Na pracovním listě je jim poté předkládáno nesprávné chování lidí v různých situacích ve smyslu porušování zákona a žáci následně reagují na to, co považují za špatné. V této souvislosti se také dozvídají, jaký zákon může řešit daný problém.

Na druhém stupni základních škol jsou s dětmi podrobněji, ale vzhledem k jejich schopnostem, probírány důsledky rizikového chování. Za velice vydařený a oblíbený považujeme vlastní projekt z oblasti zdravotní a bezpečnosti, který je realizován ve spolupráci strážníků – preventistů s lékařem Rychlé záchranné služby. Zde jsou probírána témata první pomoci, ale také praktické ukázky s možností řešení při nenadálých životních situacích. Děti jsou nuceny reagovat na jednotlivé události, jako jsou rozličná poranění, úrazy, ale také např. postupy při epileptickém záchvatu.

Zejména pro dívky této věkové kategorie je připraven program zaměřený na kybernetickou šikanu známý pod názvem „Seznam se bezpečně“. V tomto pořadu jsou představována rizika spojená s komunikací po internetu, která se zvláště v posledních letech stala doslova fenoménem mezi dětmi a mládeží. Problematika šikany, a nejen té kybernetické, je mezi dětmi na školách značně rozšířena. Jak popisuje Říčan¹⁰², boj proti šikaně a její předcházení je jen jedním z řady úkolů, které škola má při výchově dětí. Jak ukazují zahraniční zkušenosti, podaří-li se omezit šikanu, ubude také vandalského ničení různých předmětů, klesne počet krádeží a zlepší se i celková atmosféra, kázeň a pořádek ve škole, zvýší se spokojenost dětí s pobytem ve škole (Říčan, 1995).

---

¹⁰² ŘÍČAN, P. *Agresivita a šikana mezi dětmi. Jak dát dětem ve škole pocit bezpečí*. Praha: Portál, 1995. 45 s. ISBN 80-7178-049-9

Pokud zůstaneme chvíli u šikany, které samozřejmě strážníci – preventisté také věnují velkou část ze svých „školních“ aktivit, lze zde uvést také skutečnost, že k šikaně ve škole může docházet např. také ze strany učitele. Podle Nováka a Capponi¹⁰³ učitel může šikanovat a to dokonce i tak, že si to snad ani neuvědomuje. Své jednání pak halí do rámce spravedlivé důslednosti. Stačí, když si ve svém pedagogickém třeštění namluví, že neklid, nesoustředěnost, roztěkanost, hravost, labilita a nadměrně široký rozsah pozornosti, neobratnost, jakož i zbrklost dítěte trpícího lehkou mozkovou dysfunkcí jsou projevem nekázně, přičemž kázeň lze nejlépe obnovit poznámkami typu: „Dnes opět nedával pozor v hodině matematiky“. Obdobných poznámek může dostat dítě několik každou hodinu. Zbytečně, neb jedinou cestou, jak pozornost soustředit na probíranou látku, je pohybové uvolnění, požadování jen velmi krátkých úseků soustředěné činnosti mnohdy pod bezprostředním vedením učitele. Obdobně lze šikanovat v souvislosti s nedostatečnou znalostí čtení u dyslektika nebo s věku nepřiměřenými chybami v psaní u dysortografika (Novák, Capponi, Praha, 1996, 47 s.). S touto činností učitelů ale strážníci městské policie nemají možnost přijít do styku. Mohou na ni však být dětmi, ať už přímo či nepřímo, upozorněni a pak je na místě tuto situaci ihned řešit s vedením školy.

Se studenty středních škol jsou v rámci besed probírána témata přestupkového zákona, je vysvětlován rozdíl mezi přestupky a trestnými činy s jejich důsledky a rozdíly v jejich společenské nebezpečnosti. Na jedné ze středních škol preventisté prováděli také pravidelné ukázky ze sebeobrany.

Strážníci se žáky druhého stupně základních škol a studenty středních škol rovněž řeší problematiku hranice trestní odpovědnosti. Toto téma je zajímavé a poučné pro obě strany. Preventisté tuto otázku vysvětlují v kontextu studie, kterou zpracovali Večerka, Holas, Tomášek, Diblíková, Blatníková¹⁰⁴, kde uvádějí skutečnost, že mladistvý je trestně odpovědný od 15 let věku. Zákon č. 218/2003 Sb.¹⁰⁵ reflektuje skutečnost, že stupeň rozumové a mravní vyspělosti, zejména okolo

---

¹⁰³ NOVÁK, T., CAPPONI, V. *Sám proti agresí*. Praha: Grada Publishing, 1996. 47 s. ISBN 80-7169-253-0

¹⁰⁴ VEČERKA, K., HOLAS, J., TOMÁŠEK, J., DIBLÍKOVÁ, S., BLATNÍKOVÁ, Š. *Mládež v kriminologické perspektivě*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009. ISBN 978-80-7338-079-3

¹⁰⁵ Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů

15 let věku, je u jednotlivých mladistvých velmi rozdílný. Tato koncepce trestní odpovědnosti (tzv. trestní odpovědnosti relativní) je kromě dovršení stanoveného věku v době spáchání trestného činu podmíněna i dosažením určité míry mravní a rozumové vyspělosti. Proto stanoví, že „mladistvý, který v době spáchání činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný (§ 5 odst. 1)“. Znamená to, že mladistvý je trestně odpovědný pouze tehdy, pokud dosáhl takového stupně vývoje po stránce intelektuální (schopnost rozpoznávací) a po stránce mravní (schopnost určovací), jaký je obvyklý u jeho vrstevníků, a umožňoval mu rozpoznat protiprávnost svého jednání a podle toho toto jednání usměrnit (Praha, 2009, 10 s.). Vzhledem k uvedenému je zajímavé sledovat názory mládeže a zjišťovat, že se mnoho z nich přiklání ke snížení hranice trestní odpovědnosti se všemi důsledky z tohoto faktu vyplývajícími.

5.5.4 Seniori

Nedílnou součástí preventivní činnosti strážníků krnovské městské policie je práce s osobami pokročilého věku. Preventisté navštěvují seniory v jejich společných obydlích – Domech pro seniory, Domech s pečovatelskou službou, ale také v klubu, kam tito občané docházejí. Formou přednášek, besed a za využití projekční techniky seniory seznamují s riziky spojenými se zajištěním své bezpečnosti i svého majetku. Důsledně je upozorňují zejména na zabezpečení svých bytů a domů, nabádají je v této souvislosti také k opatrnosti při kontaktu s cizími osobami. Vyhodnocují s nimi jejich vlastní zkušenosti, odpovídající formou je analyzují a vyvozují z nich závěry a poučení.

Senioři jsou ohroženi nejen osobami tzv. „zvenčí“, kteří mnohdy zneužívají jejich přívětivost a pokročilý věk, ale velmi často se také stávají obětmi členů vlastní rodiny. V této souvislosti můžeme rovněž hovořit o pojmu „špatného zacházení s osobami staršího věku“ nazývaný také například jako nevhodné zacházení se seniory, ubližování seniorům, týrání seniorů, zneužívání seniorů apod. Pro takovéto počínání se vžilo mezinárodní označení EAN (Elder Abuse and Neglect) – týrání, zneužívání a zanedbávání starších osob.¹⁰⁶

Jak dále uvádějí Martinková, Vlach, Krejčová (Praha, 2009) mezi nejzávažnější argumenty pro to, že týrání a zneužívání seniorů je zapotřebí věnovat stejnou pozornost jako násilí na dětech a dospělých v ekonomicky produktivním

---

¹⁰⁶ MARTINKOVÁ, M., VLACH, J., KREJČOVÁ, S.: *Špatné zacházení s osobami pokročilého věku - se zvláštním zřetelem k domácímu násilí*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009. ISBN 978-80-7338-087-8

věku, patří především zranitelnost seniorů (mluví se o „křehkosti“ starých osob). Ta je způsobená některými jejich specifiky, kam lze zahrnout např. jejich zdravotní stav, někdy izolovanost, osamělost, velkou důvěřivost apod. Tyto charakteristiky a některé další skutečnosti zvyšují pravděpodobnost, že špatné nakládání, obzvláště v prostředí domova v rámci tzv. domácího násilí, bude skryto, nepovšimnuto a senior zůstane bez pomoci.

V těchto zmíněných souvislostech přistupují krnovští preventisté k práci se seniory a s každou provedenou besedou se tak snižuje riziko jejich zneužití.

5.5.5 Dětský den

Mezi nejpopulárnější preventivně-bezpečnostní akce patří v Krnově pořádání Dětského dne, který každoročně k Mezinárodnímu dni dětí realizuje městská policie ve spolupráci s krnovským aeroklubem a ostatními složkami integrovaného záchranného systému (IZS). Na ploše krnovského letiště se tak stovky dětí včetně jejich dospělého doprovodu mohou seznámit s činnostmi nejen samotné městské policie, ale také hasičů, Rychlé záchranné služby a Policie ČR. Tím, že je Dětský den pořádán na letišti a s podporou krnovského aeroklubu, nemohou tak chybět také atraktivní ukázky z jejich činnosti včetně seskoků parašutistů, představení letecké techniky apod. V rámci tohoto odpoledne je vždy prezentována vzájemná spolupráce složek IZS na příkladě simulace dopravní nehody včetně nasazení veškerých jejich sil a prostředků. Atraktivní ukázkou bývá rovněž spolupráce strážníků MP a policistů PČR při zadržení pachatelů trestné činnosti. Také psovodi PČR jsou každoročně velice příjemně přijímáni zejména dětmi. Tento odborný, ale přesto vysoce atraktivní program bývá rovněž doplněn o nezbytné tématické soutěže pro děti, jízdy zručnosti na jízdnicích kolech, vystoupení dětských tanečních souborů, ale třeba také adrenalinové ukázky ze sportů a aktivit, které se stávají mezi dětmi a mládeží stále populárnější. Veškerá prezentovaná představení jsou nabízena s upozorněním na možnosti trávení volného času, či případného dalšího rozvoje projektů prevence kriminality. V rámci zajištění pestrosti programu Dětského dne je tato akce obohacena rovněž o vystoupení některé známé osobnosti kulturního života. O tom, že je Dětský den pořádán na krnovském letišti mezi veřejností stále populárnější

svědčí fakt, že se jej zúčastňuje každoročně více a více příchozích. V posledních letech to bylo již přes čtyři tisíce návštěvníků.

Jak je ze všech uvedených aktivit patrné, strážníci krnovské městské policie se intenzivně věnují v rámci prevence kriminality různým věkovým skupinám a své aktivity zaměřují a přizpůsobují konkrétním požadavkům. Aktivní přístup v této oblasti je nezpochybnitelným prostředkem v boji proti kriminalitě a zločinnosti.

EMPIRICKÁ ČÁST

6 Empirické šetření

6.1 Vymezení prováděného výzkumu

V teoretické části byly zpracovány poznatky z oblasti prevence kriminality, její formy, projekty, programy a také značné množství zákonných norem, které je nutné naplňovat v rámci demokratické společnosti. Poznali jsme různorodost v postupech a práci nejen složek policie, ale také dalších subjektů, které se podílejí na rozvoji naší společnosti. Abych zjistil, zda právě činnost strážníků a policistů v oblasti prevence kriminality má podíl na bezpečnosti občanů, zpracoval jsem průzkum mezi krnovskou veřejností.

6.1.1 Stanovení cílů

Cílem této práce je:

- ❖ zjistit, zda krnovská veřejnost má povědomí o činnosti městské policie v oblasti prevence kriminality
- ❖ zjistit, zda se občané Krnova cítí ve svém městě bezpečně
- ❖ přesvědčit, že krnovská městská policie má značný podíl na bezpečnosti občanů města

6.1.2 Metody výzkumu

Ke zjištění požadovaných skutečností jsem použil metodu dotazníku. Dotazovaným skupinám jsem položil celkem 16 otázek, které ve většině případů zahrnovaly 5 možných variant odpovědí, přičemž poslední otázka č. 16 byla otevřená a vybízela respondenty k jakýmkoliv poznámkám a připomínkám k činnosti městské policie Krnov. Otázky zadané v tomto dotazníku byly kladeny tak, aby měly co největší vypovídající hodnotu, ze které se následně utvořil celkový náhled na činnost městské policie. Metoda dotazníku byla zvolena také z důvodu možnosti oslovit

různé věkové skupiny obyvatel praktickou a jednoduchou formou, která poskytuje konkrétní a relevantní výstupy.

6.1.3 Technika dotazníkového šetření

Forma dotazování, je metoda, která získává sociologické informace dotazováním osob na základě písemně uspořádaných otázek, které jsou určovány předmětem sociologického výzkumu a jednotlivými pracovními hypotézami.¹⁰⁷ Při přípravě dotazníků je důležité vycházet z těchto zásad:

- správná formulace problému – jedná se v podstatě o přeměnu pracovních hypotéz na konkrétní otázky
- znalost prostředí a zkoumaného problému – je důležité v dotazníku zvolit takové otázky, které nelze zjistit jiným způsobem, např. z jiných zdrojů, studiem dokumentů apod.
- účelnost otázek v dotazníku – dotazník má obsahovat pouze otázky, které bezprostředně souvisejí s hlavním zaměřením výzkumu

Jak dále uvádějí Malátek a Polonský (1998, Karviná) pro získání žádoucích odpovědí od respondentů je důležitá správná volba kladení otázek. Podle vyvolávaných odpovědí můžeme otázky rozdělit na **zavřené** a **otevřené**.

Zavřené otázky tvoří zpravidla větší část dotazníku. Jejich výhodou je poměrně rychlé vyplnění a různé varianty jsou dopředu kategorizovány.

Nejjednodušším a nejznámějším typem odpovědi je **dichotomická** odpověď – „ano x ne“. Při konstrukci takových otázek je však nutné zvážit, zda skutečně existují jen dvě možnosti pro odpověď.

V případě **polytomických** otázek je respondentům nabídnuta celá řada možných odpovědí, které jsou předtištěny v dotazníku.

Podle Malatka a Polonského (1998, Karviná) existuje i další typ odpovědi na zavřenou otázku – tzv. **stupnicové** odpovědi. Každé odpovědi je přidělena určitá číselná hodnota, na základě které je vypracovaný systém hodnocení a kontroly podle předepsaných pravidel.

---

¹⁰⁷ MALÁTEK, V., POLONSKÝ, D. *Metody sociologického výzkumu*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 1998.

Otevřené otázky jsou zaměřeny na volné odpovědi respondentů. Malátek a Polonský (1998, Karviná) dále popisují, že tyto otevřené otázky poskytují pestřejší a rozmanitější obraz o zkoumaném problému než odpovědi na otázky zavřené. Současně také kladou vyšší nároky na respondenta i na osobu, která výzkum provádí. Respondent má však možnost vyjádřit svůj názor či postoj svými vlastními slovy.

6.1.4 Výstupy prováděného výzkumu

Prováděné empirické šetření má za úkol získat informace a hodnocení činnosti krnovské městské policie u jednotlivých dotazovaných skupin. Velkou vypovídající hodnotu má komparace výsledků v závislosti na věkové struktuře a jejich porovnání i z hlediska životních zkušeností dotazovaných. Důležité jsou po zpracování této práce také informace, které nás mohou podnítit ke zkvalitňování činnosti nejen v oblasti prevence kriminality, ale v komplexním rozsahu všech aktivit strážníků městské policie Krnov.

6.1.5 Stanovení hypotéz

H 1: Krnovští občané jsou dostatečně informováni o činnosti městské policie

H 2: Krnovská veřejnost zná jednotlivé realizované projekty prevence kriminality

H 3: Městská policie je v oblasti prevence kriminality úspěšnější než Policie ČR

H 4: Občané se ve městě Krnově cítí bezpečně

H 5: Veřejnost v Krnově je s činností městské policie spokojena

6.2 Průběh realizace empirického šetření

6.2.1 Demografická analýza

Dotazníkové šetření vychází z demografických statistik vedených Českým statistickým úřadem.¹⁰⁸ Z dat tohoto úřadu vyplývá, že v České republice žilo ke dni 31.12.2009 celkem 10.506.813 obyvatel, z toho 5.157.197 mužů a 5.349.616 žen (*tab. č. 4, graf č. 1*).

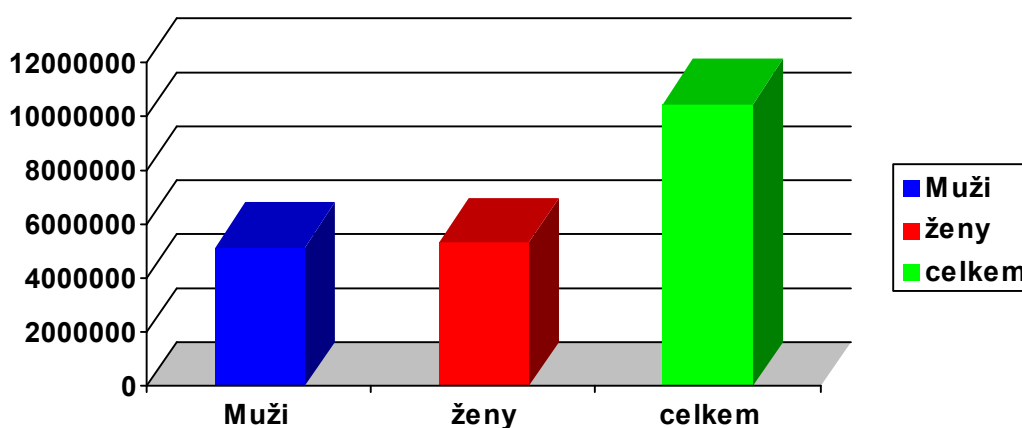
V Krnově k témuž dni žilo celkem 25.059 obyvatel, z toho 12.080 mužů a 12.979 žen (*tab. č. 5, graf č. 2*). Věkový průměr Krnovanů k tomuto datu byl 40,8 let, kdy u mužů činil průměrný věk 38,9 a u žen 42,7 let (*tab. č. 6, graf č. 3*).

Z pohledu kriminality a její prevence může být důležitý také ukazatel nezaměstnanosti právě v Krnově. Podle údajů Portálu regionálních informačních servisů¹⁰⁹ byla míra registrované nezaměstnanosti v Krnově 13,17%, kde 12,20% tvoří muži a 14,29% ženy, což představuje celkem 1727 uchazečů o práci, kde 854 z toho jsou muži a 873 ženy (*tab. č. 7, graf č. 4*).

tab. č. 4

	muži	ženy	celkem
počet obyv. ČR	5157197	5349616	10506813

graf č. 1

¹⁰⁸ <http://czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home>

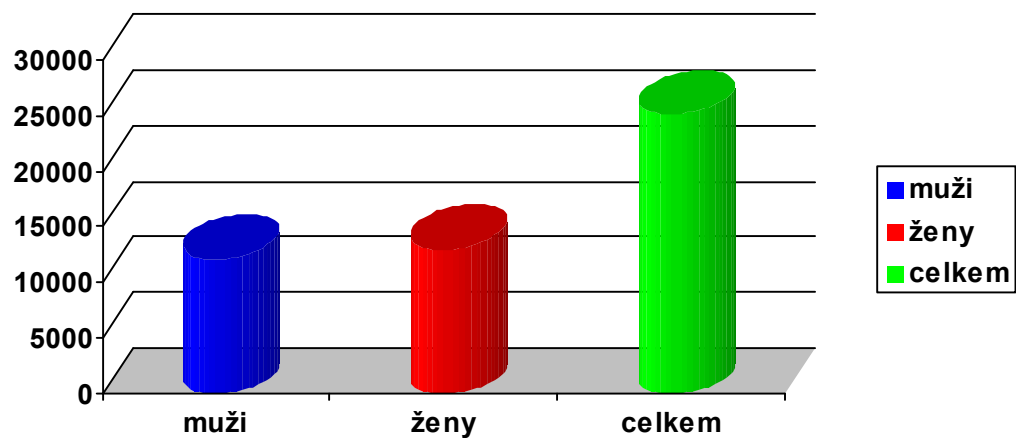
¹⁰⁹

http://www.risy.cz/index.php?pid=231&thledej_obec=Krnov&subhledej=%26%23919%3Bledej#obvynatelstvo

tab. č. 5

	muži	ženy	celkem
poč. obyv. Krnov	12080	12979	25059

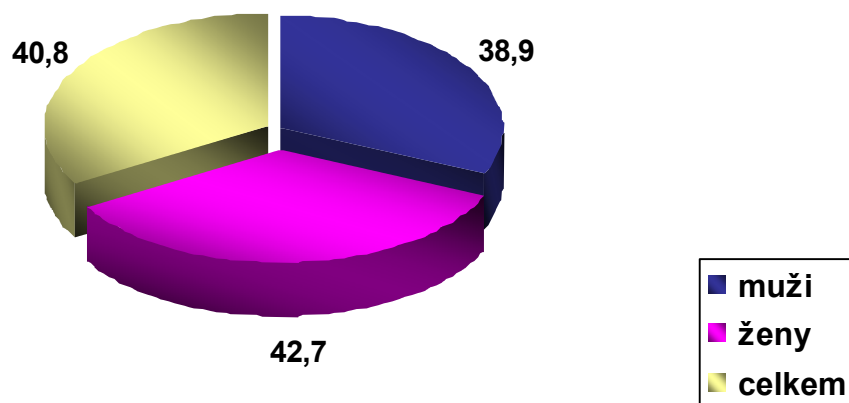
graf č. 2

tab. č. 6

	muži	ženy	celkem
věk. prům. Krnov	38,9	42,7	40,8

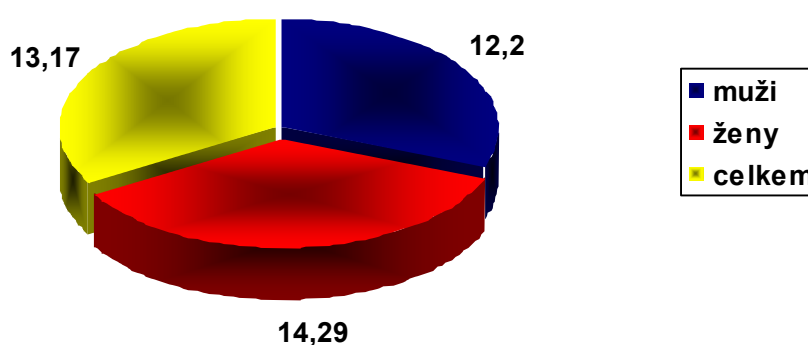
graf č. 3

tab. č. 7

	muži	ženy	celkem
nezaměstnanost v Krnově (v %)	12,20	14,29	13,17

graf č. 4

6.2.2 Charakteristika respondentů

Pro účely dotazníkového šetření jsem se snažil oslovit co nejširší spektrum občanů žijících resp. studujících v Krnově. Obrátil jsem se proto na žáky 2. stupně základních škol (ZŠ), studenty středních škol (SŠ) a část dospělé populace (D). Tyto skupiny jsem zvolil také z toho důvodu, že zejména jim jsou určeny preventivní programy městské policie. Využil jsem také faktoru, že někteří z řad studentů nejsou trvale bydlícími osobami města, ovšem díky studiu a s tím spojeného života mají možnost vnímat vše, co ovlivňuje jejich život – pocit bezpečí nevyjímaje.

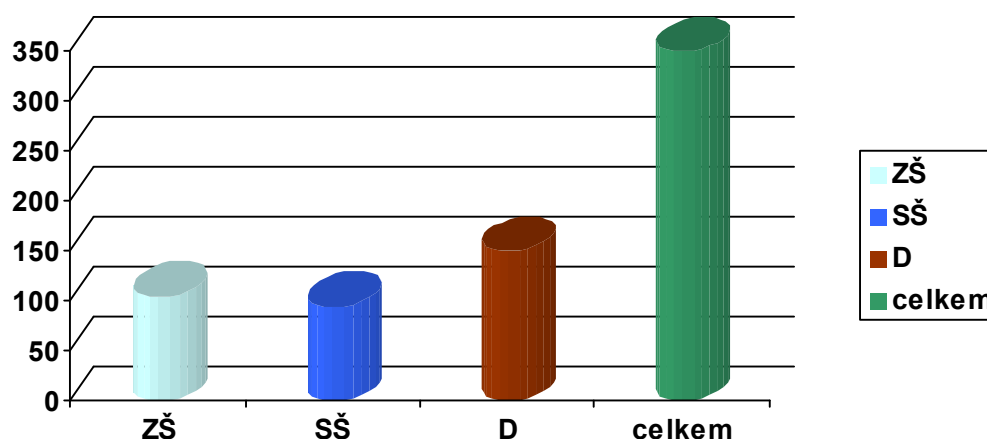
V rámci dotazníkového šetření bylo osloveno celkem 350 respondentů všech věkových kategorií, od dětí základních škol až po seniory. Využil jsem demografické struktury České republiky¹¹⁰ a počty respondentů v jednotlivých věkových kategoriích procentuálně přizpůsobil. Rovněž počet dětí a studentů základních a středních škol byl procentuálně zohledněn (tab. č. 8, graf č. 5).

¹¹⁰ [http://czso.cz/csu/2010ediciplan.nsf/t/BC0030BE96/\\$File/401910ra01.xls](http://czso.cz/csu/2010ediciplan.nsf/t/BC0030BE96/$File/401910ra01.xls)

tab. č. 8

	ZŠ	SŠ	D	celkem
poč. respond.	105	95	150	350

graf č. 5

V případě základních škol jsem vybral *Základní školu na Janáčkově náměstí*, *Základní školu na Dvořákově okruhu* a *Základní školu Smetanův okruh*. Na každé z těchto škol bylo osloveno 35 žáků, celkový počet byl tedy 105 žáků základních škol.

Střední školy v této práci „reprezentují“: *Gymnázium*, kde bylo osloveno celkem 43 studentů, *Integrovaná střední škola cestovního ruchu*, kde na otázky v dotazníku odpovědělo celkem 34 studentů a jako třetí byla vybrána *Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání*, kde dotazníky vyplnilo celkem 18 studentů. Celkový počet respondentů na středních školách byl 95.

Pro účely prováděného výzkumu bylo rovněž osloveno 150 osob dospělé populace (20 – 80 let) žijící v Krnově (tab. č. 9, graf č. 6). Také zde jsem využil demografické struktury obyvatelstva v České republice¹¹¹ uváděnou ke 31.12.2009. Klíčem ke stanovení počtů dospělých respondentů v závislosti na věkové struktuře bylo procentní rozdělení, které odpovídá těmto skutečnostem:

¹¹¹ [http://czso.cz/csu/2010ediciplan.nsf/t/BC0030BE4D/\\$File/401910ri01.xls](http://czso.cz/csu/2010ediciplan.nsf/t/BC0030BE4D/$File/401910ri01.xls)

✚ v České republice ke 31.12.2009 žilo celkem 10.506.813 obyvatel, tj. cca 10,5 mil.

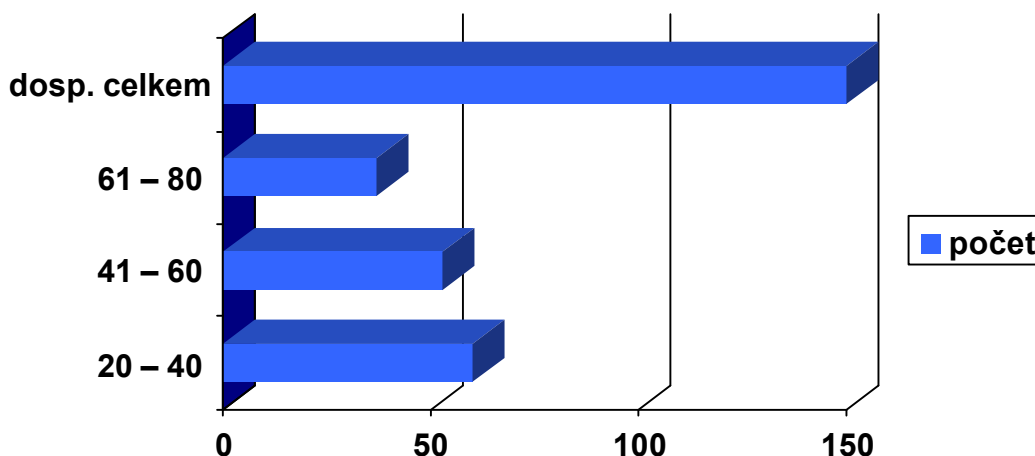
- dospělá populace (20 – 80 let) – 8.077.629 obyv., tj. cca 8,1 mil.
- 20 – 40 let: 3.376.828 obyv., tj. cca 3,4 mil. => cca 41% = **60 osob**
- 41 – 60 let: 2.846.118 obyv., tj. cca 2,85 mil. => cca 35% = **53 osob**
- 61 – 80 let: 1.854.683 obyv., tj. cca 1,85 mil. => cca 24% = **37 osob**

celkem: 150 osob

tab. č. 9

dosp. VĚK	20 - 40	41 - 60	61 - 80	celkem
počet	60	53	37	150

graf č. 6

6.3 Výsledky dotazníkového šetření

V této části práce budou uvedeny zpracované výstupy k otázkám, které mají potvrdit či vyvrátit stanovené hypotézy. Ostatní otázky a jejich výsledné odpovědi budou prezentovány v další části práce.

seznam zkratek uváděných v dotazníku:

ZŠ – žáci základních škol

SŠ – studenti středních škol

D – dospělí (20 – 80 let)

odpovědi:

RA – rozhodně ANO

SA – spíše ANO

SN – spíše NE

RN – rozhodně NE

NEVÍ – neví, nedokáže posoudit

🌈 Otázka č. 1: Myslíte si, že MP Krnov dostatečně informuje občany o své činnosti?

50 žáků základních škol se přiklání k odpovědi ANO, **46** z nich se domnívá, že tolik informování nejsou. **9** žáků ZŠ se nedokáže rozhodnout.

U studentů středních škol je informovanost nižší, kdy pouze **34** z nich se cítí dostatečně informováno, ovšem **46** nikoliv. **15** studentů tuto odpověď nedovede posoudit.

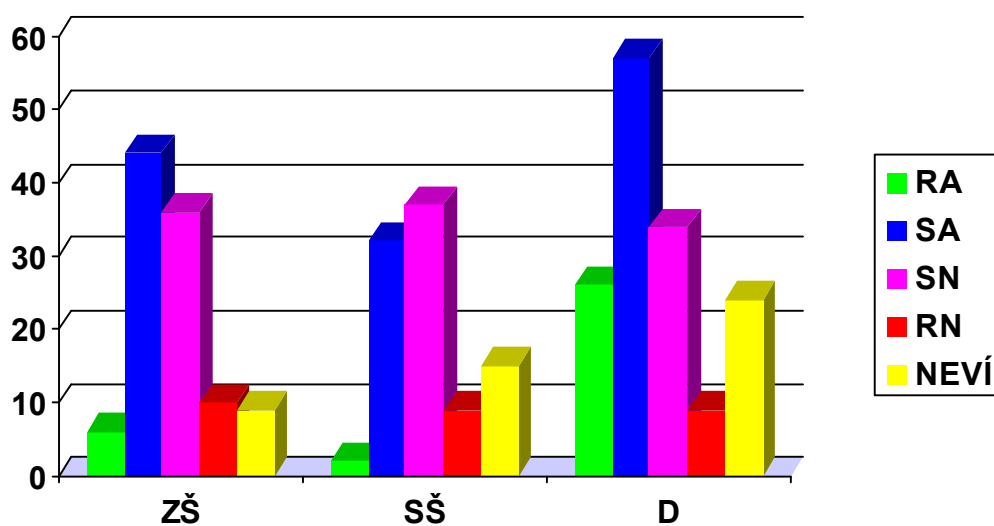
Mezi dospělými je informovaných již více – **83** z nich dostatečně vnímá informace o činnosti MP, oproti **45**, kteří by byli rádi informováni více. **24** dospělých na tuto otázku nedokáže odpovědět.

Celkem **167** občanů se domnívá, že má o činnosti MP dostatek informací. Naopak **135** by považovalo za nutné, aby je MP Krnov informovala lépe. **48** osob na tuto otázku nenašlo odpověď (*tab. č. 10, graf č. 7, graf č. 8*).

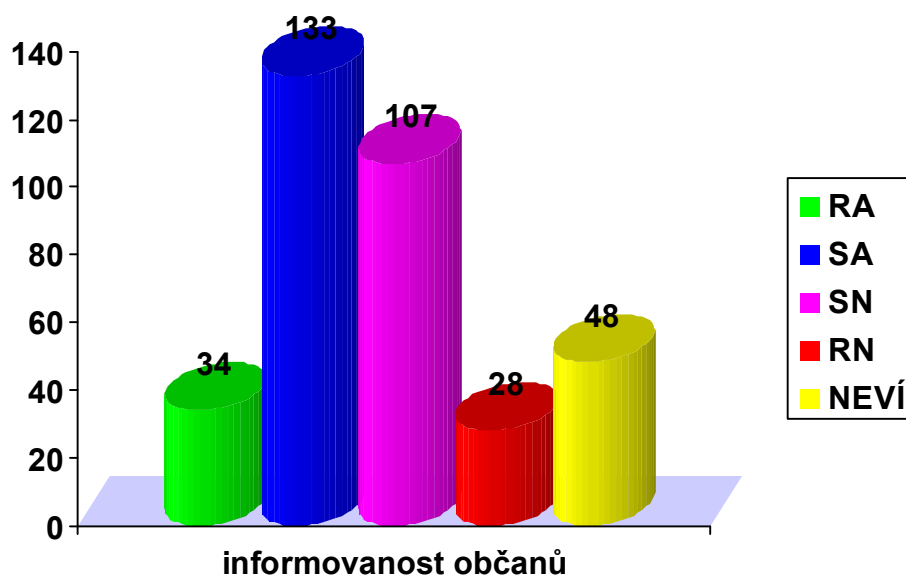
tab. č. 10

	ZŠ	SŠ	D	součet
RA	6	2	26	34
SA	44	32	57	133
SN	36	37	34	107
RN	10	9	9	28
NEVÍ	9	15	24	48

graf č. 7

graf č. 8

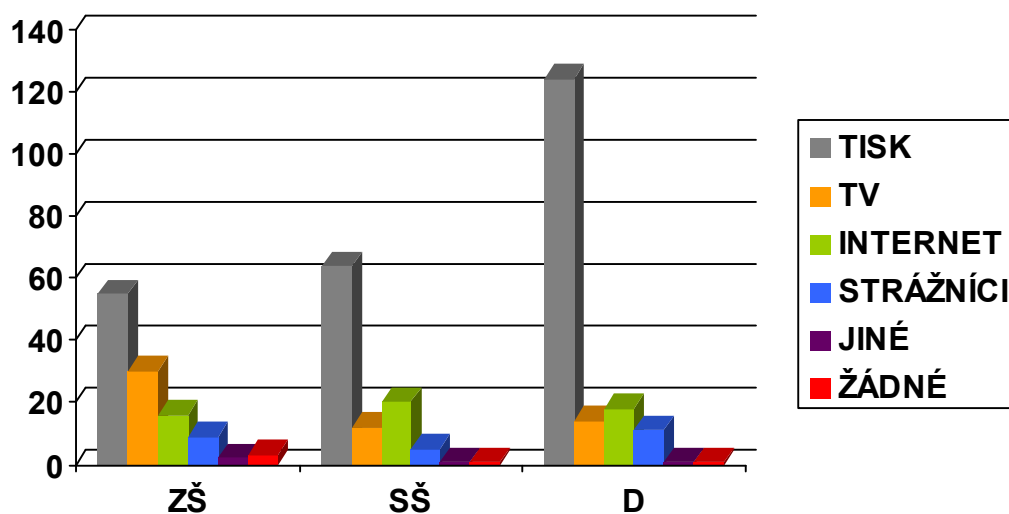
Abychom zjistili z jakých médií přicházejí k občanům města informace nejčastěji, nabídli jsme k výběru ty nejčastěji využívané: tisk, televize, internet, přímý kontakt se strážníky a respondenti také mohli zvolit jiné, své zdroje. Samozřejmě bylo možné uvést i více zdrojů najednou.

Jednoznačně nejvíce rozšířeným zdrojem informací zůstává v dnešním rychle se rozvíjejícím světě elektronických médií TISK. Ten poskytuje informace o činnosti krnovské MP celkem **243** dotázaným. Prostřednictvím zpravodajství televize se tyto informace dostanou k **56** osobám. **54** dotázaných uvádí internet a **25** občanů potvrdilo příjem informací přímo od strážníků. Pouze **4** uvedli, že se jim něco z činnosti poodhalí jejich kamarádi a známí. **5** osob uvedlo, že o činnosti městské policii nemají vůbec žádné informace (*tab. č. 11, graf č. 9, graf č. 10*).

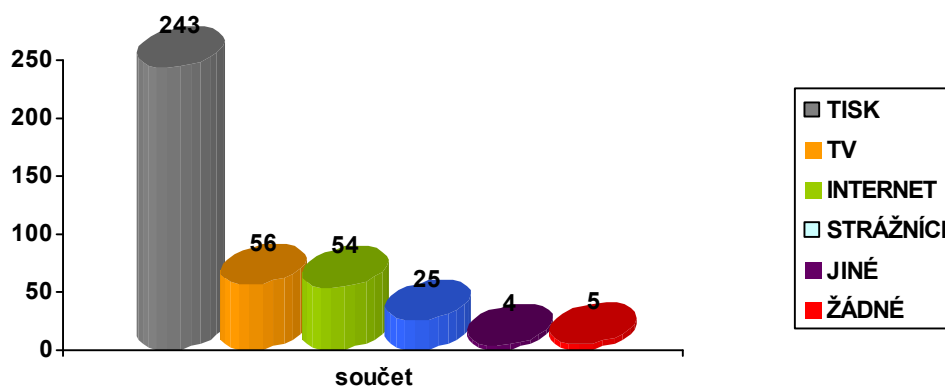
tab. č. 11

	ZŠ	SŠ	D	součet
TISK	55	64	124	243
TV	30	12	14	56
INTERNET	16	20	18	54
STRÁŽNÍCI	9	5	11	25
JINÉ	2	1	1	4
ŽÁDNÉ	3	1	1	5

graf č. 9

graf č. 10

Otázka č. 2: Nakolik jste seznámeni s uvedenými preventivními projekty (aktivitami) MP?

Krnovská městská policie se věnuje preventivním programům v různých oblastech své činnosti.

Za nejznámější považujeme:

- ❖ Dětský den – preventivně-bezpečnostní akce složek IZS a MP
- ❖ pískování (trvalá evidence) jízdních kol
- ❖ preventivní akce v dopravě
- ❖ besedy s dětmi, studenty, seniory

❖ kamerový systém

Také zde bylo možno uvést tolik aktivit, které **jsou** každému jednotlivci **známy**.

Dětský den zná celkem **275** osob, tj. **78,5%**

O *pískování jízdních kol* má povědomí **106** respondentů, tj. **30,2%**

Preventivní akce v dopravě registruje **204** občanů, tj. **58,2%**

S *besedami* mělo možno seznámit se **240** dotazovaných, tj. **68,5%**

Že je městskou policií provozován *kamerový systém* ví **279** osob, tj. **79,7%**

Uvedené projekty **nezná**:

Dětský den – **75** osob

pískování jízdních kol – **244** osob

akce v dopravě – **146** osob

besedy – **110** osob

kamerový systém – **70** osob

Rozdělení podle odpovědí dětí základních škol, studentů středních škol a dospělých jsou uvedeny v následujících tabulkách (*tab. č. 11, tab. č. 12, tab. č. 13, tab. č. 14, tab. č. 15, graf č. 11, graf č. 12, graf č. 13, graf č. 14*).

tab. č. 11

zná a využil ji

	ZŠ	SŠ	D	součet
DD	71	28	72	171
písk. kol	6	2	17	25
doprava	16	8	22	46
besedy	60	29	37	126
kamer. syst.	26	10	41	77

tab. č. 12
zná z doslechu

	ZŠ	SŠ	D	součet
DD	31	27	46	104
písk. kol	28	4	49	81
doprava	51	36	71	158
besedy	23	32	59	114
kamer. syst.	57	54	91	202

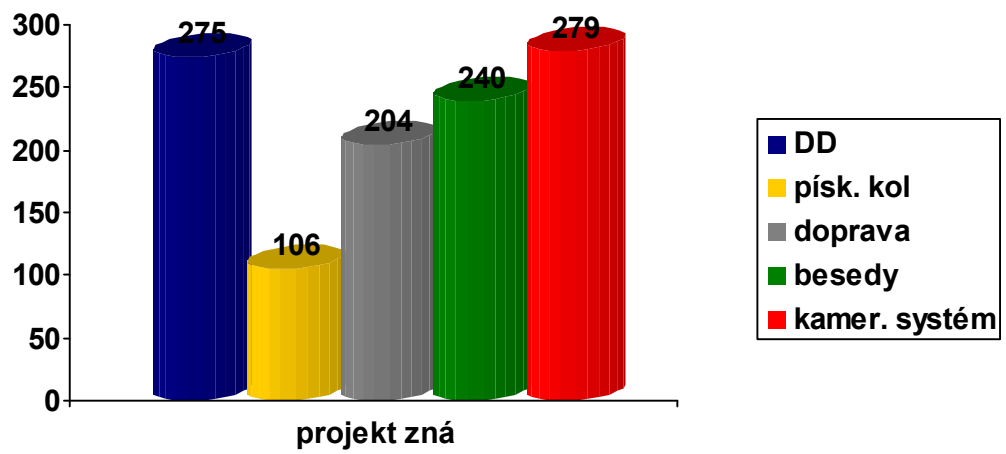
tab. č. 13
nezná

	ZŠ	SŠ	D	součet
DD	3	40	32	75
písk. kol	71	89	84	244
doprava	38	51	57	146
besedy	22	34	54	110
kamer. syst.	22	30	18	70

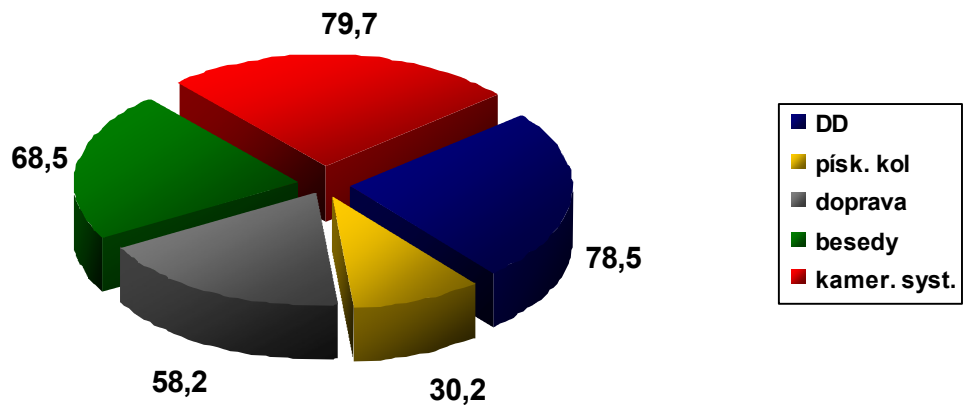
tab. č. 14

	projekt zná	počet v %
Dětský den	275	78,5
písk. kol	106	30,2
doprava	204	58,2
besedy	240	68,5
kamer. systém	279	79,7

graf č. 11

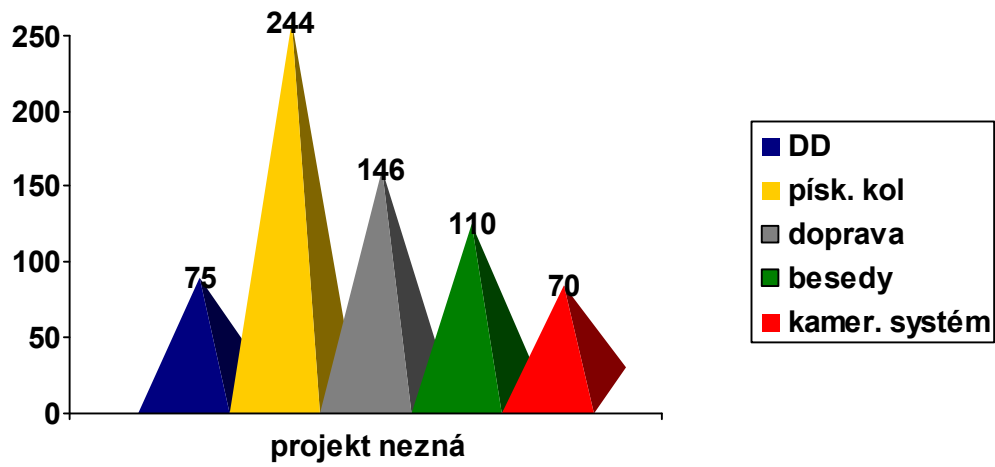

graf č. 12

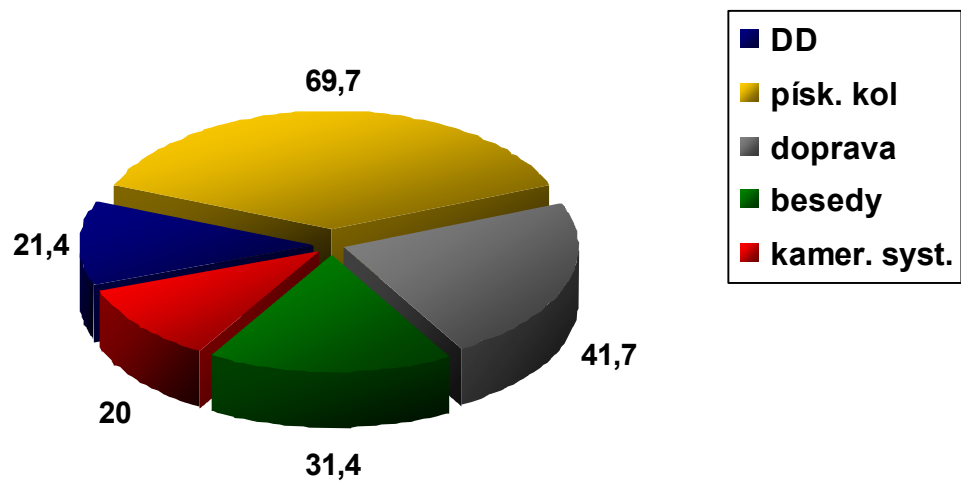

	projekt nezná	počet v %
Dětský den	75	21,4
písk. kol	244	69,7
doprava	146	41,7
besedy	110	31,4
kamer. systém	70	20

graf č. 13

graf č. 14

✚ Otázka č. 3: Porovnejte kvantitu a efektivitu činnosti v oblasti prevence kriminality u MP a PČR.

V první části byla porovnávána skutečnost, zda se více činnosti v oblasti prevence kriminality věnuje městská policie nebo Policie České republiky.

Že se **městská policie** více věnuje prevenci kriminality se domnívá celkem **82** respondentů.

Naopak, že aktivnější v této činnosti je **Policie České republiky** si myslí **71** osob.

Podle **66** osob se prevenci kriminality v Krnově věnují obě policie přibližně **stejně**.

Pouze **10** respondentů uvedlo, že se PK dostatečně **nevěnuje** ani jedna složka policie.

Tato otázka byla složitá pro **121** osob, které tuto oblast **nedovedou porovnat** a posoudit (*tab. č. 16, , graf č. 15, graf č. 16*).

Použité zkratky v tabulce:

MP – prevenci kriminality se více věnuje městská policie

PČR – prevenci kriminality se více věnuje Policie České republiky

S – věnují se jí přibližně stejně

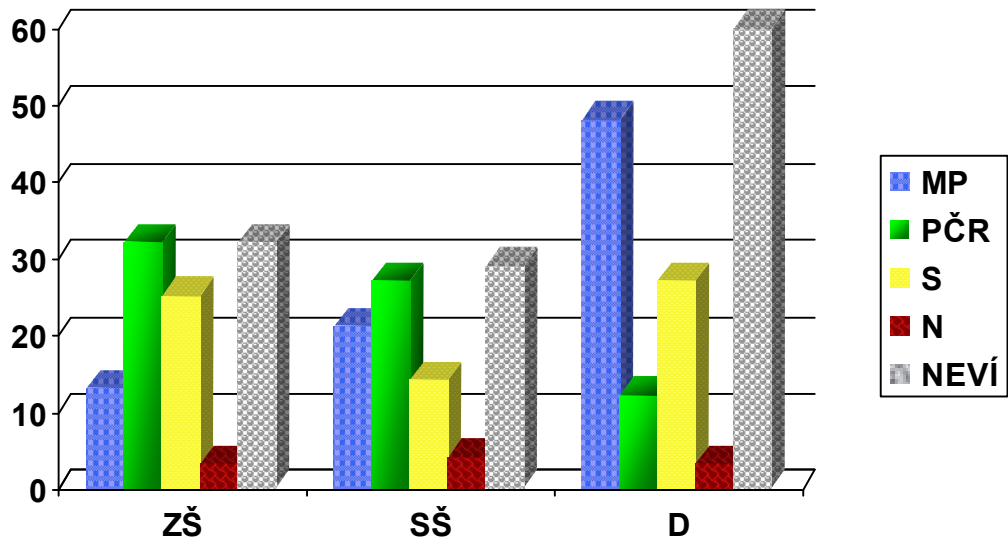
N – nevěnuje se jí dostatečně žádná z policí

NEVÍ – neví, nedovede posoudit

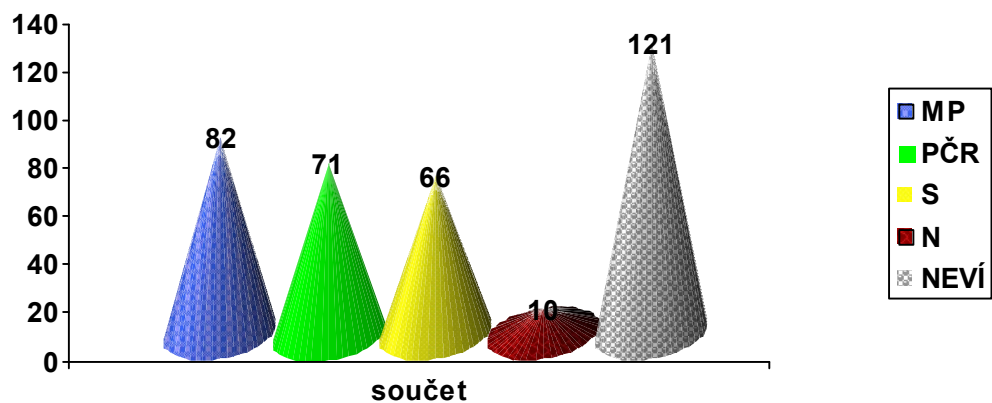
tab. č. 16

	ZŠ	SŠ	D	součet
MP	13	21	48	82
PČR	32	27	12	71
S	25	14	27	66
N	3	4	3	10
NEVÍ	32	29	60	121

graf č. 15

graf č. 16

Druhá otázka směřovala k poměření **efektivity** vykonávané činnosti v oblasti prevence kriminality. Ukázalo se, že odpovědět i na tuto otázku nebylo pro vybrané respondenty příliš snadné.

O tom, že efektivněji v oblasti PK pracuje **městská policie** se domnívá celkem **47** osob.

Policie České republiky přesvědčila o efektivitě své práce v rámci PK celkem **58** respondentů.

Za přibližně **stejně efektivní** považuje činnost obou policí v oblasti PK celkem **89** oslovených respondentů.

Jen **15** osob se domnívá, že tato činnost **nemá přílišnou efektivitu**.

Jako v předchozím případě, tak i zde nejvíce osob vůbec tuto skutečnost **nedovede zhodnotit**. K žádnému závěru nedospělo celkem **141** respondentů (*tab. č. 17, graf č. 17, graf č. 18*).

Použité zkratky v tabulce:

MP – efektivnější je práce městské policie

PČR – efektivnější je práce Policie České republiky

SE – stejně efektivní

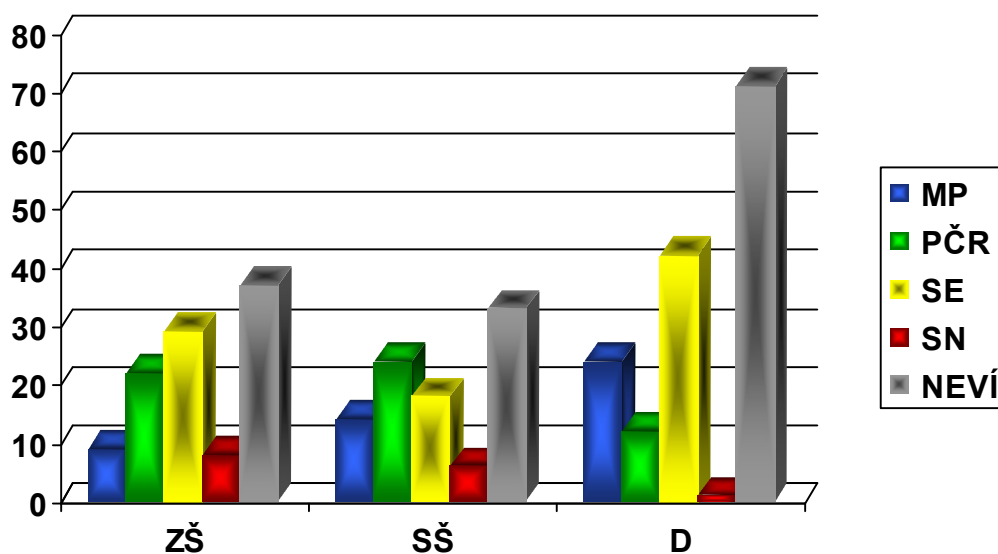
SN – stejně neefektivní

NEVÍ – neví, nedovede posoudit

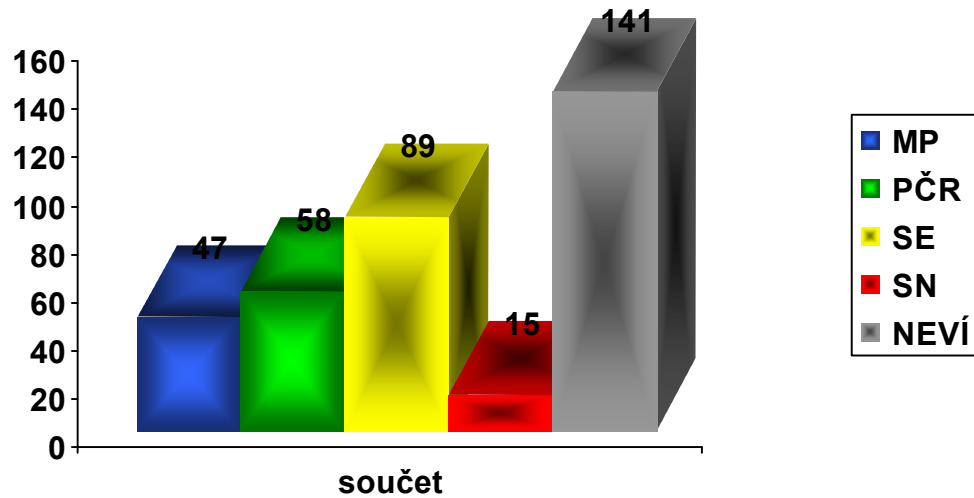
tab. č. 17

	ZŠ	SŠ	D	součet
MP	9	14	24	47
PČR	22	24	12	58
SE	29	18	42	89
SN	8	6	1	15
NEVÍ	37	33	71	141

graf č. 17

graf č. 18

✚ **Otázka č. 4: Cítíte se ve městě Krnově bezpečně?**

Tato otázka zkoumá **pocit bezpečí** občanů ve městě Krnově.

Ze 350 oslovených respondentů se v Krnově **rozhodně bezpečně** cítí celkem **57**.

Odpověď **spíše ano** uvedlo celkem **193** osob.

Jisté **obavy o svou bezpečnost** projevuje **58** respondentů.

Že se v Krnově **ne cítí** vůbec **bezpečně** potvrzuje jen **12** občanů.

Také na tuto přímou otázku **ne našlo odpověď** **30** dotázaných. (tab. č. 18, graf č. 19, graf č. 20)

Z uvedených odpovědí vyplývá, že v Krnově se bezpečně cítí celkem **250** občanů, což je **71,5 %**.

Pocitem bezpečí neopývá celkem **70** oslovených respondentů, což je **20 %**.

Pouze **30** osob nedokáže svůj pocit bezpečí v Krnově definovat, a to je **8,5 %** (graf č. 21).

legenda:

RA – rozhodně ANO

SA – spíše ANO

SN – spíše NE

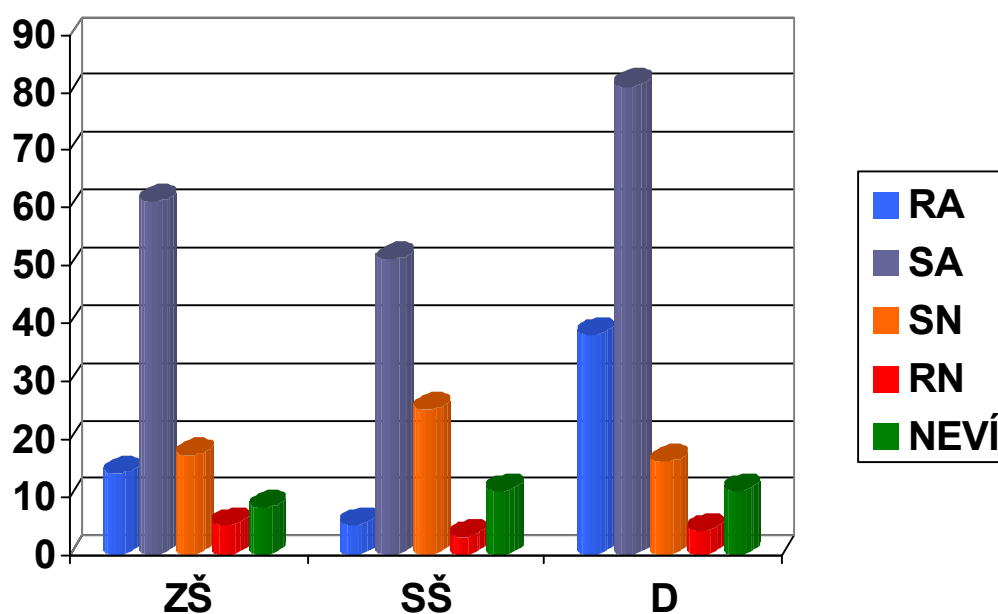
RN – rozhodně NE

NEVÍ – neví, nedokáže posoudit

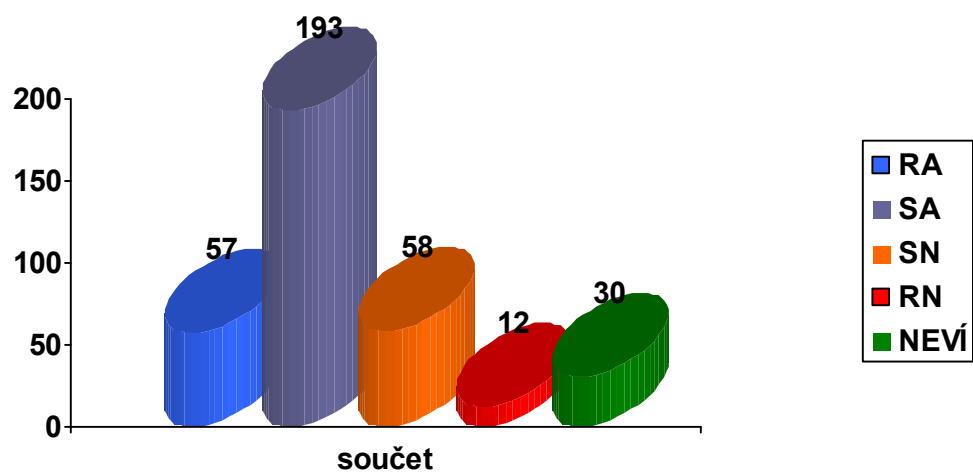
tab. č. 18

	ZŠ	SŠ	D	součet
RA	14	5	38	57
SA	61	51	81	193
SN	17	25	16	58
RN	5	3	4	12
NEVÍ	8	11	11	30

graf č. 19

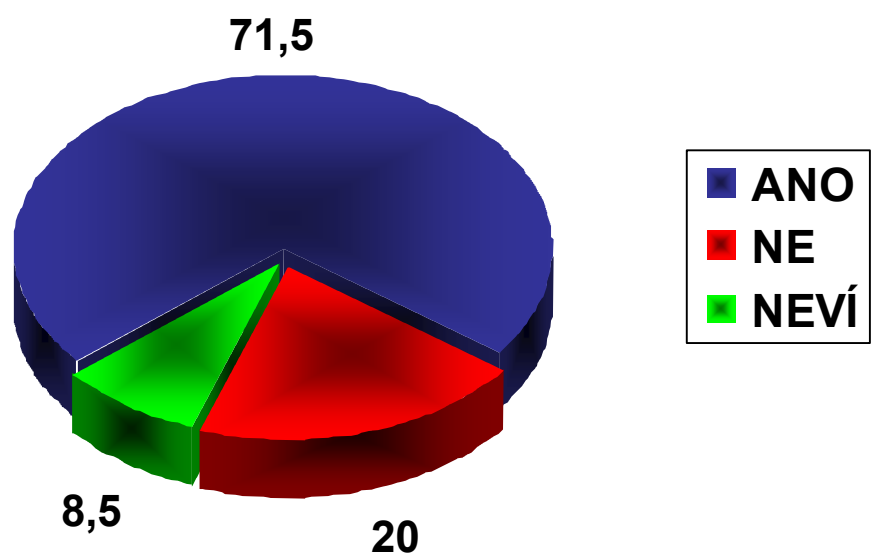

graf č. 20

graf č. 21

pocit bezpečí v %

 Otázka č. 5: Uved'te, nakolik jste spokojen(a) s tím, jak se městská policie stará o bezpečnost občanů v Krnově.

Po zkoumání subjektivního pocitu bezpečí ve městě, byla respondentům kladena otázka na konkrétní spokojenost s činností krnovské městské policie ve vztahu k bezpečnosti občanů.

Na uvedenou otázku odpovědělo **57** dotázaných, že je s činností městské policie v Krnově **rozhodně spokojeno**.

S prací krnovské městské policie je **spíše spokojeno** celkem **138** osob.

Určitou nespokojenost s činností MP projevuje **46** občanů.

Pouze **14** respondentů uvádí svou **naprostou nespokojenost** se skutečností, jak se městská policie v Krnově stará o bezpečnost občanů.

Zda je s činností městské policie v Krnově člověk spokojen či ne, **nedovedlo posoudit** celkem **95** dotázaných (*tab. č. 19, graf č. 22, graf č. 23*).

Z uvedených hodnot vyplývá, že s činností městské policie v Krnově v souvislosti se skutečností, jak se stará o bezpečnost svých občanů **je spokojeno** celkem **195** dotázaných, což představuje **55,7 %**.

Nespokojeno s prací městské policie je celkem **60** oslovených respondentů, a to je **17,1 %**.

95 osob **nedokáže posoudit**, nakolik jsou či nejsou spokojeni s tím, jak se o bezpečnost občanů krnovská městská policie stará. To odpovídá **27,2 %** (*graf č. 24*).

legenda:

RA – rozhodně spokojen(a)

SA – spíše spokojen(a)

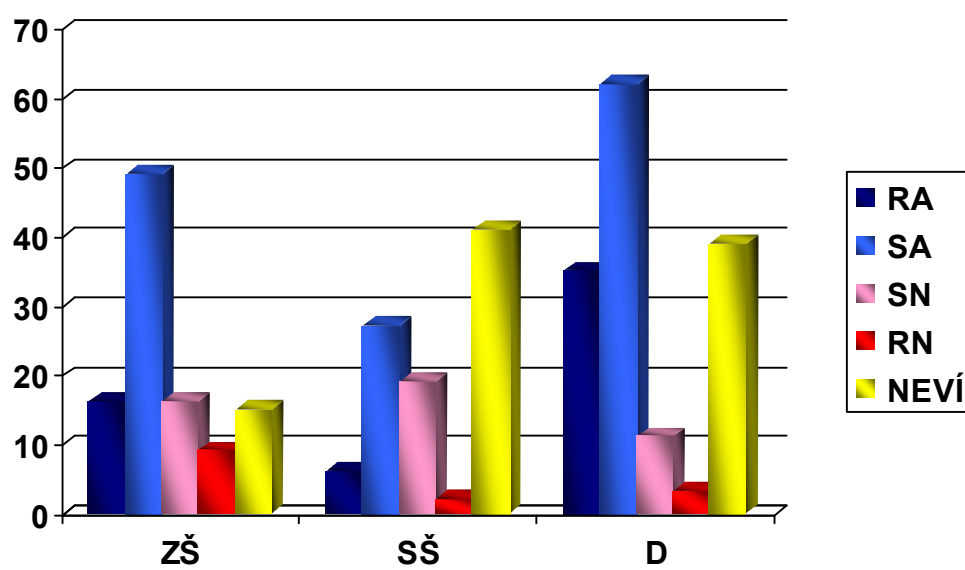
SN – spíše nespokojen(a)

RN – rozhodně nespokojen(a)

NEVÍ – neví, nedokáže posoudit

tab. č. 19

	ZŠ	SŠ	D	součet
RA	16	6	35	57
SA	49	27	62	138
SN	16	19	11	46
RN	9	2	3	14
NEVÍ	15	41	39	95

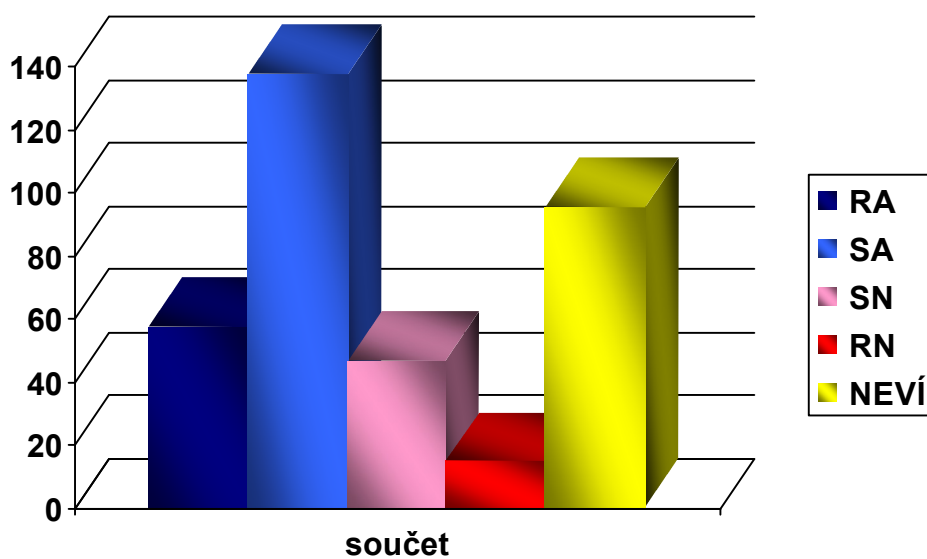

graf č. 22

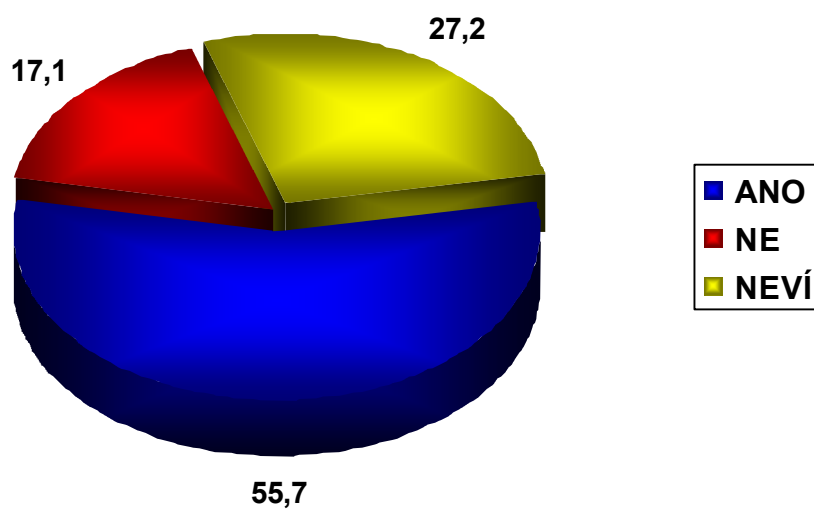
tab. č. 20, graf č. 23

	součet
RA	57
SA	138
SN	46
RN	14
NEVÍ	95

graf č. 24

spokojenost s činností MP v %

6.4 Vyhodnocení stanovených hypotéz

Na základě prováděného výzkumu mezi 350 vybranými respondenty základních i středních škol a také vzorku dospělé populace je možno vyhodnotit stanovené hypotézy, které tak lze přijmout nebo odmítnout.

➤ *Hypotéza H1*

Krnovští občané jsou dostatečně informováni o činnosti městské policie.

Tato hypotéza se nepotvrdila.

Celkem 167 občanů, což je 47,7 % uvádí, že má o činnosti MP dostatek informací. Naopak 135 (38,6 %) by považovalo za nutné, aby je MP Krnov informovala lépe. 48 (13,7 %) osob na tuto otázku nenašlo odpověď.

Z tohoto důvodu je nutné změnit postoje a přístupy v komunikaci s veřejností, která má nedostatek informací o činnosti městské policie, což může negativně působit na její celkové hodnocení a také image krnovské městské policie.

➤ *Hypotéza H2*

Krnovská veřejnost zná jednotlivé realizované projekty prevence kriminality.

Tato hypotéza se potvrdila.

Dětský den zná celkem 275 osob, tj. 78,5%

O *pískování jízdních kol* má povědomí 106 respondentů, tj. 30,2%

Preventivní akce v dopravě registruje 204 občanů, tj. 58,2%

S *besedami* mělo možno seznámit se 240 dotazovaných, tj. 68,5%

Že je městskou policií provozován *kamerový systém* ví 279 osob, tj. 79,7%

O projektech prevence kriminality, které realizuje krnovská městská policie je veřejnost informovaná dostatečně. Mezi občany je známo pořádání Dětského dne, který zná celkem 275 dotázaných, což je 78,5 %. O preventivních akcích v dopravě ví 204 respondentů, což je 58,2 %. Že strážníci pořádají různé besedy z oblasti prevence kriminality ať už na úrovni dětí a mládeže nebo také seniorů, potvrzuje 240 občanů, což představuje 68,5 %. Jako významný prvek prevence kriminality vnímá městský kamerový dohlížecí systém celkem 279, tj. 79,7 %. Všechny uváděné projekty prevence kriminality jsou mezi krnovskou veřejností tedy dostatečně známy. Výjimkou je pouze pískování jízdních kol, o kterém má informace necelá třetina dotazovaných. Důvodem pro toto zjištění může být jednak stáří tohoto projektu, kdy tzv. „upadl v zapomnění“, ale rozhodně by mu také prospělo obnovení propagace ze strany vedení MP Krnov.

➤ *Hypotéza H3*

Městská policie je v oblasti prevence kriminality úspěšnější než Policie ČR.

Tato hypotéza se nepotvrdila.

Pro tuto hypotézu byly využity dvě otázky z dotazníku. Obě se vztahovaly k porovnání činnosti v oblasti prevence kriminality, kterou na území Krnova provádějí MP a PČR. Jedna otázka zkoumala kvantitu, druhá porovnávala efektivitu. Hypotéza se nepotvrdila také z toho důvodu, že mnozí oslovení nedokázali položené otázky vůbec posoudit. U porovnání množství vykonávané činnosti to bylo 121 osob, což je 34,5 % a u efektivitě zvolilo možnost NEVÍM dokonce 141 dotázaných, tj. 40,2 %. Pokud jde o skutečnost, která z policí se prevenci věnuje více, tak celkově vyšší součet zaznamenává MP, ale je potřeba zdůraznit, že je to pouze mezi dospělými. Děti a studenti jsou přesvědčeni, že PČR je v tomto ohledu aktivnější. Že se prevenci věnují přibližně stejně se domnívá 66 oslovených, což je 18,8 %. Pouze 10 osob se domnívá, že se PK nevěnuje dostatečně ani jedna z policí, tj. 2,8 %.

V případě porovnání efektivity jsou opět děti a studenti více přesvědčeni o tom, že práce Policie ČR má u nich větší úspěch. Dospělí uvádějí, že větší význam preventivní práce spatřují u MP. Přibližně čtvrtina dotázaných (89 osob) udává, že činnost v oblasti PK je u těchto složek stejně efektivní, přesněji je to 25,4 %. Jen 15 oslovených (4,2 %) si myslí, že práce v oblasti PK není efektivní vůbec.

Obě policie mají dle mínění občanů v oblasti prevence kriminality jisté rezervy a městská policie také zejména při práci s dětmi a mládeží. Je nutné zrealizovat a také mezi veřejností zpropagovat další preventivní aktivity, které se dostanou do povědomí občanů.

➤ *Hypotéza H4*

Občané se ve městě Krnově cítí bezpečně.

Tato hypotéza se potvrdila.

Z uvedených odpovědí vyplývá, že v Krnově se bezpečně cítí celkem 250 občanů, což je 71,5 %. Přitom 57 z nich uvedlo odpověď „rozhodně ANO“ a to je 16,3 % a „spíše ANO“ 193 osob, tj. 55,2 %.

Nepříliš bezpečně se v Krnově cítí celkem 70 oslovených respondentů, což je přesně 20 %. Přitom odpověď „rozhodně NE“ zvolilo jen 12 osob a to je pouhých a potěšujících 3,4 %.

Dle dotazníku 30 osob nedokáže svůj pocit bezpečí v Krnově posoudit, což odpovídá pouhým 8,5 %.

Na základě těchto skutečností můžeme s uspokojením konstatovat, že občané se v Krnově cítí bezpečně. Kromě činnosti obou policíí spojovaných s projekty prevence kriminality, lze k subjektivnímu pocitu bezpečí ve městě zahrnout i trvalou přítomnost strážníků a policistů v ulicích. Nelze však opomenout také jejich každodenní aktivity – výjezdy, řešení přestupkové a trestné činnosti, což už představuje činnosti represivní, které jsou ovšem nedělitelnou součástí práce policie.

➤ *Hypotéza H5*

Veřejnost v Krnově je s činností městské policie spokojena.

Tato hypotéza se potvrdila.

Na uvedenou otázku odpovědělo 57 dotázaných, že je s činností městské policie v Krnově rozhodně spokojeno. S prací krnovské městské policie je spíše spokojeno celkem 138 osob.

Určitou nespokojenost s činností MP projevuje 46 občanů. Pouze 14 respondentů uvádí svou naprostou nespokojenost se skutečností, jak se městská policie v Krnově stará o bezpečnost občanů. Zda je s činností městské policie v Krnově člověk spokojen či ne, nedovedlo posoudit celkem 95 dotázaných.

Z uvedených hodnot vyplývá, že s činností městské policie v Krnově v souvislosti se skutečností, jak se stará o bezpečnost svých občanů, je spokojeno celkem 195 dotázaných, což představuje 55,7 %.

Nespokojeno s prací městské policie je celkem 60 oslovených respondentů, a to je 17,1 %.

95 osob nedokáže posoudit, nakolik jsou či nejsou spokojeni s tím, jak se o bezpečnost občanů krnovská městská policie stará. To odpovídá 27,2 %.

Spokojenost občanů s činností městské policie je jejich subjektivním vyjádřením. Přesto tento pozitivní údaj koresponduje s výsledky sociologického průzkumu prováděného v Krnově na vzorku 1000 občanů v roce 2005. Tam spokojenost s prací městské policie vyjádřilo 50,3 % mužů a 52,6 % dotázaných žen. Je potěšující, že u našeho průzkumu svou spokojenost vyjádřilo více jak 55 % oslovených, přestože byl vzorek krnovské populace nižší.

Diskuze

Na základě provedeného výzkumu prostřednictvím stanovených otázek v dotazníku a vyhodnocení daných hypotéz lze považovat činnost krnovské městské policie jako úspěšnou, přestože dle výsledků šetření na ní spatřujeme rezervy zejména v komunikaci s veřejností a při prezentování jejich aktivit. Krnovští občané se ve svém městě mohou cítit bezpečně, mírná většina vyjadřuje svou spokojenost s činností městské policie. Mnozí Krnované znají preventivní aktivity strážníků a velmi často se do nich také aktivně zapojují.

Pokud jde o předávání informací občanům, jsou městskou policií využity všechny dostupné informační zdroje – tisk, internet, rozhlas, i televize, kde jsou zprávy o činnostech krnovských strážníků poskytovány s pečlivou aktualizací a pravidelností. Nezbyvá, než si položit otázku, jak ještě více prezentovat aktivity MP? Nemůže být neinformovanost občanů způsobena rovněž jejich samotným postojem k přijímání dostupných informací? Domnívám se, že někteří občané se o informace z činnosti policie (a to jak městské, tak státní) příliš nezajímají, pokud se jich některá událost nedotkla buď přímo nebo například někoho z jejich okolí. Práce policie je dlouhodobě vnímána jako nepříliš populární, policisté i strážníci jsou u veřejnosti zařazeni na žebříčku při spodní hranici prestižních povolání, přestože hájí a chrání jednu z nejdůležitějších lidských hodnot – bezpečnost občanů. Aktivity (a to zejména ty z preventivní oblasti), které policie produkuje, jsou velmi důležitým prvkem při formování názorů občanů a je potřeba je neustále rozvíjet, přestože to ještě po dlouhou dobu nemusí výrazně přispět k radikální změně postojů k policii.

Nepotvrzení jedné z hypotéz, že strážníci městské policie jsou v preventivní činnosti úspěšnější než Policie ČR, může způsobovat skutečnost, že Policie ČR má z historického hlediska před městskými policiemi značný náskok a také financování jednotlivých aktivit je značně odlišné, což v konečném důsledku nemůže městským policiím prospívat. Ty jsou nuceny vytvářet takové aktivity, aby u veřejnosti získaly několikanásobně vyšší kredit a jen tímto způsobem může v této oblasti Policii ČR předčít. Je to záležitost dlouhodobá a městské policie budou i nadále vyvíjet takové aktivity v oblasti prevence kriminality, aby bylo dosaženo sledovaného účelu, čímž je minimalizování kriminálního chování jedinců, snižování nápadu trestné činnosti a

v neposlední řadě i neustálého zvyšování pocitu bezpečí všech obyvatel České republiky.

Závěr

Při zpracovávání této práce bylo nutné vycházet z mnoha faktorů, které utvářejí klima ve společnosti z pohledu bezpečnosti osob. Cílem práce bylo přesvědčit, že městské policie mají v této společnosti své místo a svými prostředky napomáhají k tomu, aby se občané České republiky cítili co nejbezpečněji.

Tato práce srovnávala aktivity Policie České republiky a městské policie s prezentací činnosti zejména v oblasti prevence kriminality s bližším zaměřením na městskou policii Krnov. Jako komparativní prvek v rámci městských policií posloužily výstupy a materiály Městské policie Trnava ve Slovenské republice.

V teoretické části byla postupně uváděna zákonná oprávnění jednotlivých složek participujících na společném cíli – bezpečnosti občanů. Bez právních norem a prostředků sloužících k vymáhání práva nemůže existovat žádná demokratická společnost. Policie má své nezastupitelné postavení v právním systému České republiky a její aktivity musejí být produkovány takovým způsobem, aby společnost měla zachovány jistoty bezpečné a klidné existence. V jednotlivých kapitolách jsou uvedeny povinnosti a oprávnění obou policií, ze kterých jsou povinny vycházet. V další části jsou prezentovány jednotlivé aktivity v oblasti prevence kriminality, realizované projekty a programy, které mají za cíl předcházet kriminálnímu chování jedinců v této společnosti.

Empirická část diplomové práce je zaměřena na výzkum založený na dotazníkovém šetření, kde bylo občanům bydlicím, studujícím či pracujícím v Krnově, různých věkových skupin, předloženo k zodpovězení celkem 16 otázek. Ty měly za úkol podpořit tvrzení, že městská policie se stala během posledních dvaceti let nezastupitelnou součástí systému, který zodpovídá za bezpečnost občanů. Otázky měly rovněž potvrdit či vyvrátit stanovené hypotézy týkající se zejména činnosti strážníků městské policie v Krnově a jejich aktivit v oblasti prevence kriminality.

Výzkum byl prováděn na vzorku 350 osob, z toho bylo osloveno 105 žáků základních škol, 95 studentů středních škol a 150 dospělých. Pro účely tohoto šetření byly vybrány 3 základní školy – na Janáčkově náměstí, na Dvořákově okruhu a na Smetanově okruhu. Střední školy zastupovaly Gymnázium, Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání a Integrovaná střední škola dopravy a

cestovního ruchu. Počty osob reprezentující dospělou populaci byly stanoveny v závislosti na věkové struktuře, která odpovídá počtům vycházejících z údajů Českého statistického úřadu.

Pro dosažení stanoveného cíle bylo použito k vyhodnocení pět hypotéz, z nichž tři se podařilo potvrdit a dvě se nepotvrdily. První z hypotéz dala odpověď na otázku, zda jsou občané dostatečně informováni o činnosti krnovské městské policie. Tato hypotéza se nepotvrdila, protože pouze 47,7 % občanů se cítí být dostatečně informováno a 38,6 % z nich naopak tyto informace postrádá. Zbývajících 13,7 % tuto skutečnost nedovede posoudit.

Druhá hypotéza ověřovala, zda občané v Krnově znají projekty prevence kriminality, kterými městská policie disponuje. Ukázalo se, že krnovská veřejnost uvedené projekty zná, čímž se tato druhá hypotéza potvrdila. Občané dobře vědí o Dětském dni (78,5 %), o preventivních akcích v dopravě (58,2 %), o besedách pořádaných strážníky (68,5 %) i o nainstalovaném kamerovém systému (79,7 %). Projekt o evidenci jízdních kol však zná jen necelá třetina dotázaných (30,2 %).

Výsledky získané třetí hypotézou ukazují na skutečnost, že občané příliš nedokáží posoudit úspěšnost či neúspěšnost preventivních programů realizovaných oběma policiemi. Nepotvrdila se tak hypotéza, že městská policie je v oblasti prevence kriminality úspěšnější. V případě četnosti prezentovaných preventivních aktivit se nedokázalo jednoznačně vyjádřit 34,5 % dotázaných a u efektivity se nerozhodlo dokonce 40,2 % oslovených občanů. Kvantitu i efektivitu preventivních činností městské policie i Policie ČR, a to ať už pozitivně či negativně, dotázaní hodnotí s nepatrnými rozdíly téměř shodně.

Jedním z nejdůležitějších poznatků bylo zjištění, zda se občané v Krnově cítí bezpečně. To bylo předmětem stanovení čtvrté hypotézy. Tuto hypotézu se podařilo potvrdit, což je příjemné zjištění. Téměř tři čtvrtiny občanů (71,5 %) potvrzuje, že se v Krnově bezpečně cítí. Pouhá pětina (20 %) tento pocit nemá a zbývajících 8,5 % obyvatel svůj pocit bezpečí nedokázalo definovat.

Poslední, neméně důležitou získanou informací, je ověření skutečnosti, zda jsou občané v Krnově s činností městské policie spokojeni. Je potěšující, že se tato hypotéza potvrdila a 55,7 % obyvatel Krnova je s prací strážníků spokojeno. Přestože je to pouze mírná většina, lze vzhledem k dlouhodobé nepřilísné oblíbenosti strážníků v rámci celé České republiky hodnotit tento stav jako uspokojivý. Svou

nespokojenost vyjádřilo pouze 17,1 % dotázaných a 27,2 % tuto skutečnost nedokáže spolehlivě posoudit.

Na základě provedeného výzkumu můžeme konstatovat, že stanoveného cíle bylo dosaženo. Prokázalo se, že veřejnost městskou policii v Krnově vnímá jako velmi důležitý faktor v oblasti bezpečnosti, jako složku, která dokáže udržet a zabezpečit veřejný pořádek a v neposlední řadě je nepostradatelným prvkem participujícím na prevenci kriminality. Pro ještě lepší výsledky a pozitivnější vnímání občanů je důležité zapracovat zejména na komunikaci a prezentaci veškeré prováděné činnosti a to jak represivního, tak obzvláště preventivního charakteru.

Použitá literatura a informační zdroje

MONOGRAFIE

BEDNAŘÍKOVÁ, I., *Sociální komunikace*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. ISBN 80-244-1357-4

BUDILOVÁ, L., HIRTL, T. a kol. *Policista v multikulturním prostředí*, Praha: Varianty, Člověk v tísní – společnost při ČT, o.p.s., 2005. ISBN 80-903510-1-8

DOČKAL, M., DOSTÁLOVÁ, I. *Typy projektů prevence kriminality*. Praha: Odbor prevence kriminality MV, 2008

KELEŠI, I. *Prevencia kriminality v teórii a praxi, Aplikácia na preventívnu prácu pre mesto Trnava*. Trnava: Trnavská univerzita, fakulta zdravotníctví a sociální práce, 2000.

Koncepce prevence kriminality města Krnova na období 2009 – 2011. Krnov: Město Krnov, srpen 2008

KUČEROVÁ, H., HORZINKOVÁ, E. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Vydání první. Praha: Leges, 2009. ISBN 978-80-87212-15-8

MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I*, 1.vyd. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4.

MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva II*, 1.vyd. Praha: Vydavatelství Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9.

MALÁTEK, V., POLONSKÝ, D. *Metody sociologického výzkumu*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 1998. ISBN 80-7248-015-4

MARTINKOVÁ, M., VLACH, J., KREJČOVÁ, S. *Špatné zacházení s osobami pokročilého věku - se zvláštním zřetelem k domácímu násilí*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009. ISBN 978-80-7338-087-8

MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. 2.vyd. Praha: Portál, 1998, 2003. ISBN 80-7178-771-X

NOVÁK, T., CAPPONI, V. *Sám proti agresí*. Praha: Grada Publishing, 1996. ISBN 80-7169-253-0

ŘÍČAN, P. *Agresivita a šikana mezi dětmi. Jak dát dětem ve škole pocit bezpečí*. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-049-9

SKARKA, O. *Zákon o obecní policii*. Vydání druhé. Příbram: srpen 2008

SMEKAL, H. *Lidská práva v Evropské unii*. Brno: Masarykova univerzita. Mezinárodní politologický ústav, 2009. ISBN 978-80-210-5045-7

Stratéga prevencie kriminality v Slovenskej republike. Bratislava: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Rada vlády SR pro prevenci kriminality, 2003.

VEČERKA, K., HOLAS, J., TOMÁŠEK, J., DIBLÍKOVÁ, S., BLATNÍKOVÁ, Š. *Mládež v kriminologické perspektivě*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009. ISBN 978-80-7338-079-3

ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. 1. vyd. Praha: Armex publishing, 2004. ISBN 80-86795-05-5.

ZÁKONNÉ NORMY A PŘEDPISY

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v platném znění

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb.

Vyhláška MV ČR č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie

ELEKTRONICKÁ MÉDIA A WEBOVÉ STRÁNKY

Akce a projekty [on-line]. Policie ČR, 2010 [cit. 14. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/akce-a-projekty-655004.aspx>>

Community policing [on-line]. Společně k bezpečí, 2010 [cit. 14. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <<http://www.community-policing.cz/community-policing.php>>

Český statistický úřad [on-line]. ČSÚ, 2010 [cit. 20. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <<http://czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home>>

Demografická ročenka České republiky [on-line]. Obsah ČSÚ, 2010 [cit. 20. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <[http://czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BC0030BE96/\\$File/401910ra01.xls](http://czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BC0030BE96/$File/401910ra01.xls)>

Demografická ročenka České republiky [on-line]. Obsah ČSÚ, 2010 [cit. 20. listopadu 2010]. Dostupné na WWW:
<[http://czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BC0030BE4D/\\$File/401910ri01.xls](http://czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BC0030BE4D/$File/401910ri01.xls)>

Historie města Trnava [on-line]. Mesto Trnava, 2010 [cit. 13. listopadu 2010]. Dostupné na WWW:
<http://www.trnava.sk/new/viewpage.php?page_id=1&sekcia=mesto&menu=historia>

Kamerový systém MsP Trnava [on-line]. Městská policie Trnava, 2010 [cit. 13. listopadu 2010]. Dostupné na WWW:
<<http://www.msptrnava.estranky.sk/stranka/kamerovy-system>>

Krnov, souhrnné informace [on-line]. RISY.cz: Portál regionálních informačních servisů, 2010 [cit. 20. listopadu 2010]. Dostupné na WWW:
<http://www.risy.cz/index.php?pid=231&thledej_obec=Krnov&subhledej=%26%23919%3Bledej#obyvatelstvo>

Povinně zveřejňované informace [on-line]. Policie ČR, 2010 [cit. 30. října 2010]. Dostupné na WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/povinne-zverejnovane-informace-136591.aspx>>

Prevence [on-line]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2010 [cit. 4. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/prevence-519728.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d>>

Rady Policie ČR a informace o prevenci [on-line]. Policie České republiky, 2010 [cit. 14. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/rady-policie-cr-a-informace-o-prevenci-143872.aspx>>

Statistika činnosti MP [on-line]. MP Krnov, 2010 [cit. 4. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <<http://www.mpkrnov.cz/clanky/statistika-cinnosti-mp.html>>

Projekt Street law [on-line]. Partners Czech, 2010 [cit. 11. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <http://www.partnersczech.cz/p_street.htm>

Správaj sa normálne [on-line]. Ministerstvo vnútra SR – sekce policie, 2010 [cit. 13. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <<http://www.minv.sk/?spravaj-sa-normalne-1>>

Systém prevence kriminality v ČR [on-line]. Moravskoslezský kraj, 2010 [cit. 9. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/soc_2106.html>

Úvod do problematiky obecní (městské) policie [on-line]. Ministerstvo vnútra České republiky, 2010 [cit. 11. září 2010]. Dostupné na WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>>

Všeobecne záväzné nariadenie č. 221 o Mestskej polícii mesta Trnava [on-line]. Město Trnava, 2010 [cit. 12. listopadu 2010]. Dostupné na WWW: <<http://www.trnava.sk/new/vzn.php?readmore=13&sekcia=samosprava&menu=vzn>>

Přílohy

Příloha č. 1 – Dotazník

DOTAZNÍK

Jmenuji se Pavel Moravec, v Krnově jsem zaměstnán jako velitel městské policie a v současné době studuji na olomoucké Univerzitě Palackého, Pedagogické fakultě obor Pedagogika – správní činnost. Téma mé diplomové práce jsem nazval „Městská policie jako významný faktor v oblasti prevence kriminality“ a v této souvislosti vás laskavě žádám o vyplnění následujícího dotazníku:

1. Pohlaví: muž žena

2. Věk:

10 – 19
19 – 30
31 – 40
41 – 50
51 – 60
60 a starší

3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

základní
střední
střední s maturitou
vysokoškolské
žák základní školy
student střední školy

4. V Krnově/do Krnova:

bydlím
dojíždím

5. Cítíte se ve městě Krnově bezpečně?

rozhodně ano
spíše ano
spíše ne
rozhodně ne
nevím, nedovedu posoudit

6. Nakolik jste spokojen(a) s tím, jak se městská policie stará o bezpečnost občanů v Krnově?

Jsem:

rozhodně spokojen(a)	☐
spíše spokojen(a)	☐
spíše nespokojen(a)	☐
rozhodně nespokojen(a)	☐
nevím, nedovedu posoudit	☐

7. Porovnejte významnost preventivní a represivní činnosti městské policie v Krnově: Při práci městské policie je:

stejně důležitá prevence i represe	☐
důležitější je prevence	☐
důležitější je represe	☐
není důležitá prevence ani represe	☐
nevím, nedovedu posoudit	☐

8. Porovnejte množství činností v oblasti prevence kriminality u městské policie v Krnově a Policie České republiky v Krnově. Prevenci kriminality se více věnuje:

městská policie	☐
Policie České republiky	☐
věnují se jí přibližně stejně	☐
nevěnuje se jí dostatečně	☐
žádná z nich	☐
nevím, nedovedu posoudit	☐

9. Porovnejte efektivitu činnosti v oblasti prevence kriminality u Městské policie Krnov a Policie České republiky v Krnově. Práce v této oblasti je:

efektivnější u MP	☐
efektivnější u PČR	☐
stejně efektivní	☐
stejně neefektivní	☐
nevím, nedovedu posoudit	☐

10. Myslíte si, že MP Krnov dostatečně informuje občany o své činnosti?

rozhodně ano	☐
spíše ano	☐
spíše ne	☐
rozhodně ne	☐
nevím, nedovedu posoudit	☐

11. Ze kterých zdrojů se o práci MP Krnov dozvídáte nejvíce?

- tisk (Deník/Region, Krnovské listy...)
televize
internet
z přímého kontaktu se strážníky
jiné (uveďte)

12. Důvěřujete MP natolik, že byste ji požádal/a o pomoc při řešení jakéhokoliv problému v oblasti bezpečnosti?

- rozhodně ano
spíše ano
spíše ne
rozhodně ne
nevím, nedovedu posoudit

13. Domníváte se, že je dnešní situace v oblasti kriminality v Krnově příznivější než zhruba před třemi lety?

- rozhodně ano
spíše ano
spíše ne
rozhodně ne
nevím, nedovedu posoudit

14. Nakolik jste seznámeni s níže uvedenými preventivními projekty (aktivitami) MP?

	Znám a využil jsem ji	Znám, ale jen z doslechu	neznám
Dětský den na letišti	☐	☐	☐
Pískování jízdních kol	☐	☐	☐
Preventivní akce v dopravě	☐	☐	☐
Besedy s dětmi, studenty, seniory	☐	☐	☐
Kamerový systém	☐	☐	☐
Jiné (uveďte):	☐	☐	☐

15. Přiřaďte stupeň důležitosti jednotlivých preventivních činností MP Krnov dle následující tabulky, případně uveďte jinou, kterou byste zařadil/a do činnosti MP Krnov:

	1	2	3	4	5
Dětský den	☐	☐	☐	☐	☐
Pískování jízdních kol	☐	☐	☐	☐	☐
Preventivní akce v dopravě	☐	☐	☐	☐	☐
Kamerový systém	☐	☐	☐	☐	☐
Besedy	☐	☐	☐	☐	☐
Jiné, uveďte:	☐	☐	☐	☐	☐
Jiné, uveďte:	☐	☐	☐	☐	☐

- 1 velmi důležitá
 2 spíše důležitá
 3 spíše nevýznamná
 4 zcela nevýznamná
 5 zbytečná

16. Čím by podle vašeho názoru mohla městská policie v Krnově zvýšit svůj vliv při ochraně bezpečnosti občanů ve městě? Uveďte, vyjmenujte, popište....

Upozornění:

Tento dotazník je anonymní a jeho údaje budou sloužit výhradně pro potřeby zpracovávané diplomové práce.

Děkuji za váš čas, ochotu a spolupráci!

ANOTACE

Jméno a příjmení	Pavel Moravec
Katedra	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce	JUDr. Zdenka Nováková, Ph.D.
Rok obhajoby	2011

Název práce	Obecní policie jako významný faktor v oblasti prevence kriminality.
Název v angličtině	Municipal Police as a Important Factor in the Sphere of Criminality Prevention.
Anotace práce	Diplomová práce je zaměřena na činnosti obecní policie v oblasti prevence kriminality. V teoretické části jsou charakterizovány jednotlivé preventivní projekty, které si stanovují za cíl minimalizovat potencionální kriminální chování jedinců ve společnosti. Je zde také popsána komparace represivní a preventivní činnosti strážníků v návaznosti na současně platné právní předpisy. Výsledky empirického šetření pak potvrzují skutečnost, že obecní policie má díky svým aktivitám spojených se zabezpečením veřejného pořádku a prevencí kriminality své nezastupitelné místo v oblasti týkající se bezpečnosti občanů České republiky.
Klíčová slova	prevence kriminality, obecní policie, strážníci, děti, mládež, senioři, projekty, veřejný pořádek, přestupek, zákon
Anotace v angličtině	Thesis is focused on municipal police services in the area of crime prevention. In theoretical part there are characterized particular prevention projects targeting to minimalization of criminal behavior of individuals in society. There is also described comparison of repressive and preventive officers' activities according to the current legislation. Results of empirical survey confirm the fact that municipality police has, thanks to its activities related to securing the public order and crime prevention, irreplaceable role for the Czech Republic citizens' safety.
Klíčová slova v angličtině	crime prevention, municipality police, officers, children, youth, elder, projects, public order, violation, law
Přílohy vázané k práci	Dotazník
Rozsah práce	115
Jazyk práce	CZ

